

ปัจจัยในการออกแบบช่องแสงและแผ่นสะท้อนแสงสำหรับอาคารกีฬาในร่ม

นายศรีเชียร ตั้งกมลสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาสถาปัตยกรรมศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาสถาปัตยกรรม ภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2556

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR) are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

DAYLIGHT APERTURE AND REFLECTOR DESIGN FACTORS FOR INDOOR SPORT
BUILDING

Mr. Srichien Tangkamolsuk

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Architecture Program in Architecture

Department of Architecture

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2013

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	ปัจจัยในการออกแบบช่องแสงและแผ่นสะท้อนแสง สำหรับอาคารกีฬาในร่ม
โดย	นายศรีเชียร ตั้งกมลสุข
สาขาวิชา	สถาปัตยกรรม
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	รองศาสตราจารย์ พรรณชลัท สุริโยธิน

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

.....คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พงศ์ศักดิ์ วัฒนสินธุ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ปิ่นรัชฎ์ กาญจนนัชชิต)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ พรรณชลัท สุริโยธิน)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรภัทร์ อิงคโรจน์ฤทธิ์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อรรถจัน เศรษฐบุตร์)

.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ธาธิณี รามสูต)

ศรีเชียร ตั้งกมลสุข : ปัจจัยในการออกแบบช่องแสงและแผ่นสะท้อนแสงสำหรับอาคารกีฬาในร่ม.
(DAYLIGHT APERTURE AND REFLECTOR DESIGN FACTORS FOR INDOOR SPORT BUILDING) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รศ. พรรณชลัท สุริโยธิน, 133 หน้า.

การนำแสงธรรมชาติ (Daylight) มาใช้ในอาคารเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยลดการใช้พลังงาน ดังเช่นสนามกีฬาในร่มหลายแห่ง แต่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อระดับความส่องสว่าง (Illuminance) และความสม่ำเสมอของแสง (Uniformity) ภายในพื้นที่เล่นกีฬา และเพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบการให้แสงธรรมชาติสำหรับอาคารสนามกีฬาในร่ม

ผู้ศึกษาทำการวิจัยโดยสร้างแบบจำลองในคอมพิวเตอร์ด้วยโปรแกรม DIALux 4.11 ขนาดกว้าง 22 เมตร ยาว 44 เมตร สูง 7 เมตร นำแสงธรรมชาติเข้าทางช่องแสงด้านบนที่หันทางทิศเหนือและทิศใต้ เพื่อวัดค่าความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงธรรมชาติที่พื้นสนามที่ระดับ +0.00 เมตร กำหนดจุดวัดข้อมูลเฉพาะพื้นที่เล่นกีฬาทุก 2.5 เมตรในแนวทิศเหนือและทิศใต้ โดยทำการจำลองในสภาพท้องฟ้าโปร่ง ของวันที่ 21 มิถุนายน 21 กันยายน และ 21 ธันวาคม เวลา 08.00, 10.00, 12.00, 14.00 และ 16.00 น. ตามลำดับ ซึ่งตัวแปรที่ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน ความสูงของช่องแสงด้านบน และความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง

ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีผลต่อระดับความส่องสว่าง ได้แก่ ความสูงของช่องแสงด้านบนและความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง โดยระดับความส่องสว่างจะแปรผันตามความสูงของช่องแสงด้านบน ในขณะที่ระดับความส่องสว่างแปรผันผกผันกับความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง

ปัจจัยที่มีผลต่อความสม่ำเสมอของแสง ได้แก่ ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบนและความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง โดยความสม่ำเสมอของแสงจะแปรผันตามระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบนและความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์

สาขาวิชา สถาปัตยกรรม

ปีการศึกษา 2556

ลายมือชื่อนิสิต

ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

5374135025 : MAJOR ARCHITECTURE

KEYWORDS: INDOOR SPORT BUILDING / DAYLIGHT APERTURE / REFLECTOR

SRICHEN TANGKAMOLSUK: DAYLIGHT APERTURE AND REFLECTOR DESIGN FACTORS FOR INDOOR SPORT BUILDING. ADVISOR: ASSOC. PROF. PHANCHALATH SURIYOTHIN, 133 pp.

Bringing daylight into buildings is a way to reduce energy consumption as some indoor sport buildings have adopted this strategy but it has not been as efficient as expected.

The main purposes of this study were to examine the factors that affect the illuminance and the uniformity of light in the sporting areas and to explore daylighting design guidelines for an indoor sport building.

In this research, a model of an indoor sport building, with a width of 22 meters, length of 44 meters and height of 7 meters, was simulated by DIALux 4.11 program. Based on this model, daylight came through the skylight facing the north and the south. The illuminance and the uniformity of daylight were measured at the ground level of +0.00 meters. The measurement was set at every 2.5 meters along the north-south direction of the sporting areas. The measurement was carried out under clear sky condition on June 21, September 21 and December 21 at 08.00, 10.00, 12.00, 14.00 and 16.00 respectively. The factors taken into consideration were the spacing between the top lighting apertures, the height of the top lighting apertures and the shape of reflector.

It was found that the factors that affected the illuminance level were the height of the top lighting apertures and the curve reflector. The illuminance level varies according to the height of the top lighting apertures while the illuminance level and the length of the curve vary inversely.

The factors that affected the uniformity of daylight were the spacing between the top lighting apertures and the curve reflector. The uniformity of daylight varies according to those two factors.

Department: Architecture

Student's Signature

Field of Study: Architecture

Advisor's Signature

Academic Year: 2013

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สามารถสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับการอนุเคราะห์และช่วยเหลือจากบุคคลและหน่วยงานดังนี้

ขอขอบคุณ รองศาสตราจารย์ พรรณชลัท สุริโยธิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่กรุณาให้คำแนะนำในงานวิจัยมาโดยตลอด

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธาริณี รามสูต ที่ให้คำปรึกษาและช่วยเหลือระหว่างการวิจัย

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปรีชญา มหัทธนะเทวี ที่ให้คำปรึกษาและคำชี้แนะอันเป็นประโยชน์สำหรับงานวิจัยนี้

ขอขอบคุณ อาจารย์ ดร. นवलวรรณ ทวยเจริญ ที่ชี้แนะแนวทางอันเป็นประโยชน์สำหรับงานวิจัยนี้

ขอขอบคุณ การกีฬาแห่งประเทศไทย, กรมยุทธโยธาทหารบก, กรมพลศึกษา และ กรุงเทพมหานคร ที่เอื้อเฟื้อแบบอาคารกีฬาในร่ม เพื่อเป็นข้อมูลในการวิจัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฉ
สารบัญแผนภูมิ.....	ต
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	2
1.4 ข้อจำกัดของการวิจัย.....	2
1.5 ระเบียบวิธีการศึกษา.....	3
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
1.7 ผังลำดับขั้นตอนในการทำงานวิจัย.....	4
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	5
2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความส่องสว่าง (Illuminance Theory).....	5
2.1.1 ความเข้มแสง (Luminous intensity, I).....	5
2.1.2 ความสว่าง (Illuminance, E).....	5
2.1.3 ความส่องสว่าง (Luminance, L).....	5
2.1.4 ความสม่ำเสมอของแสง (Uniformity).....	5
2.3 การโคจรของดวงอาทิตย์.....	6
2.3.1 การโคจรของดวงอาทิตย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้แสงสว่างธรรมชาติ.....	6

2.3.2	แผนผังการโคจรของดวงอาทิตย์.....	6
2.3.3	การวางทิศทางอาคารและช่องเปิด.....	8
2.4	สภาพท้องฟ้า.....	8
2.4.1	ท้องฟ้าโปร่ง (Clear sky).....	8
2.4.2	ท้องฟ้ามีเมฆบางส่วน (Partly cloudy sky).....	8
2.4.3	ท้องฟ้ามีเมฆปกคลุมมาก (Overcast sky).....	8
2.5	การออกแบบแสงธรรมชาติ (The Utilize of Daylighting).....	9
2.5.1	ช่องแสงด้านบน.....	9
2.5.2	ช่องแสงด้านบนและมีตัวสะท้อน.....	10
2.5.3	ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งสูง.....	10
2.5.4	ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งกลาง.....	11
2.5.5	ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งต่ำ.....	11
2.6	การออกแบบสนามกีฬาในร่ม.....	13
2.6.1	ขนาดสนามกีฬา.....	13
2.7	การออกแบบแสงสว่างสำหรับสนามกีฬาในร่ม.....	14
2.7.1	การออกแบบแสงสว่างสำหรับสนามกีฬา.....	14
2.7.2	มาตรฐานการส่องสว่างสำหรับกีฬาแต่ละประเภท.....	15
2.8	โปรแกรมคอมพิวเตอร์จำลองสภาพแสงสว่าง.....	16
2.10	เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	18
2.10.1	ตัวอย่างงานวิจัยที่ 1.....	18
2.10.2	ตัวอย่างงานวิจัยที่ 2.....	21
2.10.3	ตัวอย่างงานวิจัยที่ 3.....	23
บทที่ 3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	27
3.1	สมมติฐานงานวิจัย.....	27

3.2 การกำหนดตัวแปรในการศึกษา	27
3.3 การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย	28
3.4 รูปแบบการทดลอง	30
3.5 การกำหนดวิธีการและขั้นตอนการเก็บข้อมูล	31
3.6 การประเมินผลการทดลอง	31
3.7 วิเคราะห์ผลการทดลอง	31
3.8 สรุปผลการทดลอง.....	32
บทที่ 4 ผลการทดลอง	33
4.1 ผลการทดลองกรณีศึกษาแบบที่ 1.1 - 1.9.....	33
4.2 ผลการทดลองกรณีศึกษาแบบที่ 2.1 – 2.5.....	48
4.3 ผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 3.1 – 3.4.....	60
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	72
5.1 บทสรุป.....	72
5.2 การแนะนำข้อมูลไปใช้ในงานออกแบบสำหรับสถาปนิก.....	73
5.2.1 โนโมกราฟ.....	74
5.2.2 ตัวอย่างการใช้โนโมกราฟ	85
5.2.3 การเปรียบเทียบผลที่ได้จากโนโมกราฟและโปรแกรม DIALux 4.11.....	87
5.3 การประยุกต์ใช้งานกับแบบมาตรฐาน	89
5.4 ข้อเสนอแนะ.....	96
รายการอ้างอิง	97
ภาคผนวก.....	99
ภาคผนวก ก ผลการทดลอง	100
ภาคผนวก ข แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงกับวันของ กรณีศึกษา 1, 2 และ 3	118

ญ

หน้า

ภาคผนวก ค แบบมาตรฐานอาคารกีฬาในร่ม.....	124
ภาคผนวก ง ตำแหน่งดวงอาทิตย์และมุมที่เกี่ยวข้องสำหรับละติจูด 14 องศาเหนือ	132
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	133

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 2.1ขนาดสนามกีฬา.....	13
ตารางที่ 2.2 มาตรฐานการส่องสว่างของกีฬาในร่ม	15
ตารางที่ 2.3 มาตรฐานการส่องสว่างของกีฬาแบดมินตัน.....	15
ตารางที่ 2.4 มาตรฐานการส่องสว่างของกีฬาบาสเกตบอล.....	16
ตารางที่ 2.5 แบบมาตรฐานอาคารกีฬาในร่ม.....	17
ตารางที่ 2.6 แสดงค่าสะท้อนแสงวัสดุ.....	18
ตารางที่ 2.7 แสดงค่าการส่องผ่านของกระจกชั้นเดียวและกระจก 2 ชั้น.....	18
ตารางที่ 2.8 ผลการทดลองตัวอย่างงานวิจัยที่ 1	21
ตารางที่ 3.1 กรณีศึกษาที่ 1	30
ตารางที่ 4.1 ผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 1.1 – 1.9 แนวทิศเหนือ – ทิศใต้.....	33
ตารางที่ 4.2 กรณีศึกษาที่ 2.....	48
ตารางที่ 4.3 ผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 2.1 – 2.5 แนวทิศเหนือ – ทิศใต้.....	49
ตารางที่ 4.4 กรณีศึกษาที่ 3.....	61
ตารางที่ 4.5 ผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 3.1 – 3.4 แนวเหนือ – ทิศใต้.....	61
ตารางที่ 5.1 ผลการเปรียบเทียบโนโมกราฟและ DIALux 4.11.....	87
ตารางที่ 5.2 ความแตกต่าง(%)ระหว่างโนโมกราฟและ DIALux 4.11	88
ตารางที่ 5.3 ผลการทดลองอาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบก.....	91

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1.1 สนามกีฬาในร่ม	1
ภาพที่ 2.1 การโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์.....	6
ภาพที่ 2.2 แผนภูมิดวงอาทิตย์.....	7
ภาพที่ 2.3 ช่องแสงด้านบน	9
ภาพที่ 2.4 ช่องแสงด้านบนและมีตัวสะท้อน	10
ภาพที่ 2.5 ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งสูง	10
ภาพที่ 2.6 ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งกลาง.....	11
ภาพที่ 2.7 ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งต่ำ.....	11
ภาพที่ 2.8 โปรแกรม DIALux.....	16
ภาพที่ 2.9 รูปแบบอาคารเรียนพลศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัย.....	19
ภาพที่ 2.10 การปรับปรุงช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Clearstory	19
ภาพที่ 2.11 การปรับปรุงช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Sawtooth.....	20
ภาพที่ 2.12 การปรับปรุงช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Two-story	20
ภาพที่ 2.13 แสดงทิศทางการสะท้อนของแสงที่เกิดจากโคมแต่ละลักษณะ	22
ภาพที่ 2.14 การทดลองโดยการนำแสงธรรมชาติเข้ามาในอาคารผ่านช่องเปิดด้านบน	23
ภาพที่ 2.15 รูปแบบสัดส่วนของช่องเปิดที่รับแสงธรรมชาติ.....	24
ภาพที่ 2.16 หลังคาแบบ Two- story.....	25

ภาพที่ 2. 17 โคมลักษณะโค้งหงาย	25
ภาพที่ 3.1 ตัวแปรในการศึกษา	27
ภาพที่ 3.2 จุดวัดระดับความส่องสว่าง.....	28
ภาพที่ 3.3 ค่าการสะท้อนแสงของวัสดุ.....	29
ภาพที่ 4.1 กรณีศึกษาที่ 1.4 เปรียบเทียบการเพิ่มโคมสะท้อนแสง	34
ภาพที่ 4.2 กรณีศึกษาที่ 1.7 เปรียบเทียบการเพิ่มโคมสะท้อนแสง.....	34
ภาพที่ 4.3 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.4 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	35
ภาพที่ 4.4 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.3 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	36
ภาพที่ 4.5 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.5 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม	36
ภาพที่ 4.6 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.2 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	37
ภาพที่ 4.7 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.7 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	37
ภาพที่ 4.8 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.8 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	38

ภาพที่ 4.9 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.1 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม	38
ภาพที่ 4.10 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.6 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	39
ภาพที่ 4.11 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.3 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม	39
ภาพที่ 4.12 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน.....	45
ภาพที่ 4.13 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนกันยายน	45
ภาพที่ 4.14 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนธันวาคม	46
ภาพที่ 4.15 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.5 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	50
ภาพที่ 4.16 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.3 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	50
ภาพที่ 4.17 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.4 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	51
ภาพที่ 4.18 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.2 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	51
ภาพที่ 4.19 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.1 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	52

ภาพที่ 4.20 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนมิถุนายน.....	57
ภาพที่ 4.21 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนกันยายน.....	57
ภาพที่ 4.22 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนธันวาคม	58
ภาพที่ 4.23 แผ่นสะท้อนแสงโค้ง.....	60
ภาพที่ 4.24 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 3.1 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม	62
ภาพที่ 4.25 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 3.2 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม	62
ภาพที่ 4.26 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 3.3 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน.....	63
ภาพที่ 4.27 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 3.4 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม	63
ภาพที่ 4.28 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนมิถุนายน.....	68
ภาพที่ 4. 29 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนกันยายน.....	69
ภาพที่ 4.30 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนธันวาคม	70
ภาพที่ 5.1 โนโมแกรมแสดงค่าความส่องสว่างเฉลี่ยของเดือนมิถุนายน.....	76
ภาพที่ 5.2 โนโมแกรมแสดงค่าความส่องสว่างเฉลี่ยของเดือนกันยายน.....	77
ภาพที่ 5.3 โนโมแกรมแสดงค่าความส่องสว่างเฉลี่ยของเดือนธันวาคม	78
ภาพที่ 5.4 โนโมแกรมแสดงค่าความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยของเดือนมิถุนายน.....	80

ภาพที่ 5.5 โนโมกราฟแสดงค่าความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยของเดือนกันยายน.....	81
ภาพที่ 5.6 โนโมกราฟแสดงค่าความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยของเดือนธันวาคม	82
ภาพที่ 5.7 โนโมกราฟแสดงค่าความส่องสว่างของเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน	83
ภาพที่ 5.8 โนโมกราฟแสดงค่าความสม่ำเสมอของแสงของเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน	84
ภาพที่ 5.9 การใช้โนโมกราฟเพื่อทำนายค่าความส่องสว่างเฉลี่ยของเดือนมิถุนายน	85
ภาพที่ 5.10 การใช้โนโมกราฟเพื่อทำนายค่าความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยของเดือนมิถุนายน.....	86
ภาพที่ 5.11 อาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบกก่อนปรับปรุง	89
ภาพที่ 5.12 อาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบกหลังปรับปรุง	90
ภาพที่ 5.13 จุดวัดแสง อาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบก.....	90
ภาพที่ 5.14 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของอาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน.....	92
ภาพที่ 5.15 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของอาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน.....	93
ภาพที่ 5.16 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของอาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน.....	94
ภาพที่ 5.17 แสงธรรมชาติผ่านเกล็ดระบายอากาศ	95
ภาพที่ 6.1 โรงกีฬาอเนกประสงค์ กรมยุทธโยธาทหารบก.....	124
ภาพที่ 6.2 โรงกีฬาอเนกประสงค์ 200 คน กรมยุทธโยธาทหารบก	125
ภาพที่ 6.3 โรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบก	126
ภาพที่ 6.4 โรงกีฬาอเนกประสงค์ขนาด 30 x 50 เมตร กรมพลศึกษา	127
ภาพที่ 6.5 อาคารกีฬาในร่ม กรุงเทพมหานคร	128

ภาพที่ 6.6 อาคารฝึกซ้อมกีฬาในร่ม กรุงเทพมหานคร	129
ภาพที่ 6.7 อาคารโรงพลศึกษา 1000 ที่นั่ง การกีฬาแห่งประเทศไทย	130
ภาพที่ 6.8 อาคารโรงพลศึกษา 4000 ที่นั่ง การกีฬาแห่งประเทศไทย	131

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน	40
แผนภูมิที่ 4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนกันยายน	41
แผนภูมิที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนธันวาคม	41
แผนภูมิที่ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือน มิถุนายน.....	42
แผนภูมิที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือน กันยายน.....	43
แผนภูมิที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือน ธันวาคม	44
แผนภูมิที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนมิถุนายน	53
แผนภูมิที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนกันยายน	53
แผนภูมิที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนธันวาคม	54
แผนภูมิที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือน มิถุนายน.....	55
แผนภูมิที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือน กันยายน.....	55
แผนภูมิที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือน ธันวาคม	56

แผนภูมิที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนมิถุนายน..... 64

แผนภูมิที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนกันยายน..... 65

แผนภูมิที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนธันวาคม 65

แผนภูมิที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือน
มิถุนายน..... 66

แผนภูมิที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือน
กันยายน..... 67

แผนภูมิที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือน
ธันวาคม 67

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ปัญหาสิ่งแวดล้อมและพลังงานเป็นปัญหาสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ของมนุษย์และจะส่งผลกระทบต่อเนืองไปยังคนรุ่นต่อไป หากมีการใช้ทรัพยากรอย่างฟุ่มเฟือย โดยเฉพาะทรัพยากรที่ใช้แล้วหมดไป การใช้พลังงานทดแทนและพลังงานจากธรรมชาติจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่เข้ามามีบทบาทและมีส่วนช่วยในด้านการใช้พลังงาน

การประหยัดพลังงานเป็นปัจจัยสำคัญที่ควรคำนึงถึงในการออกแบบอาคารในปัจจุบัน จึงมีการศึกษาวิจัยเพื่อหาวิธีลดการใช้พลังงานโดยเฉพาะอย่างยิ่งการลดการใช้พลังงานไฟฟ้าในอาคาร การใช้พลังงานจากธรรมชาติจึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่งที่มีความนิยม

การนำแสงธรรมชาติ (Daylight) มาใช้ในอาคารเป็นวิธีการหนึ่งที่จะช่วยลดการใช้พลังงานไฟฟ้าลงได้ เพราะอาคารในปัจจุบันมีการใช้พลังงานไฟฟ้าแสงสว่างอย่างต่อเนื่อง การนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารจึงสามารถลดปริมาณการใช้แสงประดิษฐ์ลงได้ การนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารมีอยู่ 2 วิธีหลัก ได้แก่ การนำแสงเข้าสู่อาคารทางด้านข้าง (Side light) และการนำแสงเข้าสู่อาคารทางด้านบน (Top light) ซึ่งเหมาะสำหรับอาคารที่มีช่วงพาดยาวและมีความสูงมาก

อาคารสนามกีฬาในร่มเป็นอาคารช่วงพาดยาวและมีความสูงมาก แต่จากการศึกษาพบว่ามีส่วนใหญ่มีพบปัญหาของความสว่างที่ไม่เพียงพอ เป็นอุปสรรคต่อนักกีฬาและผู้ชมการแข่งขัน นอกจากนี้ยังมีการใช้แสงประดิษฐ์เป็นจำนวนมาก ทำให้สิ้นเปลืองพลังงานไฟฟ้ามาก เนื่องจากเป็นพื้นที่ขนาดใหญ่

ภาพที่ 1.1 สนามกีฬาในร่ม

ที่มา: ผู้วิจัย

ผู้ออกแบบอาคารสนามกีฬาในร่มบางแห่งพยายามนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้แต่ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากการเจาะช่องเปิดด้านข้างเพื่อนำแสงธรรมชาติเข้ามาในอาคารแต่กลับสร้างปัญหาเรื่องแสงบาดตากับผู้เล่นกีฬา ซึ่งการออกแบบแสงสว่างอาคารสนามกีฬาในร่มที่ดีและถูกต้องตามมาตรฐาน มีส่วนสำคัญที่ช่วยให้นักกีฬาหรือผู้ที่ออกกำลังกายสามารถเล่นกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นและยังรวมไปถึงผู้ชมให้สามารถชมการแข่งขันได้อย่างชัดเจนและสบายตา

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาตัวแปรที่มีผลต่อระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงภายในพื้นที่เล่นกีฬาของอาคารกีฬาในร่ม

1.2.2 เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบอาคารสนามกีฬาในร่มที่มีการใช้แสงธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

1.3.1 ทำการศึกษาเฉพาะตัวแปรที่มีผลต่อระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงเท่านั้น

1.3.2 สถานที่ที่ใช้จำลองสภาพตั้งอยู่ในกรุงเทพมหานคร (เขตละติจูดที่ 14 องศาเหนือ)

1.3.3 ทำการศึกษาเฉพาะวันที่ 21 มิถุนายน 21 กันยายน และ 21 ธันวาคม

1.3.4 ไม่ทำการศึกษาเปรียบเทียบปริมาณความร้อนจากแสงธรรมชาติที่เกิดขึ้นในสนามกีฬาในร่ม

1.3.5 บทสรุปของงานวิจัยสามารถนำไปใช้ได้กับช่องแสงด้านบนที่หันไปทางทิศเหนือและทิศใต้เท่านั้น

1.4 ข้อจำกัดของการวิจัย

1.4.1 ไม่ทำการศึกษาเรื่องแสงบาดตา เนื่องจากเป็นข้อจำกัดของโปรแกรมที่ใช้ทำการศึกษา

1.5 ระเบียบวิธีการศึกษา

1.5.1 สํารวจข้อมูลการออกแบบอาคารกีฬาในร่ม ดังนี้

- ขนาดพื้นที่เล่นกีฬา
- ประเภทวัสดุของพื้น ผนังและฝ้าเพดาน
- รูปแบบช่องแสงและขนาดของช่องแสง

1.5.2 ใช้คอมพิวเตอร์ในการสร้างแบบจำลองด้วยโปรแกรม DIALux 4.11 เพื่อทำการศึกษาระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง โดยมีรายละเอียดดังนี้

- แบบจำลองขนาดกว้าง 22 เมตร ยาว 44 เมตร สูง 7 เมตร
- กำหนดลักษณะห้องฟ้าเป็นห้องฟ้าโปร่ง
- กำหนดค่าการสะท้อน พื้น = 25%, ผนัง = 50%, เพดาน = 60%, โคมสะท้อนแสง 90% และกระจก 7% ค่าการส่องผ่าน 89%
- ตำแหน่งทิศทางการวางช่องแสง 2 ทิศ (ทิศเหนือและทิศใต้)
- กำหนดจุดที่วัดข้อมูล ที่ระยะจากขอบพื้นที่เล่นกีฬาทุก 2.5 เมตร ในแนวทิศตะวันตก – ทิศตะวันออกและแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ที่ระดับ +0.00
- ทำการทดลองในวันที่ 21 มิถุนายน 21 กันยายน และ 21 ธันวาคม เวลา 08.00, 10.00, 12.00, 14.00 และ 16.00 น.

1.5.3 สรุปประมวลผลการวิจัย จากข้อมูลที่ได้จากการคำนวณด้วยโปรแกรม DIALux 4.11 ทั้ง 5 เวลาของทั้ง 3 วัน เพื่อใช้ในการประเมินประสิทธิภาพด้านระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง

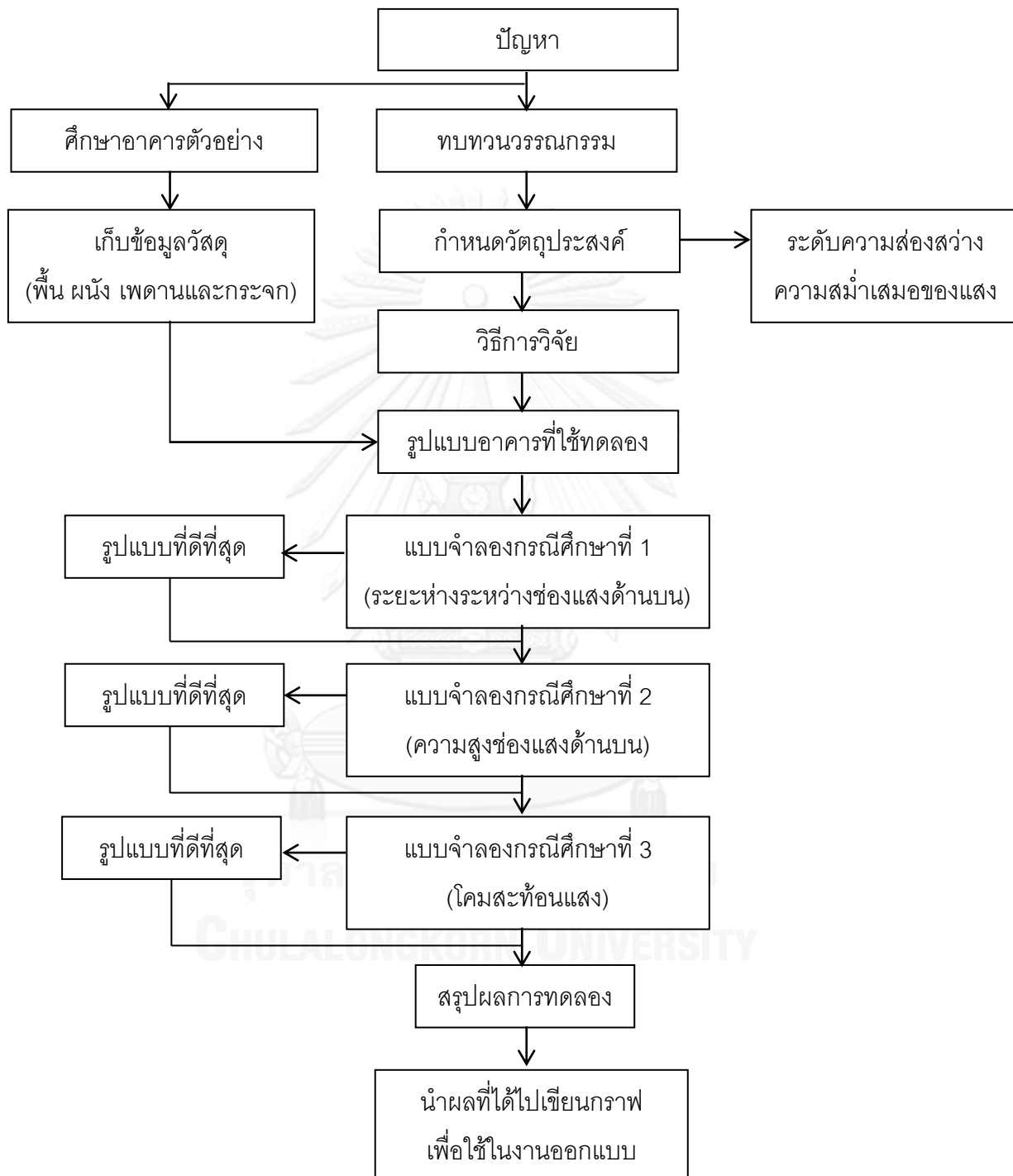
1.5.4 อภิปรายผลการวิจัยประสิทธิภาพการให้แสงสว่างธรรมชาติของแต่ละรูปแบบ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 เพื่อทราบตัวแปรที่มีผลต่อ ระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงภายในพื้นที่เล่นกีฬา

1.6.2 เพื่อเป็นแนวทางการออกแบบอาคารสนามกีฬาในร่มที่มีการใช้แสงธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ

1.7 ผังลำดับขั้นตอนในการทำงานวิจัย

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 ทฤษฎีเกี่ยวกับความส่องสว่าง (Illuminance Theory)

แสงเป็นพลังงานรูปแบบหนึ่งของการแผ่คลื่นแม่เหล็กไฟฟ้าที่มนุษย์สามารถมองเห็นได้ คลื่นของแสงประกอบด้วยสเปกตรัมของสีหลายสี ซึ่งทำให้สามารถเห็นวัตถุเป็นสีต่างๆ โดยนิยามที่เกี่ยวข้องกับแสงสว่างมีดังนี้

2.1.1 ความเข้มแสง (Luminous intensity, I)

ความเข้มแสงเป็นค่าปริมาณของแสงที่เกิดจากแหล่งกำเนิดแสงในทิศทางที่แตกต่างกัน ในแต่ละทิศทางสามารถวัดปริมาณของฟลักซ์แสงสว่าง มีหน่วยเป็น แคนเดลา (Candlepower, cd)

2.1.2 ความสว่าง (Illuminance, E)

ความสว่าง คือ ปริมาณของแสง 1 หน่วย ที่ตกบนพื้นผิว มีหน่วยเป็น ลูเมนต่อหนึ่งหน่วยพื้นที่ หรือ ลูเมนต่อหนึ่งหน่วยตารางเมตร หรือเท่ากับ 1 lux ความสัมพันธ์ระหว่างค่าความส่องสว่าง (illumination) กับความเข้มแสง (intensity)

2.1.3 ความส่องสว่าง (Luminance, L)

ปริมาณแสงที่กระทบพื้นผิวใดๆสะท้อนเข้าสู่ดวงตา ทำให้มองเห็นวัตถุนั้นมีความส่องสว่าง มีหน่วยเป็น แคนเดลาต่อตารางเมตร (cd/m^2) หรือ ฟุตแลมเบิร์ต (Footlambert)

2.1.4 ความสม่ำเสมอของแสง (Uniformity)

ระดับความสม่ำเสมอของแสง (Uniformity ratio) มีค่าตั้งแต่ 0-1 ซึ่งค่ามากจะหมายถึงการมีระดับความสม่ำเสมอของแสงที่ดี โดยระดับความสม่ำเสมอของแสง (Uniformity ratio) สามารถหาได้ดังสมการ

$$\text{Uniformity} = \frac{E_{\text{min}}}{E_{\text{ave}}}$$

เมื่อ

E_{min} คือ ค่าความสว่างของปริมาณแสงต่ำสุด

E_{ave} คือ ค่าความสว่างของปริมาณแสงโดยเฉลี่ย

2.3 การโคจรของดวงอาทิตย์

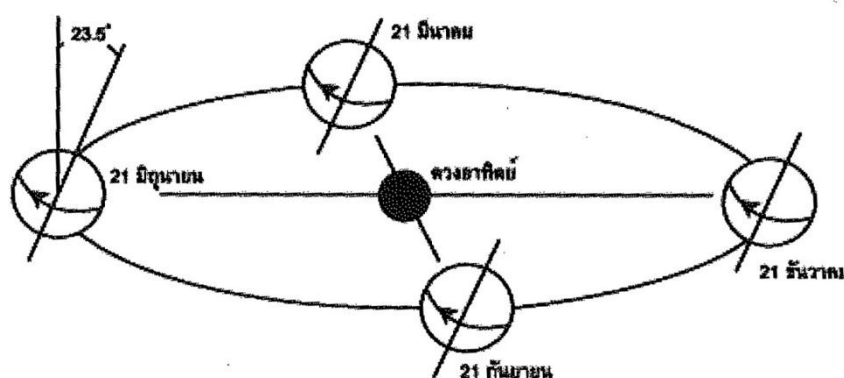
2.3.1 การโคจรของดวงอาทิตย์ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการให้แสงสว่างธรรมชาติ

โลกโคจรรอบดวงอาทิตย์ 1 รอบ ในเวลา 365 วัน และหมุนรอบตนเองในเวลา 1 วัน โดยที่การหมุนรอบแกนเหนือ-ใต้ เอียงทำมุมกับเส้นตั้งฉาก 23.5 องศา และจากการหมุนรอบดวงอาทิตย์เป็นรูปวงรี โดยทิศทางการส่องแสงของดวงอาทิตย์จะขึ้นอยู่กับตำแหน่งของดวงอาทิตย์ที่เปลี่ยนไป ในวันที่ต่างกันซึ่งมีความสำคัญ คือ

วันที่ 21 มีนาคมและกันยายน เป็นวันที่เวลากลางวันเท่ากับกลางคืน เรียกว่า Equinox

วันที่ 21 มิถุนายน เป็นวันที่เวลากลางวันยาวกว่ากลางคืนมากที่สุด เรียกว่า Summer solstice

วันที่ 21 ธันวาคม เป็นวันที่มีเวลากลางคืนยาวกว่ากลางวันมากที่สุด เรียกว่า Winter solstice

ภาพที่ 2.1 การโคจรของโลกรอบดวงอาทิตย์

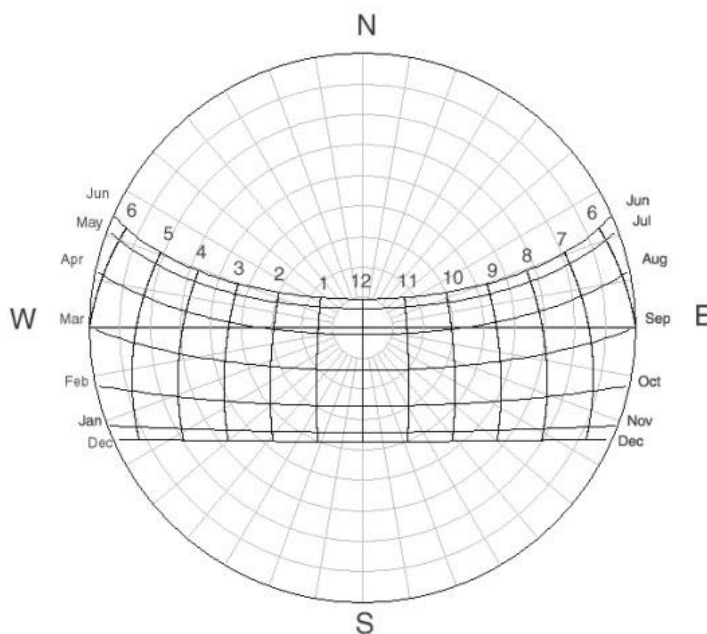
ที่มา: ยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล, 2553

งานวิจัยนี้จึงได้กำหนดวันที่ทำการศึกษา เป็นวันที่ 21 มิถุนายน กันยายนและธันวาคม ซึ่งเป็นวันที่ดวงอาทิตย์อยู่ในตำแหน่งที่สำคัญของการโคจร

2.3.2 แผนผังการโคจรของดวงอาทิตย์

แผนผังการโคจรของดวงอาทิตย์ เป็นแผนผังหลักที่ใช้ในการวิเคราะห์ตำแหน่งและทิศทางการโคจรของดวงอาทิตย์ ข้อมูลในแผนผังประกอบไปด้วยรายละเอียดต่างๆ เช่น ทิศทาง (แนวแกนเหนือ - ใต้ หรือตะวันออก - ตะวันตก) มุมแอดติจูด มุมแอซิมัท เวลา วันและเดือน จุด

ศูนย์กลางของตำแหน่งอาคารอ้างอิง เส้นทางการโคจรของดวงอาทิตย์ เป็นต้น (อวิรุทธ์ ศรีสุธา
พวรรณ 2553)

ภาพที่ 2.2 แผนภูมิดวงอาทิตย์

ที่มา: SOLRPATH Oh, 2000

สำหรับกรุงเทพฯ จะใช้แผนผังการโคจรของดวงอาทิตย์ที่ละติจูด 14 องศาเหนือ สำหรับที่ตั้งอื่น ๆ นั้น อาจจะต้องพิจารณาตามตำแหน่งละติจูดหรือใช้ละติจูดที่ใกล้เคียงกัน

อาคารที่มีช่องแสงหันไปทางทิศตะวันออก จะได้รับอิทธิพลจากรังสีของดวงอาทิตย์ตั้งแต่ช่วงเช้า –เที่ยงวัน ตลอดปี ส่วนช่วงบ่ายจะไม่ได้รับอิทธิพลจากรังสีของดวงอาทิตย์เนื่องจากดวงอาทิตย์โคจรพ้นช่องแสงไปแล้ว ส่วนช่องแสงที่หันไปทางทิศตะวันตก อิทธิพลจากรังสีของดวงอาทิตย์จะตรงข้ามกับทิศตะวันออก ในขณะที่อาคารที่มีช่องแสงหันไปทางทิศเหนือหรือทิศใต้ จะได้รับอิทธิพลจากรังสีของดวงอาทิตย์ตลอดทั้งวัน ดังนั้นอาคารที่มีช่องแสงหันไปทางทิศเหนือและทิศใต้จึงมีความสม่ำเสมอของแสงมากกว่าหันไปทางด้านทิศตะวันออกและทิศตะวันตก

2.3.3 การวางทิศทางอาคารและช่องเปิด

จากข้อมูลค่าเฉลี่ยความสว่างท้องฟ้าของประเทศไทยในช่วงเวลา 08.00-17.00 น. ตลอดทั้งปี 2542 ของสถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย (AIT) พบว่าความสว่างของท้องฟ้าในทิศต่างๆมีความแตกต่างกันดังนี้

ทิศเหนือ	ค่าความส่องสว่างเฉลี่ยประมาณ	10-20	กิโลลักซ์
ทิศใต้	ค่าความส่องสว่างเฉลี่ยประมาณ	15-40	กิโลลักซ์
ทิศตะวันออก	ค่าความส่องสว่างเฉลี่ยประมาณ	5-58	กิโลลักซ์
ทิศตะวันตก	ค่าความส่องสว่างเฉลี่ยประมาณ	7-43	กิโลลักซ์

จากข้อมูลดังกล่าวทิศตะวันออกและทิศตะวันตก เป็นทิศที่มีความส่องสว่างมาก ซึ่งปริมาณความร้อนจะมากตามไปด้วย และค่าความสม่ำเสมอของแสงยังต่ำเมื่อเทียบกับทิศเหนือและทิศใต้ โดยค่าความสม่ำเสมอของแสงสังเกตได้จากส่วนต่างของค่ามากที่สุดกับค่าน้อยที่สุด ซึ่งทิศตะวันออกและทิศตะวันตกมีค่าของส่วนต่างมากกว่าทิศเหนือและทิศใต้ ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเลือกทำการศึกษาช่องเปิดในทิศเหนือและทิศใต้ (พิรุฬห์รัตน์ บุรีประเสริฐ 2543)

2.4 สภาพท้องฟ้า

2.4.1 ท้องฟ้าโปร่ง (Clear sky)

สภาพท้องฟ้าที่มีเมฆปกคลุมน้อย โดยมีปริมาณเมฆปกคลุมท้องฟ้าประมาณ 0-30 เปอร์เซ็นต์

2.4.2 ท้องฟ้ามีเมฆบางส่วน (Partly cloudy sky)

สภาพท้องฟ้ามีเมฆปกคลุมเป็นบางส่วน โดยมีปริมาณเมฆปกคลุมท้องฟ้าประมาณ 40-70 เปอร์เซ็นต์

2.4.3 ท้องฟ้ามีเมฆปกคลุมมาก (Overcast sky)

ท้องฟ้ามีเมฆปกคลุมเป็นส่วนมาก โดยปริมาณเมฆปกคลุมท้องฟ้า 80 เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป (CIBSE 2009)

งานวิจัยกำหนดสภาพท้องฟ้าแบบท้องฟ้าโปร่ง เนื่องจากท้องฟ้าในประเทศไทยมีเมฆปกคลุมประมาณ 30 เปอร์เซ็นต์ และต้องการศึกษาประสิทธิภาพของช่องเปิด

2.5 การออกแบบแสงธรรมชาติ (The Utilize of Daylighting)

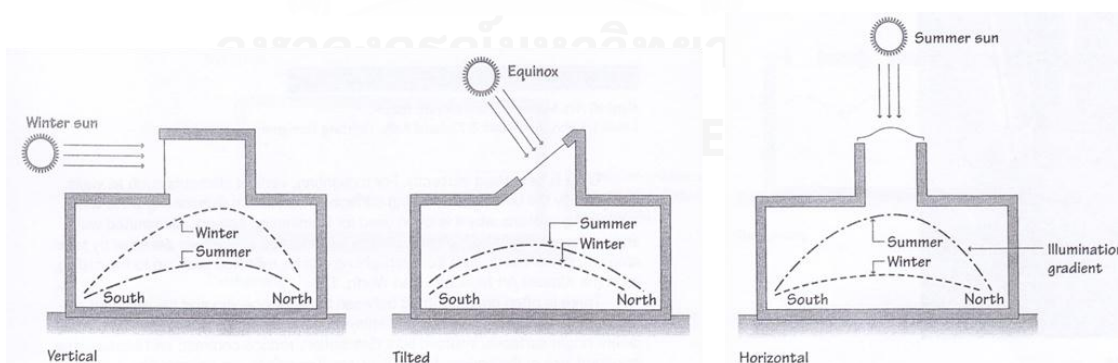
การนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารนั้นเพื่อให้เกิดความสว่าง และช่วยประหยัดการใช้พลังงานไฟฟ้าภายในอาคาร สามารถทำได้โดยการให้แสงจากดวงอาทิตย์นี้ส่องผ่านช่องแสงด้านบนหลังคา (Skylight) จะต้องมี การควบคุมปริมาณแสงให้มีความพอดีต่อความต้องการ และต้องมีการป้องกันความร้อนที่เกิดขึ้นจากการแผ่รังสีของดวงอาทิตย์ (Solar radiation) (พิริศ 2541)

ความเข้มของแสงอาทิตย์ที่นำมาใช้ในการให้ความสว่างแก่อาคารนั้น ในแต่ละวัน แต่ละฤดูกาลจะมีค่าแตกต่างกันไป ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด และไม่ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาวะน่าสบายภายในอาคาร เป็นต้นว่า ในช่วงเช้าแสงอาทิตย์จะมีความเข้มข้นน้อยกว่าในช่วงบ่าย หรือแสงที่ได้จากทางด้านทิศเหนือจะมีความเข้มของแสงน้อยกว่าทางด้านทิศใต้ เป็นต้น (รัฐพล รุญเจริญ 2542)

ในการวิจัยนี้เป็นการศึกษารูปแบบการนำแสงธรรมชาติเข้าสู่อาคาร จึงได้ทำการศึกษาดูตัวอย่างของรูปแบบช่องเปิดแบบต่างๆที่มีอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งสรุปได้ดังนี้

2.5.1 ช่องแสงด้านบน

เป็นการเปิดช่องแสงด้านบนโดยให้แสงจากดวงอาทิตย์เข้ามาโดยตรง (Direct light) ซึ่งจะทำให้ได้รับปริมาณแสงสว่างมากแต่ก็จะมีปัญหาเรื่องความร้อนที่เข้ามามากด้วยเช่นกัน ดังนั้นจึงควรหลีกเลี่ยงด้วยการออกแบบส่วนบังแดด เพื่อป้องกันแสงที่ผ่านเข้ามาโดยตรง แต่รูปแบบดังกล่าวนี้เป็นที่นิยมในประเทศเขตร้อนเพราะต้องการความร้อนจากรังสีดวงอาทิตย์ที่ผ่านเข้ามาทางช่องแสงด้านบนด้วย (M. David Egan 2002)

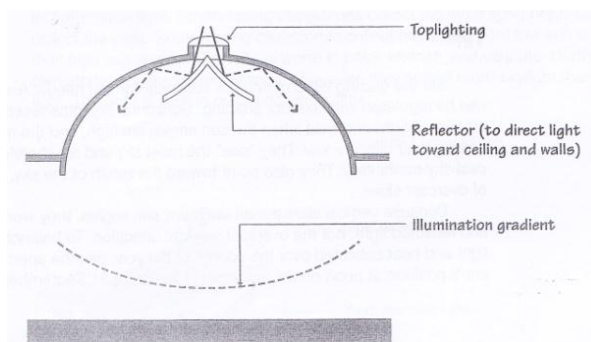
ภาพที่ 2.3 ช่องแสงด้านบน

ที่มา: M. David Egan, 2002

ข้อดี: แสงเข้ามาทั่วถึง

ข้อเสีย: ได้รับแสงจากดวงอาทิตย์โดยตรง อาจทำให้ปริมาณแสงที่ส่องเข้ามามากเกินไป ทำให้เกิดตาพร่าและมีแสงแยงตาได้ รวมถึงมีปริมาณความร้อนที่เข้ามาจากแสง ด้านบนมากด้วยเช่นกัน

2.5.2 ช่องแสงด้านบนและมีตัวสะท้อน

ภาพที่ 2.4 ช่องแสงด้านบนและมีตัวสะท้อน

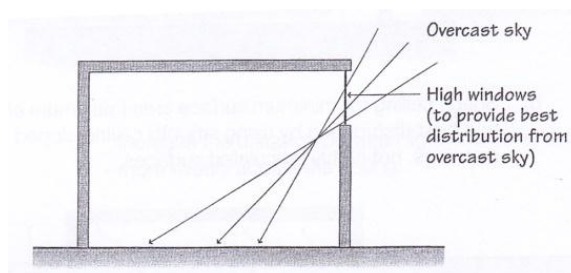
ที่มา: M. David Egan, 2002

ข้อดี: ปริมาณแสงที่ส่องยังรอบๆบริเวณมีความสม่ำเสมอ เนื่องจากการสะท้อนของ เพดานโค้งกับตัวสะท้อนแสงอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสีย: แสงเข้าด้านบนทำให้เกิดปัญหาเรื่องการได้รับความร้อนโดยตรง

2.5.3 ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งสูง

ช่องแสงลักษณะนี้จะให้ปริมาณแสงสว่างที่มากในบริเวณใกล้กับช่องแสง และถ้าไม่มีการใช้งานร่วมกับช่องแสงด้านข้างในระดับสายตา ห้องดังกล่าวจะขาดการเชื่อมต่อกับสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอาคารที่มีการใช้งานบ่อย

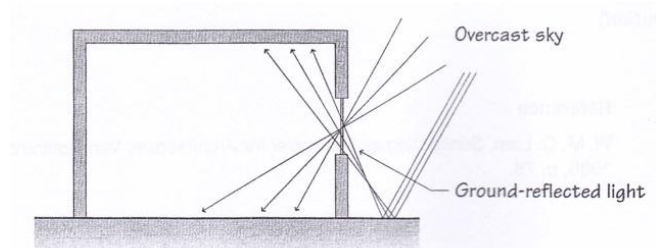
ภาพที่ 2.5 ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งสูง

ที่มา: M. David Egan, 2002

ข้อดี: สามารถให้แสงเข้ามาได้ดีกว่าการเปิดช่องแสงที่ตำแหน่งต่ำๆ ทำให้แสงทั่วถึงกันทั้งห้อง

ข้อเสีย: บริเวณใต้ช่องแสงปริมาณแสงไม่เพียงพอ

2.5.4 ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งกลาง

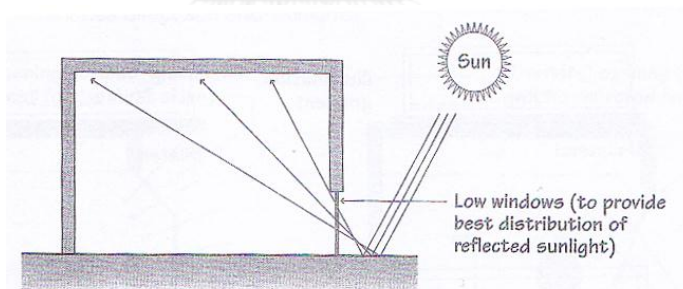
ภาพที่ 2.6 ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งกลาง

ที่มา: M. David Egan, 2002

ข้อดี: มีการเชื่อมต่อกับสภาพแวดล้อมภายนอก และทัศนวิสัยทางการมองเห็นที่ดีกว่า

ข้อเสีย: ปริมาณแสงอาจจำเกินไปในส่วนที่ติดกับช่องแสง ทำให้ผนังสว่างมากเกินไป

2.5.5 ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งต่ำ

ภาพที่ 2.7 ช่องแสงด้านข้างที่ตำแหน่งต่ำ

ที่มา: M. David Egan, 2002

ข้อดี: ไม่มีปัญหาเรื่องแสงบาดตาและความร้อนจากแสงแดด

ข้อเสีย: ขาดการเชื่อมต่อกับสภาพแวดล้อมภายนอกซึ่งถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับอาคารที่มีการใช้งานบ่อย

การใช้ช่องแสงด้านบนสามารถนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ภายในอาคารได้มากกว่าช่องแสงด้านข้าง เนื่องจากช่องแสงด้านบนอยู่ในตำแหน่งที่คนทั่วไปสามารถรับความจ้าได้มากกว่าแสงจากหน้าต่างด้านข้าง ทำให้สามารถออกแบบให้รับปริมาณแสงภายนอกได้มากกว่า นอกจากนี้ช่องแสงด้านบนสามารถให้แสงเข้ามาในพื้นที่ที่ต้องการได้ลึก

ดังนั้นช่องแสงด้านบนจึงเหมาะสมสำหรับอาคารกีฬาในร่มมากกว่าช่องแสงด้านข้าง เนื่องจากแสงธรรมชาติที่ได้จากช่องแสงด้านบน มีการกระจายในทุกทิศทาง ส่วนแสงธรรมชาติที่ได้จากช่องแสงด้านข้างจะเพียงพอต่อการใช้งานเพียงบริเวณ 2 – 3 เมตรจากหน้าต่าง ซึ่งลักษณะอาคารกีฬาในร่มมักจะมีขนาดใหญ่ ทำให้บริเวณกลางอาคารมีแสงสว่างไม่เพียงพอ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

2.6 การออกแบบสนามกีฬาในร่ม

2.6.1 ขนาดสนามกีฬา

จากตารางที่ 2.2 แสดงการแบ่งขนาดของพื้นที่เล่นกีฬาออกเป็น 4 ขนาด โดยงานวิจัยนี้เลือกรูปแบบที่ 2 ขนาด 22x44x7 เมตร ดังแสดงในภาพที่ 2.12 มาใช้ในการวิจัย เนื่องจากเป็นขนาดที่ใกล้เคียงกับขนาดมาตรฐาน และสามารถจัดแข่งกีฬาได้ทุกประเภท(Ernst and Peter 2000)

ตารางที่ 2.1ขนาดสนามกีฬา

รูปแบบ	ขนาด (ม.)	พื้นที่เล่นกีฬา (ม ²)	ชนิดกีฬา	จำนวนสนาม (การฝึกซ้อม)	จำนวนสนาม (การแข่งขัน)
1	15x27x5.5	405	แบดมินตัน บาสเกตบอล วอลเลย์บอล	4 1 1	- - -
2	22x44x7	968	แบดมินตัน บาสเกตบอล ฟุตซอล แฮนด์บอล ฮ็อกกี้ วอลเลย์บอล	6 - - - - 3	5 1 1 1 1 1
3	27x45x7	1215	แบดมินตัน บาสเกตบอล ฟุตซอล แฮนด์บอล วอลเลย์บอล	12 3 - - 3	5 1 1 1 1
4	27x60x7	1620	แบดมินตัน บาสเกตบอล ฟุตซอล แฮนด์บอล ฮ็อกกี้ วอลเลย์บอล	16 4 - - - 4	7 2 1 1 1 1

ที่มา: Ernst and Peter, 2000

2.7 การออกแบบแสงสว่างสำหรับสนามกีฬาในร่ม

2.7.1 การออกแบบแสงสว่างสำหรับสนามกีฬา

การออกแบบแสงสว่างสำหรับสนามกีฬาในร่มจะแตกต่างจากการออกแบบแสงทั่วไป เพราะต้องให้ผู้เล่นและผู้ชมสามารถมองเห็นวัตถุ สี ระยะห่างและการเคลื่อนไหวอย่างชัดเจน ดังนั้นระดับความส่องสว่างในแนวราบและแนวตั้ง ความสม่ำเสมอของแสง สีและคุณภาพสี จึงเป็นปัจจัยสำคัญในการออกแบบแสงสว่างสำหรับสนามกีฬาในร่ม

1. การจัดไฟส่องสว่างในระดับแนวราบ (Illuminance in the horizontal plane)

เนื่องจากบริเวณที่มีการแข่งขันกีฬา เป็นจุดที่มีความสำคัญมากสำหรับการมองเห็นของทั้งผู้แข่งขันและผู้ชม ดังนั้นการจัดไฟส่องสว่างแนวราบในระดับพื้น จึงทำหน้าที่ในการปรับสภาพสายตาให้กับผู้แข่งขันและผู้ชม การจัดไฟให้มีความส่องสว่างในแนวราบอย่างเพียงพอ จึงมีความสำคัญมาก (Sport England 2012)

โดยระนาบวัดแสงในระดับแนวราบแบ่งออกเป็น 2 ระดับ ดังนี้

- ที่ระนาบ +0.00 ม. เนื่องจากที่ระนาบ +0.00 มีเส้นขอบเขตของสนามและยังมีกีฬาบางประเภทเล่นบนพื้นสนาม เช่น ฟุตบอล
- ที่ระนาบ +1.50 ม. เนื่องจากเป็นระดับสายตา ทำให้ผู้เล่นมองเห็นผู้ร่วมแข่งขันได้อย่างชัดเจน

โดยงานวิจัยนี้เลือกระนาบวัดแสงที่ +0.00 ม. เนื่องจากระดับ +0.00 ม. อยู่ห่างจากแหล่งกำเนิดมากกว่าระดับ 1.50 ม. ซึ่งมีโอกาสที่ความส่องสว่างที่ระดับ +0.00 ม. จะน้อยกว่าที่ระดับ +1.50 ม.

2. การจัดไฟส่องสว่างในระดับแนวตั้ง (Illuminance in the vertical plane)

การจัดไฟส่องสว่างในแนวตั้ง มีความจำเป็นสำหรับการมองเห็นวัตถุในแนวตั้งและเพื่อให้แน่ใจว่าสามารถมองเห็นตัวผู้เล่น ได้ชัดเจนและแม่นยำสูงสุดในทุกทิศทาง การกำหนดคุณสมบัติของแสงไฟในแนวตั้ง เพื่อช่วยให้ทั้งผู้เล่นและผู้ชมสามารถมองเห็นลูกบอลหรือวัตถุที่ใช้ในการแข่งขันได้ชัดเจน ไม่ว่าจะลูกบอลหรือวัตถุนั้นจะอยู่สูงจากบริเวณที่ทำการแข่งขันเพียงใดก็ตาม

3. ความสม่ำเสมอของแสงสว่าง (Uniformity)

ความสม่ำเสมอของแสงสว่างทั้งในระดับแนวราบและแนวตั้ง มีความสำคัญในการป้องกันการเกิดแสงตัดกันและการมองเห็นที่ไม่ชัดเจนของผู้เล่นและผู้ชม หากแสงไม่มีความสม่ำเสมอ

พอ ทำให้เป็นไปได้มากที่ผู้เล่นหรือผู้ชม จะไม่สามารถมองเห็นผู้เล่นอีกฝ่าย ลูกบอลหรือวัตถุอื่น ได้ชัดเจนเพียงพอ

4. สีและคุณภาพสี

ในกีฬาหลายประเภทสีของแสงจากหลอดไฟมีผลต่อการแข่งขัน การให้แสงสีที่ต่างกันทำให้การมองเห็นต่างกันด้วย เช่น ลูกบอลที่ใช้เล่นถ้ามีสีขาวเมื่อถูกแสงขาวจากดวงโคมสะท้อนที่พื้นผิวจะทำให้ผู้เล่นสามารถเห็นลูกบอลได้ง่ายขึ้น(John 2001)

2.7.2 มาตรฐานการส่องสว่างสำหรับกีฬาแต่ละประเภท

มาตรฐานการส่องสว่างสำหรับกีฬาแต่ละประเภทจะแตกต่างกันขึ้นอยู่กับชนิดของกีฬาต่างๆ กีฬาที่ใช้สายตาในการเล่นหรือมองอุปกรณ์กีฬา เช่น กีฬาประเภทลูกกอล์ฟจะมีความต้องการใช้แสงสว่างที่มากกว่ากีฬาที่ไม่ต้องใช้อุปกรณ์ เช่น กีฬาประเภทลู่วิ่งหรือลาน เป็นต้น สำหรับมาตรฐานที่จะนำมาเปรียบเทียบในงานวิจัยนี้แสดงในตาราง(IESNA 2000)

ตารางที่ 2.2 มาตรฐานการส่องสว่างของกีฬาในร่ม

ประเภท	รายละเอียด	จำนวนผู้ชม
1	การแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติ	มากกว่า 5000 คน
2	การแข่งขันกีฬาระดับประเทศ	น้อยกว่า 5000 คน
3	การแข่งขันกีฬาระดับทั่วไป	-

ที่มา: IESNA RP-6-01 Sports and Recreational lighting Section 1

โดยงานวิจัยนี้เลือกประเภทที่ 2 มาเป็นเกณฑ์ในการวิจัย เนื่องมาจากการแข่งขันกีฬาในระดับประเทศจะมีการจัดแข่งขันอยู่เป็นประจำ

การให้แสงสว่างในอาคารกีฬาในร่มต้องคำนึงถึง ความส่องสว่างในแนวระนาบและแนวตั้ง ความสม่ำเสมอของแสง สีและคุณภาพของแสง ซึ่งกีฬาแต่ละชนิดมีมาตรฐานที่แตกต่างกัน

ตารางที่ 2.3 มาตรฐานการส่องสว่างของกีฬาแบดมินตัน

ประเภท	ความส่องสว่างแนวราบ (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอของแสง	ดัชนีความถูกต้องของสี
1	750	0.7	60
2	500	0.7	60
3	300	0.7	20

ที่มา: IESNA RP-6-01 Sports and Recreational lighting Section 1

ตารางที่ 2.4 มาตรฐานการส่องสว่างของกีฬาบาสเกตบอล

ประเภท	ความส่องสว่างแนวราบ (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอของแสง	ดัชนีความถูกต้องของสี
1	750	0.7	60
2	500	0.7	60
3	200	0.5	20

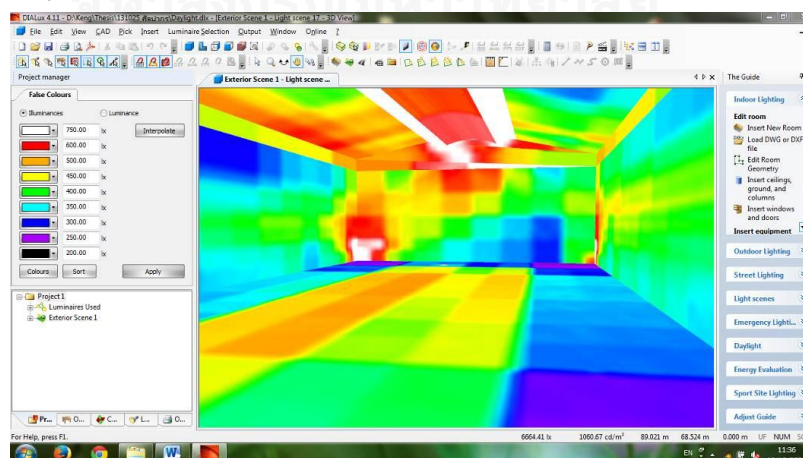
ที่มา: IESNA RP-6-01 Sports and Recreational lighting Section 1

2.8 โปรแกรมคอมพิวเตอร์จำลองสภาพแสงสว่าง

โปรแกรมคอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญในการวิจัย เนื่องจากสามารถจำลองสภาพแวดล้อมและเงื่อนไขต่างๆ ได้อย่างสมจริง (Ward and Shakespeare, 1998) โดยสามารถใช้เพื่อประเมินอาคารทั้งก่อนออกแบบและหลังออกแบบได้ จึงทำการใช้โปรแกรมต่างๆ ที่จำลองลักษณะแสงธรรมชาติรวมถึงแสงประดิษฐ์ได้รับความนิยม โปรแกรมเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์เกี่ยวกับแสงสว่างที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในปัจจุบัน เช่น DIALux, Radiance และ Lightscape 32 เป็นต้น (ยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล 2553)

โปรแกรม DIALux 4.11

โปรแกรม DIALux เป็นฟรีแวร์ (freeware) เพื่อการจำลองสภาพแสงสว่างทั้งภายในภายนอกอาคาร และไฟส่องถนน แสดงผลลัพธ์เป็นปริมาณแสงสว่างและภาพ 3 มิติ โดยสามารถดาวน์โหลดแคตตาล็อกของหลอดไฟและดวงโคมจากผู้ผลิตในท้องตลาดเพื่อใช้ในการออกแบบ (ยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล 2553)

ภาพที่ 2.8 โปรแกรม DIALux

2.9 แบบอาคารมาตรฐานอาคารกีฬาในร่ม

จากการเก็บข้อมูลอาคารกีฬาในร่มที่เป็นแบบมาตรฐานของหน่วยงานราชการที่มีการใช้งานอยู่ทั่วประเทศ จำนวน 8 แบบ มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 2.5 แบบมาตรฐานอาคารกีฬาในร่ม

แบบ	หน่วยงาน	กรณีศึกษา	วัสดุ			
			พื้น	ผนัง	ฝ้า	กระจก
1.	กรมยุทธโยธา	โรงกีฬาอเนกประสงค์	ปาเก้ขัดเรียบ	ฉาบปูนเรียบทาสีขาว	แสดงโครงสร้างหลังคา	กระจกใส
2.	ทหารบก	โรงกีฬาอเนกประสงค์ 200 คน	คอนกรีต			
3.		โรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน				
4.	กรมพลศึกษา	โรงกีฬาอเนกประสงค์ขนาด 30x50 เมตร	ปาเก้ขัดเรียบ			
5.	กรุงเทพมหานคร	อาคารกีฬาในร่ม	คอนกรีต			
6.	นคร	อาคารฝึกซ้อมกีฬาในร่ม				
7.	การกีฬาแห่งประเทศไทย	อาคารโรงพลศึกษา 1000 ที่นั่ง	ปาเก้ขัดเรียบ			
8.		อาคารโรงพลศึกษา 4000 ที่นั่ง				

ที่มา: ผู้วิจัย

จากแบบมาตรฐานอาคารกีฬาในร่ม ของหน่วยงานราชการทั้ง 8 อาคาร พบว่าวัสดุพื้น ผนังและฝ้า ส่วนใหญ่เป็นดังนี้

พื้น	วัสดุที่ใช้	ปาเก้ขัดเรียบ
ผนัง	วัสดุที่ใช้	ฉาบปูนเรียบทาสีขาว
ฝ้า	วัสดุที่ใช้	แสดงโครงสร้างหลังคา
กระจก	วัสดุที่ใช้	กระจกใส

ดังนั้นงานวิจัยนี้กำหนดวัสดุพื้น ผนัง ฝ้าและกระจก สำหรับใช้ในการทดลอง ตามผลสรุปจากแบบมาตรฐานของหน่วยงานราชการ ดังนี้

วัสดุพื้นเป็นปาเก้ขัดเรียบ ค่าการสะท้อนแสง 25 เปอร์เซ็นต์ โดยอ้างจากค่าการสะท้อนแสงของ ไม้สีอ่อน (ตารางที่ 2.6)

วัสดุผนังเป็นฉาบปูนเรียบทาสีขาว ค่าการสะท้อนแสง 50 เปอร์เซ็นต์ โดยอ้างจากค่าการสะท้อนแสงของ ผนังฉาบปูนเรียบทาสีขาว (ตารางที่ 2.6)

วัสดุฝ้าเป็นแบบแสดงโครงสร้างหลังคา ค่าการสะท้อนแสง 60 เปอร์เซ็นต์ โดยอ้างจากค่าการสะท้อนแสงของ อดุมิเนียม (ตารางที่ 2.6)

กระจกเป็นกระจกใส ค่าการส่องผ่าน 88 เปอร์เซ็นต์ โดยอ้างจากค่าการส่องผ่านของกระจกชั้นเดียว clear หน้า 6 มม. (ตารางที่ 2.7)

ตารางที่ 2.6 แสดงค่าสะท้อนแสงวัสดุ

วัสดุ	ค่าการสะท้อนแสง (%)
อลูมิเนียม	60 -70
ผนังฉาบปูนเรียบทาสีขาว	50 - 90
ไม้สีอ่อน	25 - 30

ที่มา: Egan, 2002

ตารางที่ 2.7 แสดงค่าการส่องผ่านของกระจกชั้นเดียวและกระจก 2 ชั้น

ชนิดกระจก (หน้า 6 มม.)	ค่าการส่องผ่าน (%)
กระจกชั้นเดียว clear	89
กระจกชั้นเดียว tinted grey	43
กระจกชั้นเดียว reflective	20
กระจกสองชั้น clear	78
กระจก Low E สองชั้น (hard coat, argon)	73
กระจก Low E สองชั้น (hard coat, argon, spectrally selective)	55

ที่มา: สุนทร บุญญธิการ, 2542

2.10 เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.10.1 ตัวอย่างงานวิจัยที่ 1

แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้แสงสว่างในอาคารพลศึกษา กรณีศึกษาอาคารเรียนพลศึกษาโรงเรียนสารคามพิทยาคม; นายณวิทย์ มีสาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการออกแบบปรับปรุงสนามกีฬาในร่ม ให้มีสภาพแวดล้อมด้านแสงสว่างที่เหมาะสม ก่อให้เกิดความสบายตาในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน การแข่งขันกีฬา และศึกษาแนวทางการใช้แสงธรรมชาติให้เกิดการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการใช้พลังงานไฟฟ้าแสงสว่าง

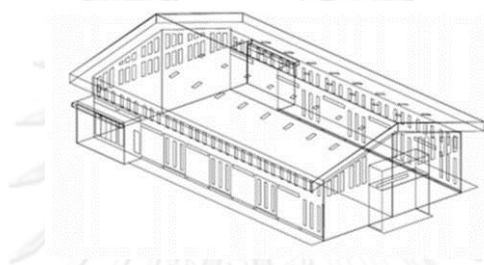
โดยศึกษารูปแบบอาคารสนามกีฬาในร่มของโรงเรียนสารคามพิทยาคม ซึ่งจากการศึกษาอาคารตัวอย่างพบว่ามีปัญหาเรื่องแสงสว่างไม่เพียงพอต่อการเรียนการสอน จึงทำการศึกษาโดยการสร้างแบบจำลองด้วยโปรแกรม Desktop Radiance 2.0 ทำการศึกษาวันที่ 21 ของเดือน

มิถุนายน กันยายน และธันวาคม เวลา 08.00 -16.00 น. ปัจจัยที่นำมาเปรียบเทียบได้แก่ ความส่องสว่าง (Illuminance) และค่าความสม่ำเสมอของแสง (Uniformity) มีขั้นตอนการปรับปรุงดังนี้

ปรับเปลี่ยนรูปแบบช่องแสงทางด้านบน (Top Aperture) เป็น 3 รูปแบบ แบบที่ 1 แบบ Clearstory แบบที่ 2 Saw tooth และแบบที่ 3 Two-story พบว่ารูปแบบที่ดีที่สุดในการปรับปรุงคือแบบ Clearstory สามารถเพิ่มค่าความส่องสว่างได้ตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดที่ 400 ลักซ์ และมีค่าความสม่ำเสมอของแสงอยู่ที่ 0.6

วิธีการวิจัย

อาคารตัวอย่าง ทดลองวัดค่าความส่องสว่างในอาคารตัวอย่าง

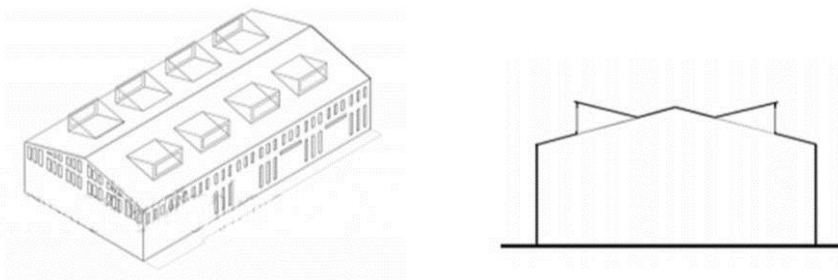
ภาพที่ 2.9 รูปแบบอาคารเรียนพลศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์

ที่มา: ภาควิชา วิศวกรรมโยธา, 2554

อาคารเรียนพลศึกษาโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ จังหวัดมหาสารคาม มีลักษณะทางกายภาพดังนี้

1. ขนาดอาคารกว้าง 25 เมตร ยาว 40 เมตร มีความสูง 11.45 เมตร
2. เป็นอาคารคอนกรีตเสริมเหล็ก หลังคา โครงสร้างเหล็กมุงกระเบื้องลอนคู่สีเทา มีกระเบื้องโปร่งแสง ช่วงเสาดละ 1 แผ่น ทั้งสองด้านของมุมนหลังคา
3. พื้นเป็นพื้น ค.ส.ล. หล่อที่ ผิวขัดมัน
4. ผนังเป็นผนังอิฐฉาบปูนและผนังคอนกรีตบล็อกทาสีเบจ

กรณีศึกษา 1 การปรับปรุงช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Clearstory

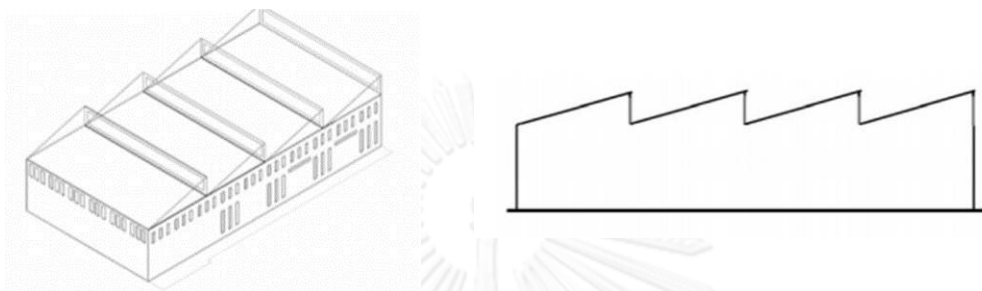

ภาพที่ 2.10 การปรับปรุงช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Clearstory

ที่มา: ภาควิชา วิศวกรรมโยธา, 2554

ช่องเปิดแบบ Clearstory เพื่อให้แสงที่ได้รับ เกิดการสะท้อนเข้าไปในอาคาร โดยวางแนวช่องเปิดตามแนวยาวของหลังคาทั้ง 2 ด้าน

กรณีที่ 2 การปรับปรุงช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Sawtooth

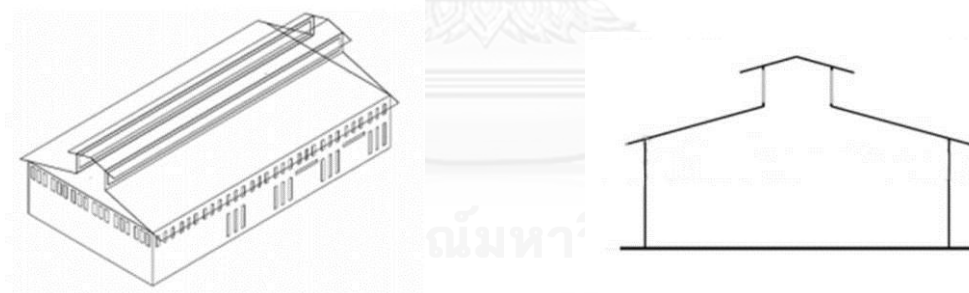

ภาพที่ 2.11 การปรับปรุงช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Sawtooth

ที่มา: ฉวีวิทย์ มิสาทิ, 2554

ออกแบบหลังคาให้มีลักษณะคล้ายรูปแบบพื้นเลื่อย โดยมีช่องแสงเต็มความยาวของหลังคาทางด้านทิศตะวันออกเฉียงเหนือ

กรณีที่ 3 การปรับปรุงช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Two-story

ภาพที่ 2.12 การปรับปรุงช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Two-story

ที่มา: ฉวีวิทย์ มิสาทิ, 2554

ออกแบบให้ช่องแสงมีความยาวตามแนวหลังคาแต่ไม่ต้องการให้ได้รับแสงโดยตรง จึงยกหลังคาขึ้นเป็นสองชั้น เพื่อให้แสงที่เข้าไปภายในอาคารเป็นลักษณะแสงที่สะท้อน

จากนั้นนำอาคารรูปแบบ Clearstory มาปรับปรุงเพิ่มเติมโดยการเพิ่มวัสดุสะท้อนแสงใต้หลังคาแบ่งเป็น 2 แบบ คือ 1 เพิ่มฝ้าด้วยวัสดุแผ่นฝ้าโวนิลสีขาวที่มีค่าการสะท้อนแสงเท่ากับ 75 เปอร์เซ็นต์ และแบบที่ 2 เพิ่มแผ่นฝ้าโวนิลสีขาวที่มีค่าการสะท้อนแสงเท่ากับ 86 เปอร์เซ็นต์ พบว่า

รูปแบบที่สองทำให้อาคารมีค่าความส่องสว่างเพิ่มมากขึ้นเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และมีค่าความสม่ำเสมอของแสงเพิ่มขึ้นมาก

ผลการทดลอง

ตารางที่ 2.8 ผลการทดลองตัวอย่างงานวิจัยที่ 1

รูปแบบช่องเปิดด้านบน	ความส่องสว่างเฉลี่ย (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอของแสง
อาคารตัวอย่าง	139	0.7
หลังคาแบบ Clearstory	400	0.6
หลังคาแบบ Sawtooth	356	0.5
หลังคาแบบ Two story	290	0.4
หลังคาแบบ Clearstory เพิ่มฝ้า เพดานที่มีค่าสะท้อนแสง 75 %	599	0.6
หลังคาแบบ Clearstory เพิ่มฝ้า เพดานที่มีค่าสะท้อนแสง 86 %	756	0.8

ที่มา: ฌวิทย์ มิสาโท, 2554

สรุปผลการทดลอง

การปรับปรุงหลังคาแบบ Clearstory จะให้ผลดีที่สุดเมื่อเพิ่มวัสดุที่มีค่าการสะท้อนแสงสูงไว้ใต้ช่องแสงของหลังคาจะช่วยเพิ่มค่าความส่องสว่างของภายในอาคารและเพิ่มค่าความสม่ำเสมอของแสงได้ ทั้งนี้ต้องระวังไม่ให้เกิดแสงจ้าที่อาจเกิดขึ้นได้ (ฌวิทย์ มิสาโท 2554)

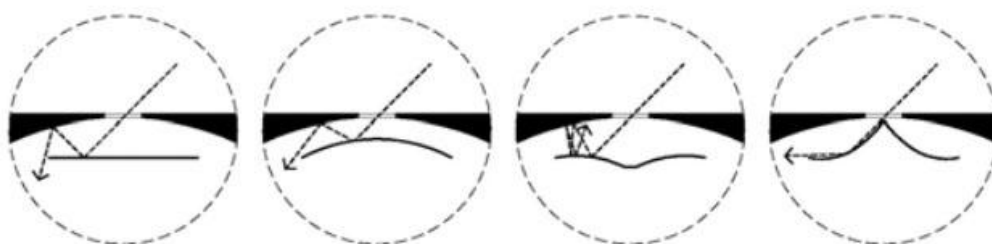
2.10.2 ตัวอย่างงานวิจัยที่ 2

การศึกษาเปรียบเทียบรูปลักษณะโคมสะท้อนแสงธรรมชาติต่อประสิทธิภาพของแสงธรรมชาติต่อประสิทธิภาพของแสง กรณีศึกษาห้องแสดงภาพศิลปะในกรุงเทพมหานคร; ชนิดา ประชาศิลป์ชัย, 2552

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง ซึ่งทำการศึกษารูปลักษณะโคมสะท้อนแสงธรรมชาติที่มีการใช้โคมสะท้อนแสงธรรมชาติร่วมกับการให้แสงภายในอาคารผ่านช่องเปิดด้านบน ซึ่ง

สามารถกำหนดรูปลักษณะของโคมสะท้อนแสงธรรมชาติที่ใช้เป็นตัวแปรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้ทั้งสิ้น 4 ลักษณะ

- ลักษณะตรง
- ลักษณะโค้งคว่ำ
- ลักษณะโค้งคว่ำแบบปีกนก
- ลักษณะโค้งหงายแบบปีกคู่

ภาพที่ 2.13 แสดงทิศทางการสะท้อนของแสงที่เกิดจากโคมแต่ละลักษณะ

ที่มา: ชนิตา ประชาศิลป์ชัย, 2552

การทดลองใช้หุ่นจำลองพื้นที่ทดลองขนาดกว้าง 10.00 ม. ยาว 12.00 ม. สูง 7.00 ม. วัดระดับความส่องสว่างของแสงภายใน 5 ตำแหน่งที่ระดับ work plane ภายใต้สภาพท้องฟ้าแบบ clear sky และ partly cloudy sky ของวันที่ 21 มิถุนายน กันยายนและธันวาคม เวลา 9.00 น. 10.00 น. 11.00 น. และ 12.00 น.

สรุปผลการทดลอง รูปลักษณะของโคมสะท้อนแสงที่มีผลต่อประสิทธิภาพของแสงนั้น ต้องมีรูปลักษณะที่เอื้อให้แสงที่ตกกระทบสู่ตัวโคม สามารถสะท้อนขึ้นสู่เพดานและกระจายตัวลงสู่พื้นที่ด้านล่างได้ง่าย โดยมีจำนวนในการสะท้อนของแสงก่อนตกลงสู่พื้นที่ภายในน้อยครั้งที่สุด เช่น โคมลักษณะโค้งคว่ำที่สามารถรับแสงและสะท้อนได้ดีในทุกทิศทาง

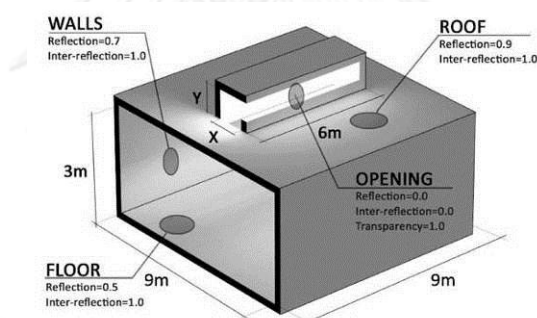
คุณสมบัติทางพื้นผิววัสดุของโคมสะท้อนแสงนั้นสามารถช่วยเปลี่ยนแปลงระดับความส่องสว่างของโคมแต่ละลักษณะได้ แต่คุณสมบัติทางพื้นผิววัสดุของโคมสะท้อนแสงนั้น ไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพด้านความสม่ำเสมอของแสง(Uniformity) เนื่องจากระดับความสม่ำเสมอของแสงนั้นจะขึ้นอยู่กับรูปลักษณะของโคมและอิทธิพลของแสงจากดวงอาทิตย์(ชนิตา ประชาศิลป์ชัย 2552)

2.10.3 ตัวอย่างงานวิจัยที่ 3

Daylighting design with lightscoop skylights: Towards an optimization of proportion and spacing under sky conditions โดย Ignacio Acosta, Jaime Navarro, Juan Jose Sendra และ Paula Esquivias Courret Paule

จุดประสงค์ของบทความ เพื่อกำหนดสัดส่วนที่เหมาะสมสำหรับ lightscoop skylights ซึ่งมีลักษณะเฉพาะคือ ช่องเปิดรับแสงในแนวตั้งและอยู่ในทิศตรงข้ามกับการโคจรของดวงอาทิตย์ เพื่อให้ได้รับแสงมากที่สุดในพื้นที่ศึกษาในห้อง (Acosta 2012)

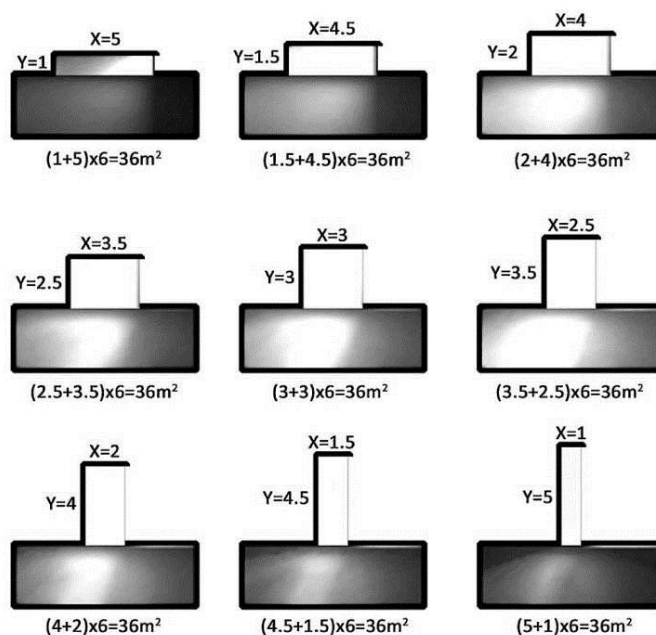
วิธีการทดลองใช้โปรแกรม Lightscape 3.2 ในการสร้างแบบจำลองขนาด 9(กว้าง) x9(ยาว) x3(สูง) เมตร และมีช่องแสงด้านบนบริเวณกึ่งกลางห้อง โดยในการทดลองกำหนดค่าสะท้อนแสงการสะท้อนแสงของพื้นเท่ากับ 0.5 ผนังเท่ากับ 0.7 และหลังคาเท่ากับ 0.9 ดังภาพที่ 2.19

ภาพที่ 2.14 การทดลองโดยการนำแสงธรรมชาติเข้ามาในอาคารผ่านช่องเปิดด้านบน

ที่มา : Acosta, 2012

โดยช่องแสงด้านบนบริเวณกึ่งกลางห้อง จะมีการเปลี่ยนระยะความสูงและความกว้างของช่องแสง ตั้งแต่ระยะ 1 – 5 เมตร ซึ่งทำให้เกิดรูปแบบการทดลอง 9 รูปแบบ ดังภาพที่ 2.20 ส่วนความยาวของช่องแสงยังคงกำหนดที่ 6 เมตรเท่ากันทุกการทดลอง

ภาพที่ 2.15 รูปแบบสัดส่วนของช่องเปิดที่รับแสงธรรมชาติ

ที่มา : Acosta, 2012

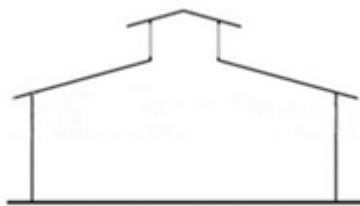
ผลการทดลองรูปแบบช่องแสงขนาด 3.5(สูง) x 2.5(กว้าง) เป็นรูปแบบที่มีระดับความส่องสว่างสูงสุด ตามมาด้วย ช่องแสงขนาด 3(สูง) x 3(กว้าง) และ 4(สูง) x 2(กว้าง) ตามลำดับ

จากตัวอย่างงานวิจัยทั้ง 3 ตัวอย่าง สิ่งทีงานวิจัยนี้ได้นำมาไปใช้ประโยชน์ และการพัฒนาต่อจากงานวิจัยทั้ง 3 ตัวอย่าง มีดังนี้

ตัวอย่างงานวิจัยที่ 1

การนำตัวอย่างงานวิจัยมาใช้ประโยชน์

รูปแบบของช่องแสงบนหลังคาที่มีประสิทธิภาพในการนำแสงธรรมชาติเข้าสู่อาคารและระดับความสม่ำเสมอของแสง โดยงานวิจัยนี้เลือกรูปแบบช่องแสงด้านบนหลังคาแบบ Two-story เนื่องจากเป็นช่องแสงที่มีความยาวตลอดตามแนวหลังคา และเป็นหลังคาสองชั้นซึ่งแสงที่เข้ามาภายในอาคารจะมีลักษณะเป็นแสงสะท้อน

ภาพที่ 2.16 หลังคาแบบ Two-story

ที่มา: ฌวิททย์ มิสาโท, 2554

การนำตัวอย่างงานวิจัยมาพัฒนาต่อ

- การนำช่องแสงด้านบนแบบ Two – story มาศึกษาต่อโดยเพิ่มตัวแปรต่างๆ ได้แก่ ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน ความสูงของช่องแสงด้านบน และโคมสะท้อนแสง

- การปรับเปลี่ยนเกณฑ์มาตรฐาน โดยตัวอย่างงานวิจัยที่ 1 กำหนดเกณฑ์มาตรฐานความส่องสว่างเท่ากับ 400 ลักซ์ และความสม่ำเสมอของแสงเท่ากับ 0.6 ส่วนงานวิจัยนี้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานความส่องสว่างเท่ากับ 500 ลักซ์ และความสม่ำเสมอของแสงเท่ากับ 0.7 ตามเกณฑ์ที่สามารถจัดการแข่งขันกีฬาระดับประเทศได้

ตัวอย่างงานวิจัยที่ 2

การนำตัวอย่างงานวิจัยมาใช้ประโยชน์

- ลักษณะโคมสะท้อนแสงที่มีประสิทธิภาพในการในการกระจายแสงเพื่อให้เกิดความสม่ำเสมอของแสงภายในอาคาร โดยเลือกโคมลักษณะโค้งหงายมาใช้ในงานวิจัย ซึ่งเป็นโคมที่สามารถรับแสงและสะท้อนได้ดีในทุกทิศทาง

ภาพที่ 2. 17 โคมลักษณะโค้งหงาย

ที่มา: ชนิตา ประชาศิลป์ชัย, 2552

การนำตัวอย่างงานวิจัยมาพัฒนาต่อ

- งานวิจัยนี้ทำการศึกษาโคโมสโตนแสงกับอาคารประเภทอาคารกีฬาในร่ม ที่แตกต่างจากตัวอย่างงานวิจัยที่ 2 ที่ศึกษาอาคารประเภทพิพิธภัณฑ์ ซึ่งทำให้ผู้ที่สนใจสามารถนำผลการทดลองไปประยุกต์ใช้ได้ครอบคลุมประเภทของอาคารมากขึ้น

ตัวอย่างงานวิจัยที่ 3

การนำตัวอย่างงานวิจัยมาใช้ประโยชน์

- อัตราส่วนระหว่างความสูง : ความกว้างของช่องเปิดด้านบนที่มีอิทธิพลต่อระดับความส่องสว่าง

การนำตัวอย่างงานวิจัยมาพัฒนาต่อ

- เนื่องจากตัวอย่างงานวิจัยที่ 3 ทำการศึกษาโดยปรับเปลี่ยนขนาดความกว้างและความสูงของ light scoop ตั้งแต่ 1 - 5 เมตร ซึ่งรูปแบบที่สูง 4 – 5 เมตร อาจจะมีความเป็นไปได้น้อยในการก่อสร้าง ดังนั้นจึงเลือกใช้ระยะของ light scoop ที่เป็นไปได้ในการก่อสร้างมาพัฒนา

- งานวิจัยนี้ทำการศึกษาความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง ซึ่งต่างจากตัวอย่างงานวิจัยที่ 3 ที่ศึกษาความส่องสว่างเพียงอย่างเดียว

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

จากการศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวกับแสงสว่างและการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคาร ตลอดจนการศึกษาวិเคราะห์ข้อมูล กรณีศึกษาอาคารกีฬาในร่ม ผู้วิจัยจึงได้ตั้งคำถามและกำหนดสมมติฐานงานวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการออกแบบขั้นตอนวิธีการดำเนินการวิจัย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 สมมติฐานงานวิจัย

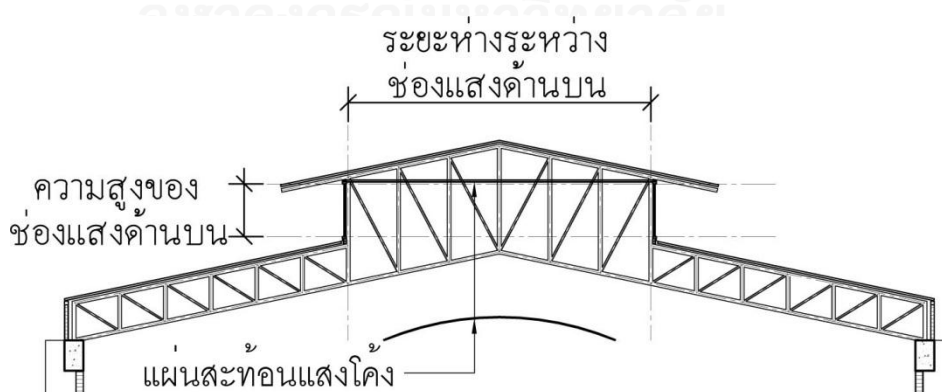
ขั้นตอนและวิธีการศึกษาของงานวิจัยชิ้นนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นการพิสูจน์สมมติฐานที่ผู้วิจัยได้กำหนดขึ้น ดังนี้

3.2 การกำหนดตัวแปรในการศึกษา

จากสมมติฐานงานวิจัยดังที่ได้กล่าวมาแล้วนั้น สามารถกำหนดตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาสำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ ได้ดังนี้

3.2.1 ตัวแปรที่มีผลต่อระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง โดยกำหนดขึ้นจากการจำลองห้องทดลองที่มีการให้แสงภายในอาคารผ่านช่องเปิดด้านบน ซึ่งสามารถกำหนดตัวแปรในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

- ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน
- ความสูงของช่องแสงด้านบน
- ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง

ภาพที่ 3.1 ตัวแปรในการศึกษา

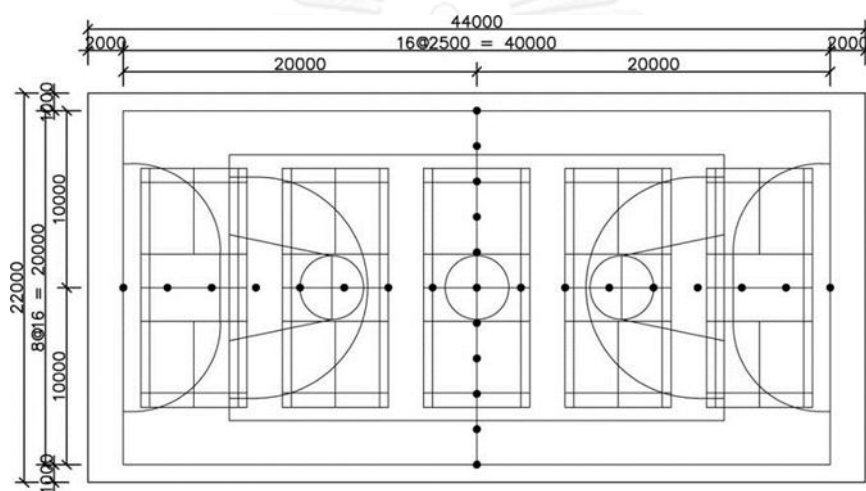
3.3 การกำหนดเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

3.3.1 ห้องจำลองและชุดการทดลอง

เนื่องจากผู้วิจัยได้กำหนดให้งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง โดยการสร้างห้องจำลอง เพื่อทำการวัดค่าความส่องสว่างภายใน ดังนั้นขนาดของห้องจำลองได้ถูกกำหนดขึ้นโดย

- ขนาด 22(กว้าง) x 44(ยาว) x 7(สูง) เมตร

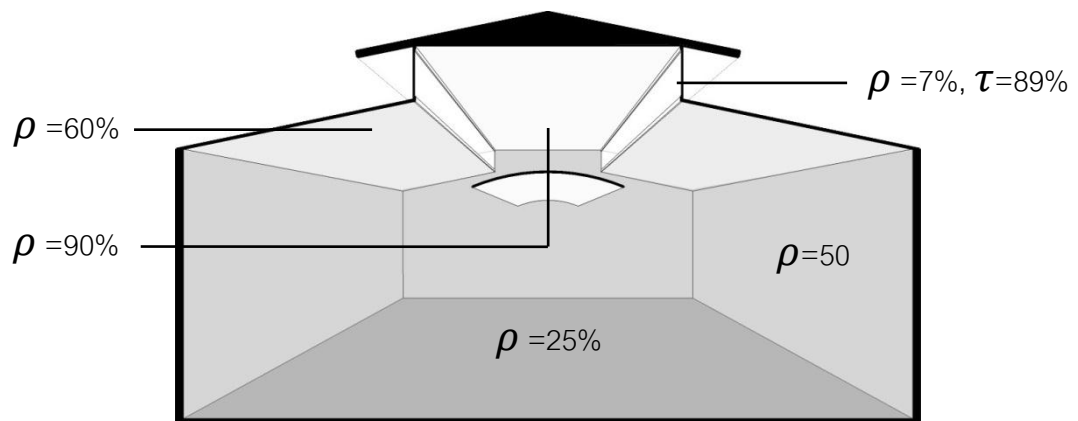
จากขนาดที่กล่าวมาข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดจุดเพื่อทำการวัดค่าความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง โดยจุดที่กำหนดมีระยะห่างเท่ากันกันทุกๆ 2.5 เมตร ในแนวทิศตะวันตก-ทิศตะวันออก และในแนวทิศเหนือ-ทิศใต้

ภาพที่ 3.2 จุดวัดระดับความส่องสว่าง

หลังจากที่ได้มีการกำหนดจุดวัดผลการทดลองแล้ว ผู้วิจัยจึงได้ทำการกำหนดรายละเอียดภายในห้องจำลองดังนี้

- พื้น มีค่าการสะท้อนแสง 25%
- ผนังทั้ง 4 ด้าน มีค่าการสะท้อนแสง 50%
- เพดาน มีค่าการสะท้อนแสง 60%
- กระจก มีค่าการสะท้อนแสง 7% และค่าการส่องผ่าน 89%
- แผ่นสะท้อนแสงโค้ง มีค่าการสะท้อนแสง 90%

ภาพที่ 3.3 ค่าการสะท้อนแสงของวัสดุ

3.4 รูปแบบการทดลอง

กรณีศึกษาที่ 1

กรณีศึกษาที่ 1.1 – 1.9 เป็นการทดลองนำแสงธรรมชาติเข้าทางด้านบน โดยกำหนดความสูงของช่องแสงด้านบน 1 เมตร เท่ากันทุกกรณีศึกษา โดยแต่ละกรณีศึกษาจะแตกต่างกันที่ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบนตั้งแต่ 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16 และ 18 เมตร ตามลำดับ ตารางที่ 3.1 กรณีศึกษาที่ 1

กรณีศึกษาที่ 1.1	กรณีศึกษาที่ 1.2	กรณีศึกษาที่ 1.3
- ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 ม.	- ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 4 ม.	- ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 6 ม.
กรณีศึกษาที่ 1.4	กรณีศึกษาที่ 1.5	กรณีศึกษาที่ 1.6
- ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม.	- ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 10 ม.	- ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 12 ม.
กรณีศึกษาที่ 1.7	กรณีศึกษาที่ 1.8	กรณีศึกษาที่ 1.9
- ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 เมตร - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 14 ม.	- ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 เมตร - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 16 ม.	- ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 เมตร - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 18 ม.

3.5 การกำหนดวิธีการและขั้นตอนการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยจะทำการเก็บข้อมูลระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง จากการคำนวณด้วยโปรแกรม DIALux 4.11 ดังนี้

- จากทิศตะวันออกไปยังทิศตะวันตก ทุกๆ 2.50 เมตรที่ระนาบ 0.00 เมตรทั้งหมด 17 ตำแหน่ง โดยมีระยะห่างจากผนังด้านละ 2 เมตร

- จากทิศเหนือไปยังทิศใต้ ทุกๆ 2.50 เมตรบนพื้นสนามที่ระนาบ ± 0.00 เมตรทั้งหมด 9 ตำแหน่ง โดยมีระยะห่างจากผนังด้านละ 1 เมตร

เพื่อให้ค่าความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง ที่วัดได้จากการทดลองสามารถใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และสรุปการเปลี่ยนแปลงของแสงที่เกิดขึ้นภายในพื้นที่ทดลองที่ใช้ในการศึกษาได้ตลอดทั้งปี ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกวันเพื่อทำการทดสอบทั้งหมด 3 วัน

- วันที่ 21 มิถุนายน (Summer solstice) เนื่องจากเป็นวันที่ซีกโลกเหนือจะเบนเข้าหาดวงอาทิตย์มากที่สุด

- วันที่ 21 กันยายน (Equinox) เนื่องจากเป็นวันที่ดวงอาทิตย์อยู่ใกล้เส้นศูนย์สูตรมากที่สุด

- วันที่ 21 ธันวาคม (Winter solstice) เนื่องจากเป็นวันที่ซีกโลกเหนือจะเบนออกจากดวงอาทิตย์มากที่สุด

- การทดสอบจะทดสอบในเวลา 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 และ 16.00 น.

3.6 การประเมินผลการทดลอง

ประเมินผลการทดลองในห้องจำลอง โดยการคำนวณระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงด้วยโปรแกรม DIALux 4.11 โดยแบ่งเนื้อหาดังต่อไปนี้

- ค่าระดับความส่องสว่างของแสงที่ระนาบ +0.00 (DIALux 4.11)

- ค่าความสม่ำเสมอของแสงที่ระนาบ +0.00 (DIALux 4.11)

3.7 วิเคราะห์ผลการทดลอง

วิเคราะห์ผลการทดลองเพื่อพิสูจน์สมมติฐานที่กำหนดไว้ เปรียบเทียบประเมินความส่องสว่างของแสงและความสม่ำเสมอของแสง โดยแยกพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

- ด้านระดับความส่องสว่าง พิจารณาจากค่าความส่องสว่างในอาคาร ในวันและเวลาที่กำหนด ให้เป็นไปตามเกณฑ์ตามเกณฑ์ของ IESNA Sports and Recreational lighting

- ด้านความสม่ำเสมอของแสง พิจารณาจากสมการความสม่ำเสมอของแสง ในแต่ละวันและเวลาตามที่กำหนด ให้เป็นไปตามเกณฑ์ของ IESNA Sports and Recreational lighting

3.8 สรุปผลการทดลอง

ทำการสรุปผลการวิจัยเพื่อหารูปแบบช่องแสงด้านบนที่เหมาะสมสำหรับนำไปใช้กับอาคารสนามกีฬาในร่ม เพื่อให้ได้ระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอเป็นไปตามเกณฑ์ ดังนี้

ระดับความส่องสว่าง มากกว่า 500 ลักซ์ (IESNA)

ความสม่ำเสมอของแสง มากกว่า 0.7 (IESNA)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 4

ผลการทดลอง

ในบทนี้ได้แบ่งการทดลองออกเป็นสองส่วน คือ ส่วนการแสดงผลการทดลองกรณีศึกษาในบทที่ 3 เพื่อศึกษาแนวโน้มของแสงสว่างที่เกิดขึ้นภายในซึ่งผลที่ได้จะทำการวิเคราะห์เพื่อนำไปใช้ในการพัฒนารูปแบบช่องแสงต่อไป และในส่วนที่สองจะเป็นผลการทดลองของกรณีศึกษาที่ได้พัฒนาแล้ว

ผลการทดลองจะแสดงเฉพาะแนวทิศเหนือ – ใต้เท่านั้น เนื่องจากเป็นทิศทางเดียวกับช่องเปิด ซึ่งจะเห็นผลลัพธ์ของระดับความส่องสว่างชัดเจนกว่าทิศตะวันออก – ทิศตะวันตก

4.1 ผลการทดลองกรณีศึกษาแบบที่ 1.1 - 1.9

แนวทิศเหนือ – ทิศใต้

ตารางที่ 4.1 ผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 1.1 – 1.9 แนวทิศเหนือ – ทิศใต้

กรณีศึกษา	ความส่องสว่างสูงสุด (ลักซ์)	เวลา	วัน	ค่าเฉลี่ย (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอของแสง
1.1	762	12.00	21 ธันวาคม	429	0.57
1.2	922	14.00	21 มิถุนายน	487	0.64
1.3	938	14.00	21 มิถุนายน	492	0.61
1.4	1009	14.00	21 มิถุนายน	491	0.62
1.5	926	12.00	21 ธันวาคม	490	0.66
1.6	748	14.00	21 มิถุนายน	447	0.67
1.7	866	14.00	21 กันยายน	500	0.73
1.8	772	12.00	21 ธันวาคม	450	0.75
1.9	724	12.00	21 ธันวาคม	439	0.79

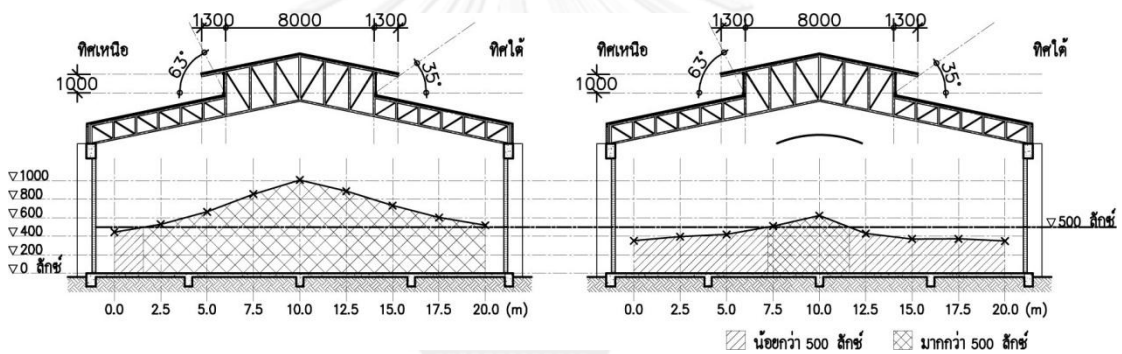
ระดับความส่องสว่าง

จากผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 1.1 – 1.9 แนวทิศเหนือ – ทิศใต้ พบว่า กรณีศึกษาที่ 1.4 มีประสิทธิภาพในการนำแสงสว่างเข้าสู่อาคารได้สูงที่สุด รองลงมาคือ กรณีศึกษาที่ 1.3, 1.5, 1.2, 1.7, 1.8, 1.1, 1.6 และ 1.9 ตามลำดับ

สาเหตุในการเลือกความส่องสว่างสูงสุดเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ มีดังนี้

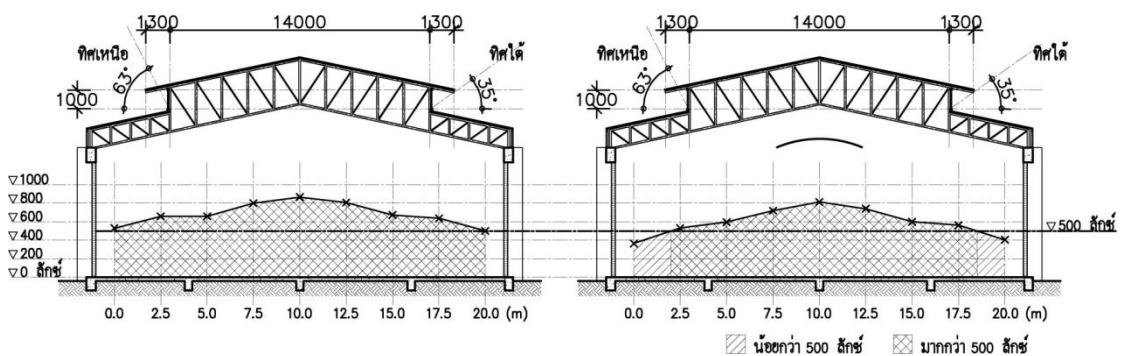
ค่าความส่องสว่างสูงสุดเป็นค่าที่ตามแนวที่กำหนด ระยะเวลาใดเวลาหนึ่ง โดยค่ามากที่สุดเท่ากับ 1009 ลักซ์ และค่าที่น้อยที่สุดเท่ากับ 724 ลักซ์ แตกต่างกัน 285 ลักซ์ ซึ่งมีความแตกต่างกันชัดเจน ส่วนค่าเฉลี่ยเป็นค่าที่ได้จากการนำค่าความส่องสว่างของทุกช่วงเวลามาเฉลี่ย ซึ่งทำผลที่ของทุกกรณีศึกษามีค่าใกล้เคียงกัน โดยค่ามากที่สุดเท่ากับ 500 ลักซ์ และค่าที่น้อยที่สุดเท่ากับ 429 ลักซ์ แตกต่างกัน 71 ลักซ์ ซึ่งมีความแตกต่างไม่ชัดเจน

จากนั้นจะเลือกกรณีที่ดีที่สุดของการทดลองนั้นไปพัฒนาต่อ เช่น การใส่แผ่นสะท้อนแสงโค้ง ซึ่งมีความเป็นไปได้ที่ความส่องสว่างของกรณีศึกษาจะลดลง การเลือกกรณีศึกษาไปพัฒนาต่อ จึงมีความจำเป็นต้องใช้เกณฑ์ ความส่องสว่างสูงสุดในการตัดสินใจ ตัวอย่างเช่น

ภาพที่ 4.1 กรณีศึกษาที่ 1.4 เปรียบเทียบการเพิ่มโคมสะท้อนแสง

ในกรณีศึกษาที่ 1.4 เป็นกรณีศึกษาที่มีความส่องสว่างสูงสุดของกรณีศึกษาที่ 1 โดยมีความส่องสว่างสูงสุดเท่ากับ 1009 ลักซ์ เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ค่าความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีเท่ากับ 491 ลักซ์ ซึ่งเมื่อเพิ่มความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 เมตรเข้าไป ความส่องสว่างสูงสุดลดลงเหลือ 625 ลักซ์ และค่าความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีลดลงเหลือ 301 ลักซ์

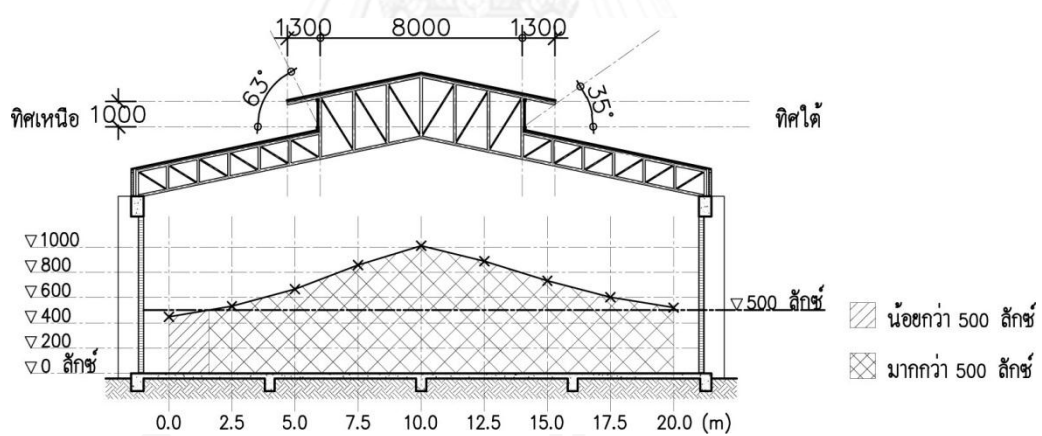
ภาพที่ 4.2 กรณีศึกษาที่ 1.7 เปรียบเทียบการเพิ่มโคมสะท้อนแสง

ในกรณีศึกษาที่ 1.7 เป็นกรณีศึกษาที่มีความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีสูงสุดของกรณีศึกษาที่ 1 โดยมีความส่องสว่างสูงสุดเท่ากับ 866 ลักซ์ เวลา 14.00 น. วันที่ 21 กันยายน ค่าความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีเท่ากับ 500 ลักซ์ ซึ่งเมื่อเพิ่มความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 เมตรเข้าไป ความส่องสว่างสูงสุดลดลงเหลือ 814 ลักซ์ และค่าความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีลดลงเหลือ 431 ลักซ์

ดังนั้นงานวิจัยนี้จึงเลือกความส่องสว่างสูงสุดเป็นเกณฑ์ในการตัดสินใจ เนื่องจากเมื่อนำกรณีศึกษาไปทำการพัฒนาต่อไป ความส่องสว่างจะลดลงเรื่อยๆ

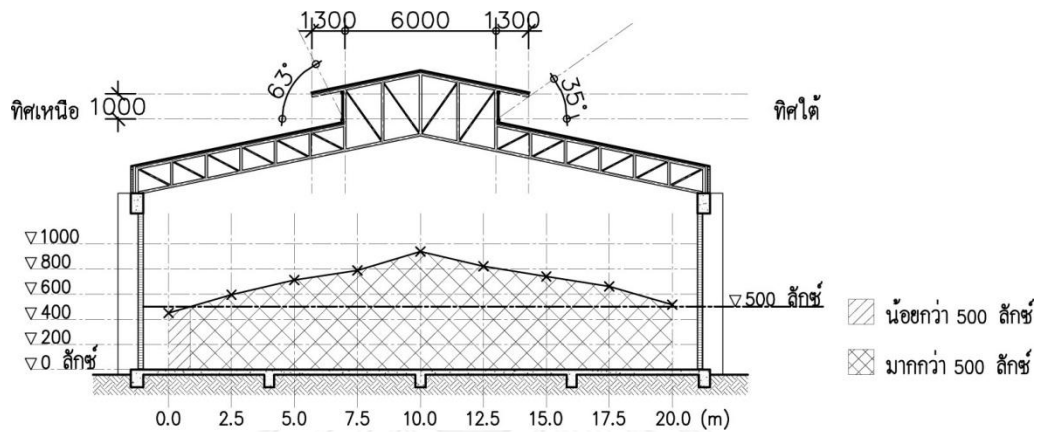
ระดับความส่องสว่าง (แนวทิศเหนือ – ทิศใต้)

กรณีศึกษาที่ 1.4 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุดในจุดกรณีศึกษาที่ 1 โดยมีความส่องสว่างสูงสุด 1009 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปี 491 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.62 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงยังต่ำกว่าเกณฑ์กำหนด

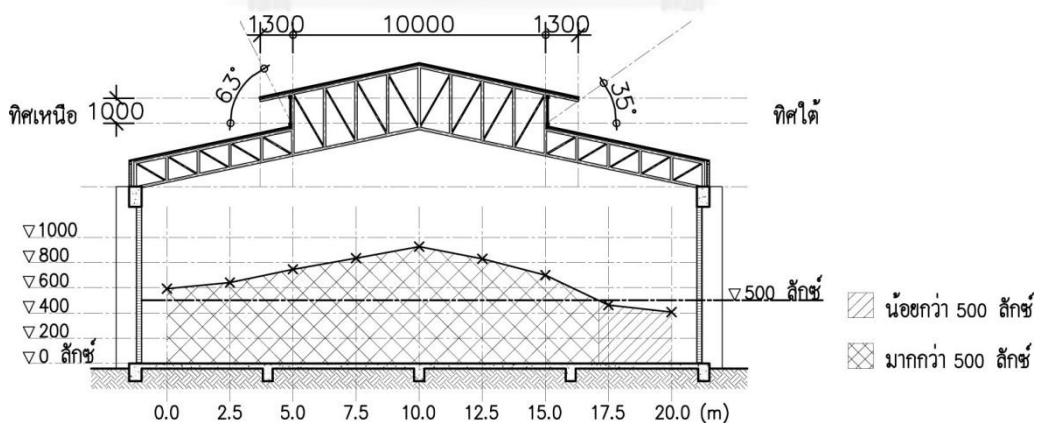
ภาพที่ 4.3 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.4 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 1.3 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 6 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 938 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปี 492 และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.61 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงยังต่ำกว่าเกณฑ์กำหนด

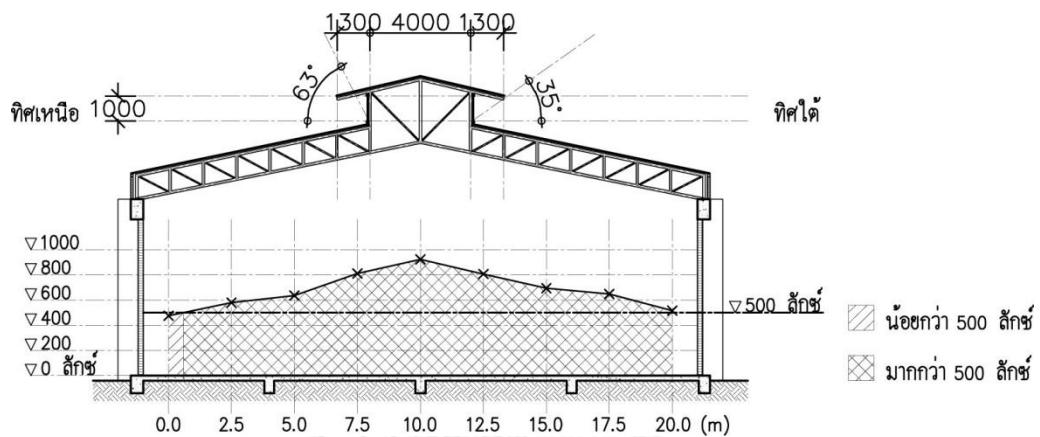
ภาพที่ 4.4 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.3 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 1.5 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 10 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 926 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปี 490 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.66 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงยังต่ำกว่าเกณฑ์กำหนด

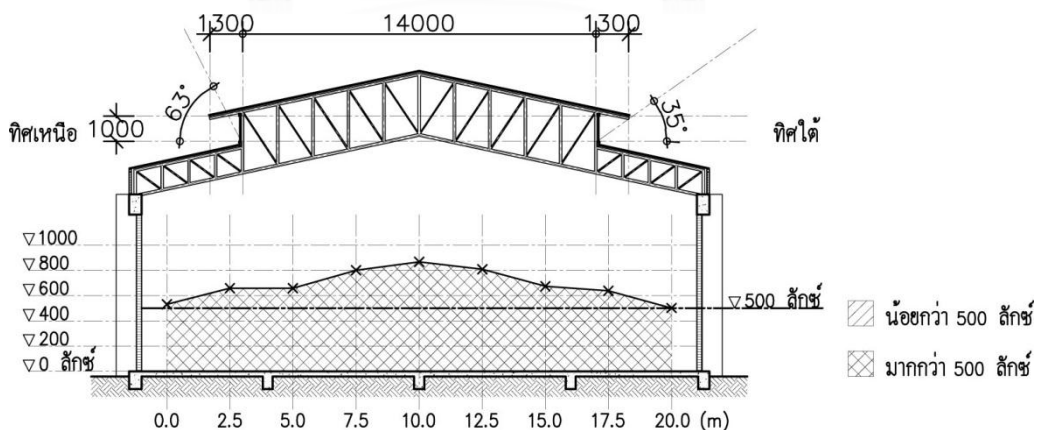
ภาพที่ 4.5 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.5 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม

กรณีศึกษาที่ 1.2 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 4 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 922 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปี 487 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.64 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงยังต่ำกว่าเกณฑ์กำหนด

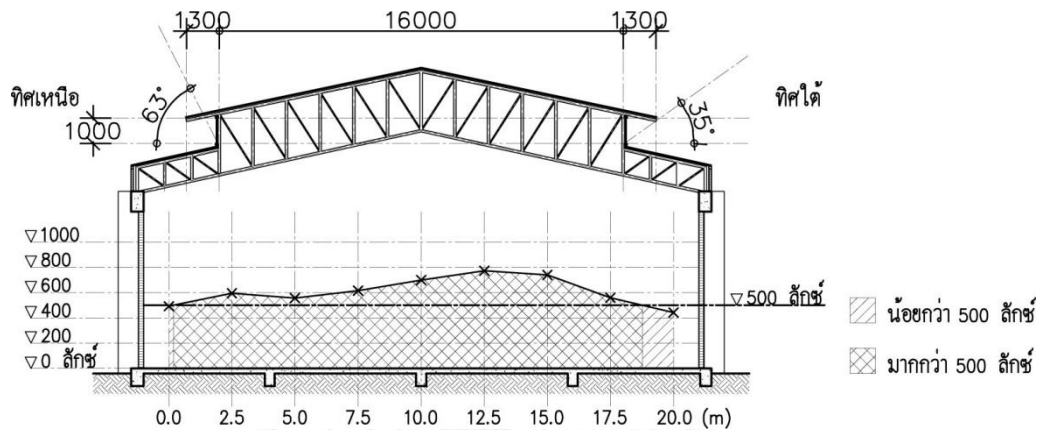
ภาพที่ 4.6 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.2 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 1.7 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 14 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 866 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 14.00 น. วันที่ 21 กันยายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปี 500 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.73 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงเป็นไปตามเกณฑ์กำหนด แต่ยังมีจุดวัดแสงอีกจำนวนมากที่ยังต่ำกว่าเกณฑ์

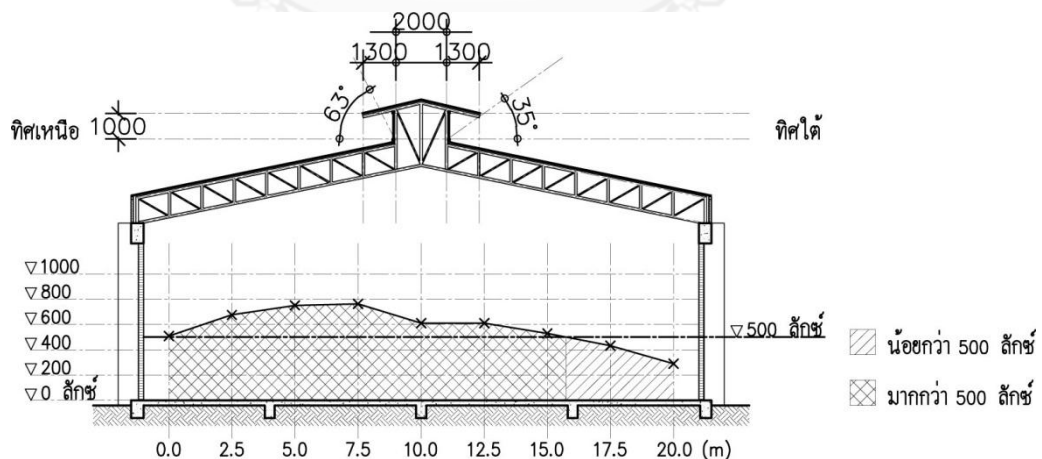
ภาพที่ 4.7 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.7 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 1.8 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 16 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 772 ลักซ์ ที่ระยะ 12.5 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 12.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปี 450 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.75 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสม่ำเสมอของแสงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

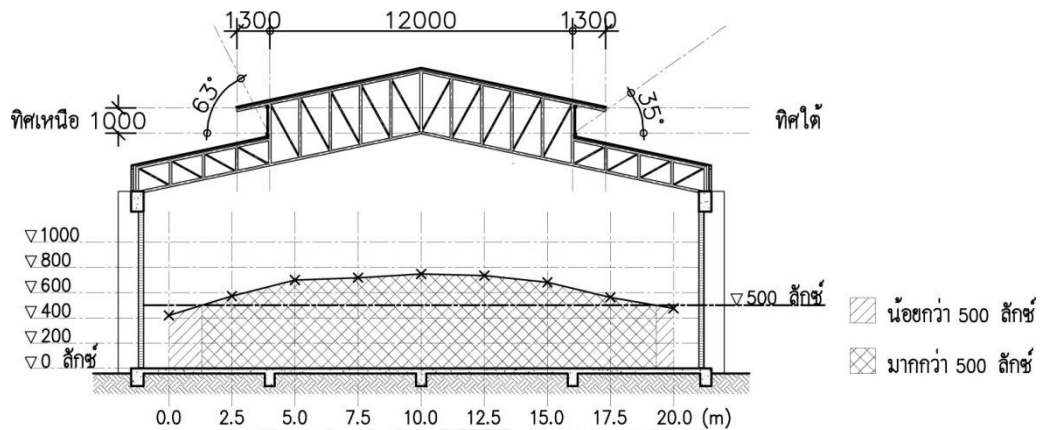
ภาพที่ 4.8 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.8 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 1.1 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 762 ลักซ์ ที่ระยะ 7.5 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปี 429 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.57 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

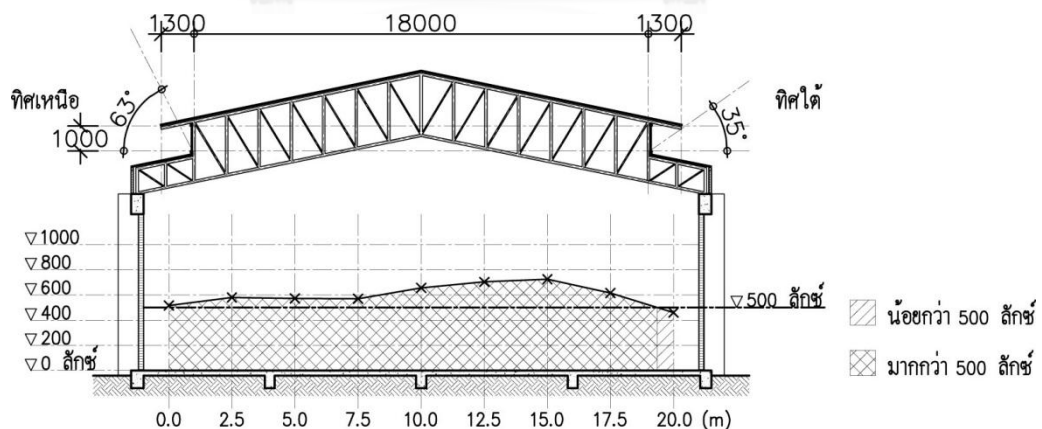
ภาพที่ 4.9 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.1 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม

กรณีศึกษาที่ 1.6 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 12 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 748 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปี 447 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.67 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 4.10 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.6 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 1.9 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 18 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 724 ลักซ์ ที่ระยะ 15.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปี 439 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.79 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสม่ำเสมอของแสงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

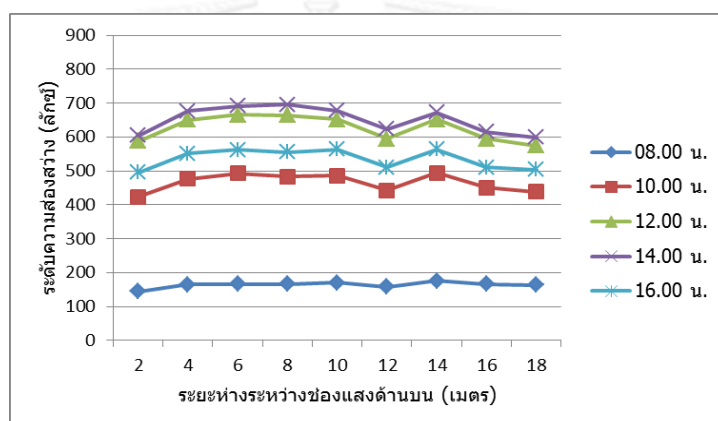
ภาพที่ 4.11 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 1.3 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม

ความสม่ำเสมอของแสง (แนวทิศเหนือ – ทิศใต้)

จากผลการทดลองพบว่า กรณีศึกษาที่ 1.9 ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 18 เมตร มีค่าความสม่ำเสมอของแสงสูงสุดในกรณีศึกษาที่ 1 โดยมีค่าเท่ากับ 0.79 รองลงมาคือ กรณีศึกษาที่ 1.8, 1.7, 1.6, 1.5, 1.2, 1.4, 1.3 และ 1.1 ตามลำดับ

จึงสรุปได้ว่าระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบนจะแปรผันตรงกับค่าความสม่ำเสมอของแสง โดยระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบนยิ่งมีค่ามาก ยิ่งทำให้ความสม่ำเสมอของแสงมาก

แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลา (08.00 – 16.00) ของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน

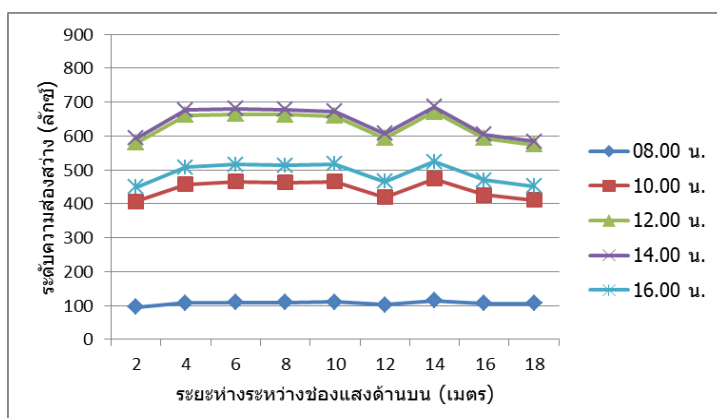

แผนภูมิที่ 4.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน

ช่วงเวลา 08.00 – 10.00 น. เดือนมิถุนายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 1.8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 16.00 น. เดือนมิถุนายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 1.8 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนกันยายน

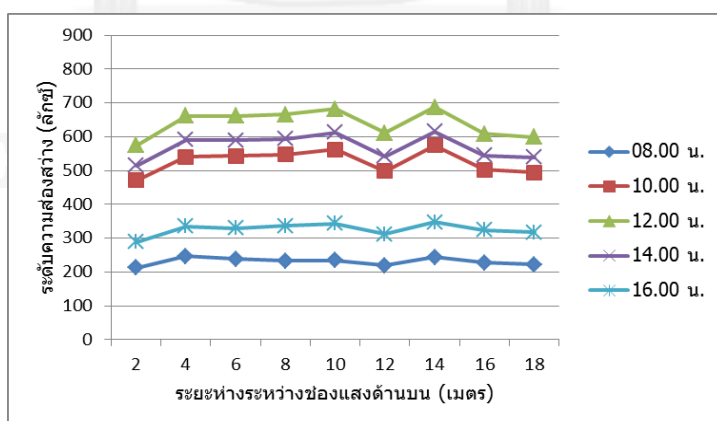
แผนภูมิที่ 4.2 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนกันยายน

ช่วงเวลา 08.00 – 10.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 18 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 18 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2, 12 และ 16 - 18 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 4 – 10 และ 14 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

แผนภูมิที่ 4.3 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนธันวาคม

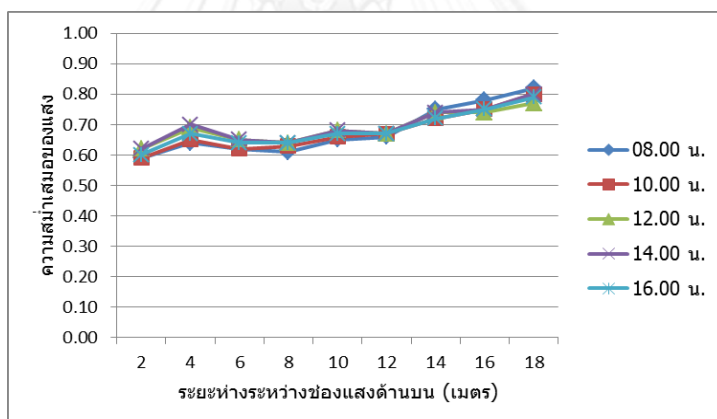
ช่วงเวลา 08.00 และ 16.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 18 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 และ 12 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 4 – 10 และ 14 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 18 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยแผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับวัน (21 มิถุนายน, 21 กันยายน และ 21 ธันวาคม) ของกรณีศึกษาที่ 1 แสดงอยู่ในภาคผนวก ข

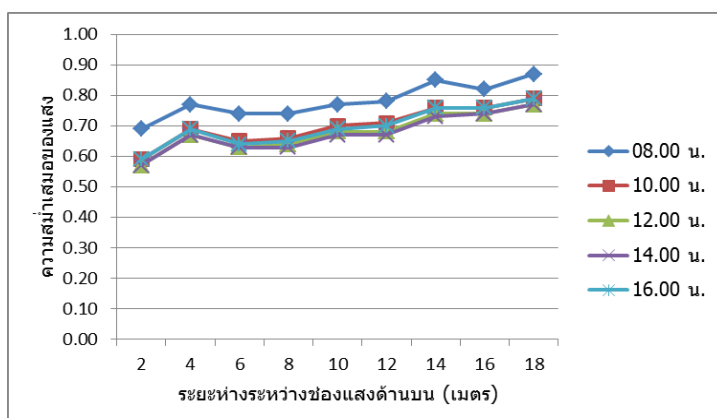
แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลา (08.00 – 16.00) ของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน

แผนภูมิที่ 4.4 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน

ช่วงเวลา 08.00 – 16.00 น. เดือนมิถุนายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 12 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 14 - 18 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนกันยายน

แผนภูมิที่ 4.5 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนกันยายน

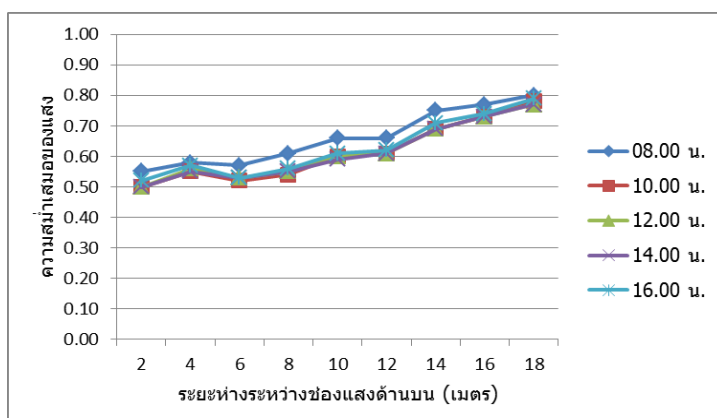
ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 เมตร มีความส่องสว่างของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 4 - 18 เมตร มีความส่องสว่างของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 - 8 เมตร มีความส่องสว่างของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 10 - 18 เมตร มีความส่องสว่างของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 - 14.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 - 12 เมตร มีความส่องสว่างของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 14 - 18 เมตร มีความส่องสว่างของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 - 10 เมตร มีความส่องสว่างของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 12 - 18 เมตร มีความส่องสว่างของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

แผนภูมิที่ 4.6 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนธันวาคม

ช่วงเวลา 08.00 และ 16.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 - 12 เมตร มีความส่องสว่างของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 14 - 18 เมตร มีความส่องสว่างของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

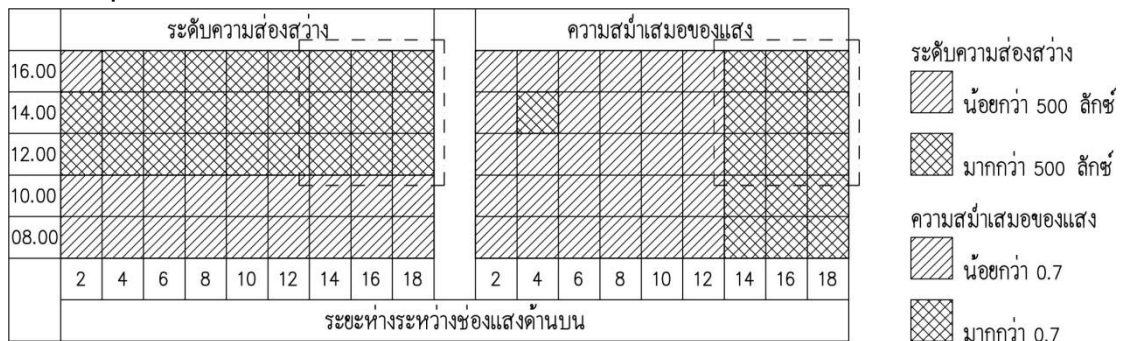
ช่วงเวลา 10.00 - 14.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 - 14 เมตร มีความส่องสว่างของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 16 - 18 เมตร มีความส่องสว่างของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยแผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างของแสงกับวัน (21 มิถุนายน, 21 กันยายน และ 21 ธันวาคม) ของกรณีศึกษาที่ 1 แสดงอยู่ในภาคผนวก ข

ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 1

จากภาพ 4.4 – 4.6 แสดงช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้งานของกรณีศึกษาที่ 1 โดยแบ่งเป็นเดือนมิถุนายน กันยายนและธันวาคม ในแต่ละเดือนจะแบ่งเป็นช่วงเวลา 08.00, 10.00, 12.00, 14.00 และ 16.00 น. ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมตลอดปี ซึ่งแต่ละภาพยังแบ่งเป็นระดับความส่องสว่างและความส่องสว่างของแสง

เดือนมิถุนายน

ระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงมีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 4.12 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนมิถุนายน

ระดับความส่องสว่าง

ช่วงเวลา 12.00 -14.00 น. เดือนมิถุนายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 18 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

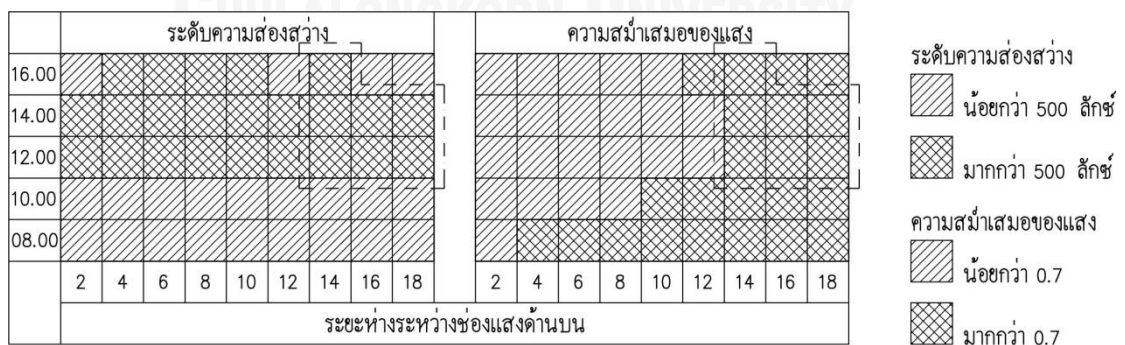
ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนมิถุนายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 4 – 18 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความสม่ำเสมอของแสง

ช่วงเวลา 08.00 -16.00 น. เดือนมิถุนายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 14 – 18 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามที่กำหนด

โดยช่วงเวลา 12.00 – 16.00 น. เดือนมิถุนายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 14 – 18 เมตร มีระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนกันยายน

ระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงมีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 4.13 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนกันยายน

ระดับความส่องสว่าง

ช่วงเวลา 12.00 -14.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 18 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 4 – 10 และ 14 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความสม่ำเสมอของแสง

ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 4 – 18 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามที่กำหนด

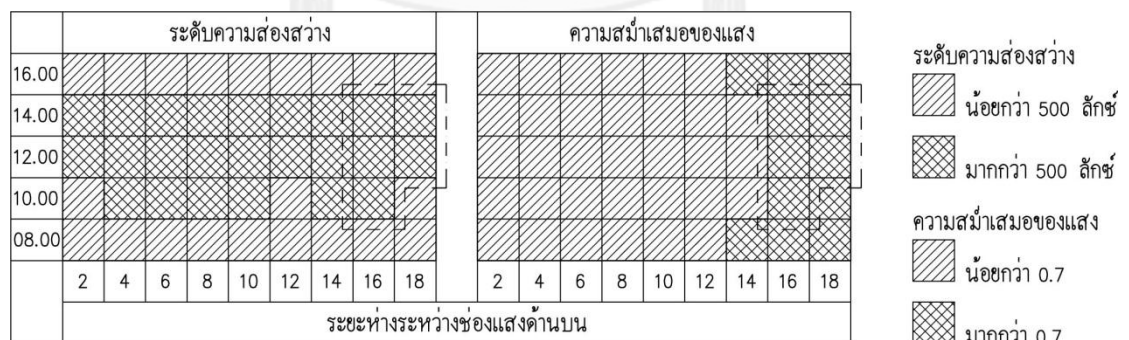
ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 10 – 18 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 -14.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 14 – 16 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 12 – 18 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามที่กำหนด

โดยช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนกันยายน ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 14 – 18 เมตร และช่วงเวลา 16.00 น. ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 16 เมตร มีระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

ระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงมีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 4.14 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 1 เดือนธันวาคม

ระดับความส่องสว่าง

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 10 และ 14 - 16 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 -14.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 2 – 18 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความสม่ำเสมอของแสง

ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 14 – 18 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 – 14.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 16 – 18 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 14 – 18 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยช่วงเวลา 10.00 น. เดือนธันวาคม ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 16 เมตร และช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 16 - 18 เมตร มีระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ดังนั้นจึงได้ทำการทดสอบเพิ่มเติมจากกรณีศึกษาที่ผ่านมา โดยเลือกกรณีศึกษา 1.4 มาพัฒนาเพราะเป็นกรณีศึกษาที่มีความส่องสว่างสูงสุด ด้วยการกำหนดค่าความสูงของช่องแสงด้านบนเท่ากับ 1 เมตรเป็นเกณฑ์ และศึกษาอัตราส่วนเพิ่มขึ้นอีก 4 ค่า ได้แก่ 0.6, 0.8, 1, 1.2 และ 1.4 เมตร

4.2 ผลการทดลองกรณีศึกษาแบบที่ 2.1 – 2.5

กรณีศึกษาแบบที่ 2.1 – 2.5 เป็นการนำกรณีศึกษาที่ 1.4 มาพัฒนา โดยกำหนดความสูงของช่องแสงด้านบน 1 เมตรเป็นเกณฑ์ ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 เมตรเท่ากันทุกกรณีศึกษา โดยแต่ละกรณีศึกษาจะแตกต่างกันที่ความสูงของช่องแสงด้านบนตั้งแต่ 0.6, 0.8, 1, 1.2 และ 1.4 เมตร ตามลำดับ

เนื่องจากกรณีศึกษาที่ 2 เป็นการทดลองศึกษาความสูงของช่องแสงด้านบน ตั้งแต่ 0.6 – 1.4 เมตร ดังนั้นระยะยื่นของหลังคาของแต่ละกรณีศึกษาจะมีระยะที่ไม่เท่ากัน เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดธรรมชาติเข้าสู่อาคารโดยตรง ซึ่งระยะยื่นที่ไม่เท่ากันจะขึ้นอยู่กับมุมอัลจิจูดหรือมุมแนวตั้งที่แสงอาทิตย์ทำมุมกับโลก ในทิศเหนือเท่ากับ 63 องศา และทิศใต้ 35 องศา ซึ่งถ้ายึดตามองศาของทิศเหนือและทิศใต้แล้วระยะยื่นของหลังคาทั้งสองทิศจะยาวไม่เท่ากัน ดังนั้นเพื่อความสวยงามของอาคาร จึงกำหนดให้ชายคาทั้งสองทิศมีระยะยื่นที่เท่ากัน โดยยึดมุมอัลจิจูดของทิศใต้เป็นเกณฑ์ เนื่องจากค่าจะต่ำกว่าทิศเหนือ

ตารางที่ 4.2 กรณีศึกษาที่ 2

กรณีศึกษาที่ 2.1	กรณีศึกษาที่ 2.2	กรณีศึกษาที่ 2.3
<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 ม. - ระยะยื่นของหลังคา 0.9 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม. 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.8 ม. - ระยะยื่นของหลังคา 1.1 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม. 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงของช่องแสงด้านบน 1 ม. - ระยะยื่นของหลังคา 1.3 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม.
กรณีศึกษาที่ 2.4	กรณีศึกษาที่ 2.5	
<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.2 ม. - ระยะยื่นของหลังคา 1.6 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม. 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.4 ม. - ระยะยื่นของหลังคา 1.75 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม. 	

แนวทิศเหนือ – ทิศใต้

ตารางที่ 4.3 ผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 2.1 – 2.5 แนวทิศเหนือ – ทิศใต้

กรณีศึกษา	ความส่องสว่างสูงสุด (ลักซ์)	เวลา	วัน	ค่าเฉลี่ย (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอของแสง
2.1	714	14.00	21 มิถุนายน	366	0.67
2.2	866	14.00	21 มิถุนายน	438	0.62
2.3	1009	14.00	21 มิถุนายน	491	0.62
2.4	980	14.00	21 มิถุนายน	547	0.63
2.5	1112	12.00	21 ธันวาคม	599	0.58

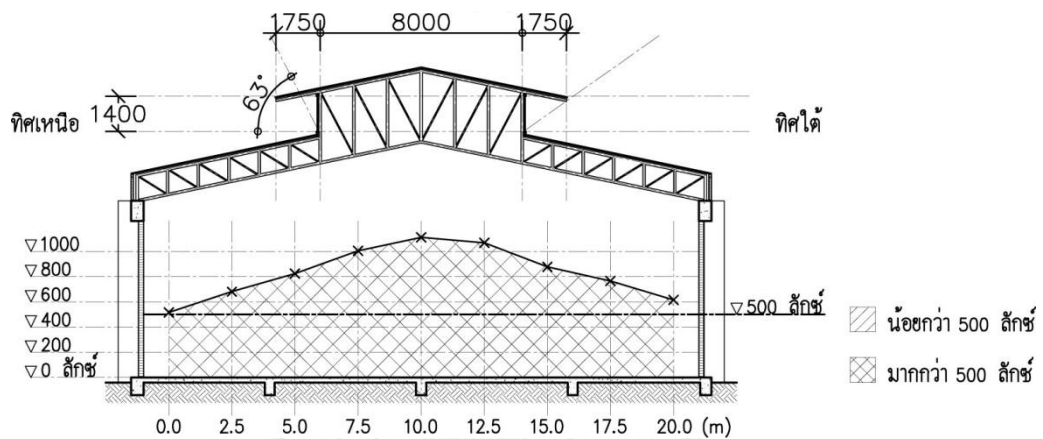
จากผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 2.1 – 2.5 แนวทิศเหนือ – ทิศใต้ พบว่า กรณีศึกษาที่ 2.5 มีประสิทธิภาพในการนำแสงสว่างเข้าสู่อาคารได้สูงที่สุด รองลงมาคือ กรณีศึกษาที่ 2.3, 2.4, 2.2 และ 2.1 ตามลำดับ

โดยที่ใช้ความส่องสว่างสูงสุดเป็นเกณฑ์เนื่องจาก ค่าความส่องสว่างสูงสุดเป็นค่าที่ได้จากการเฉลี่ยของช่วงเวลาหนึ่ง โดยค่ามากที่สุดเท่ากับ 1112 ลักซ์ และค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 714 ลักซ์ แตกต่างกัน 398 ลักซ์ ซึ่งมีความแตกต่างกันชัดเจน

ค่าเฉลี่ยเป็นค่าที่ได้จากการนำค่าความส่องสว่างของทุกช่วงเวลามาเฉลี่ย ซึ่งทำผลได้ของทุกกรณีศึกษามีผลที่ใกล้เคียงกัน โดยค่ามากที่สุดเท่ากับ 599 ลักซ์ และค่าน้อยที่สุดเท่ากับ 366 ลักซ์ แตกต่างกัน 233 ลักซ์ ซึ่งมีความแตกต่างไม่ชัดเจน

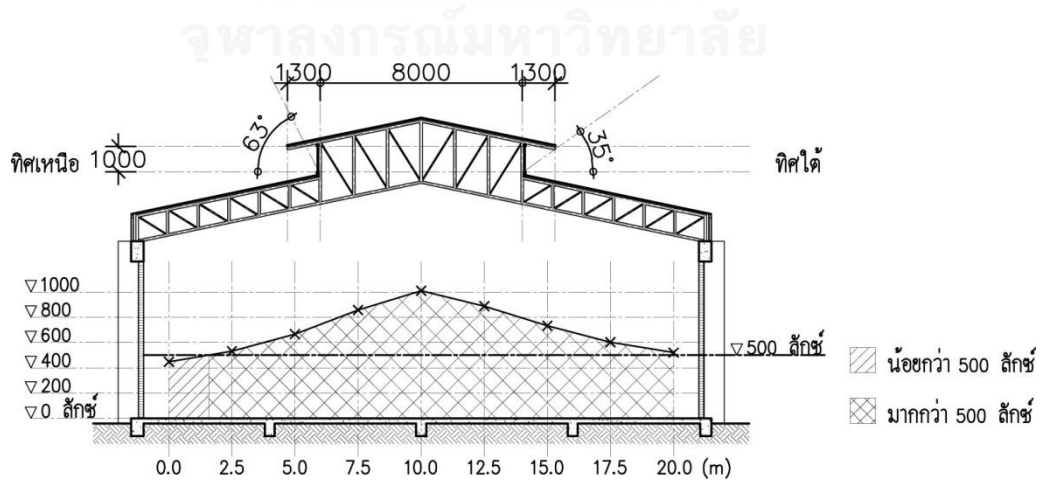
ระดับความส่องสว่าง (แนวทิศเหนือ – ทิศใต้)

กรณีศึกษาที่ 2.5 ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.4 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุดในชุดกรณีศึกษาที่ 2 โดยมีความส่องสว่าง 1112 ลักซ์ ที่ระยะ 7.5 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 599 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.58 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

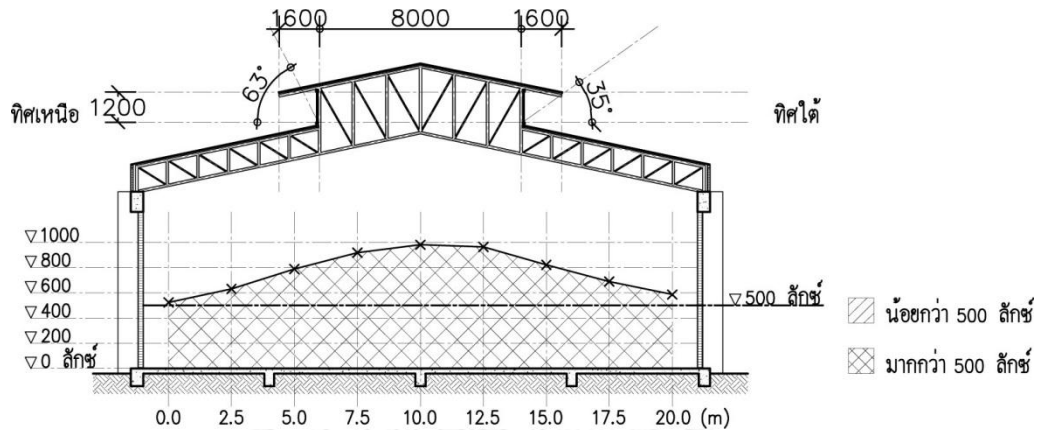
ภาพที่ 4.15 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.5 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 2.3 ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.0 เมตร มีความส่องสว่าง 1009 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 491 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.62 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงยังต่ำกว่าเกณฑ์กำหนด

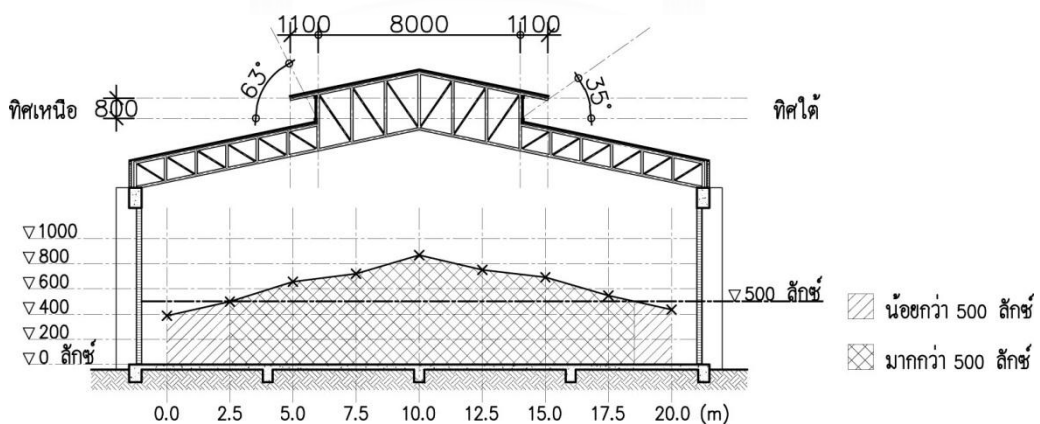
ภาพที่ 4.16 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.3 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 2.4 ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.2 เมตร มีความส่องสว่าง 980 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 547 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.63 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

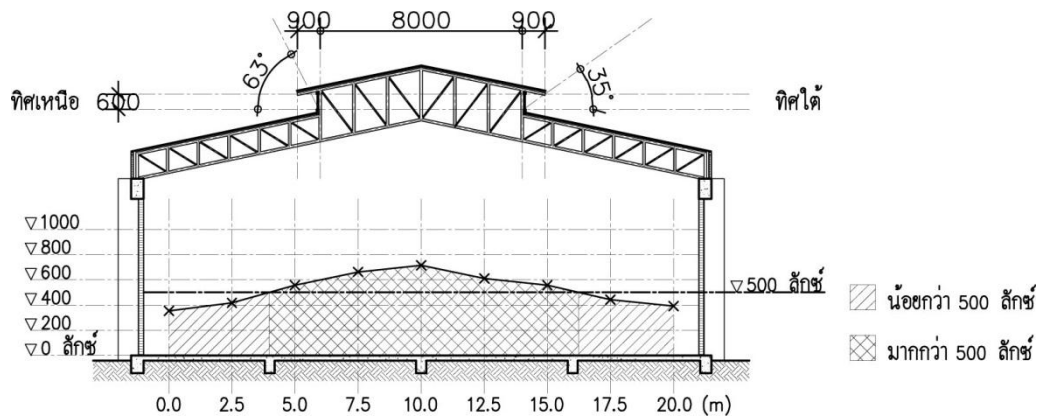
ภาพที่ 4.17 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.4 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 2.2 ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.8 เมตร มีความส่องสว่าง 866 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 438 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.62 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 4.18 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.2 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 2.1 ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 เมตร มีความส่องสว่าง 714 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 366 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.67 โดยความส่องสว่างเฉลี่ยและความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

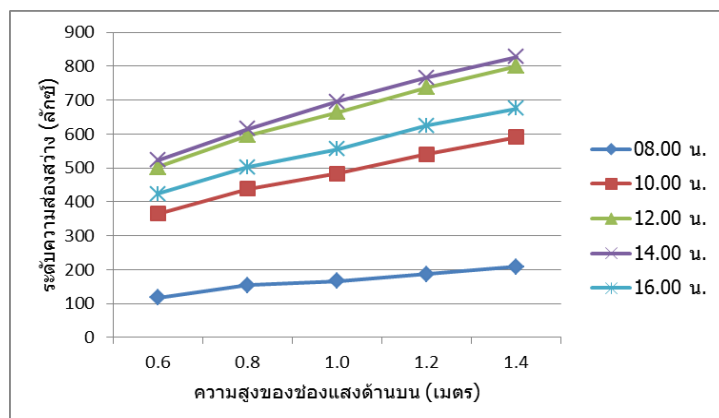
ภาพที่ 4.19 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 2.1 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

ความสม่ำเสมอ (แนวทิศเหนือ – ทิศใต้)

จากผลการทดลองพบว่า กรณีศึกษาที่ 2.1 ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 เมตร มีค่าความสม่ำเสมอของแสงสูงสุดในกรณีศึกษาที่ 2 โดยมีค่าเท่ากับ 0.67 รองลงมาคือ กรณีศึกษาที่ 2.4, 2.2, 2.3 และ 2.5 ตามลำดับ

จึงสรุปได้ว่าความสูงของช่องแสงด้านบน จะแปรผันผกผันกับความสม่ำเสมอของแสง โดยความสูงของช่องแสงด้านบนยิ่งมีค่าน้อย ยิ่งทำให้ความสม่ำเสมอของแสงมาก

แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนมิถุนายน

แผนภูมิที่ 4.7 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนมิถุนายน

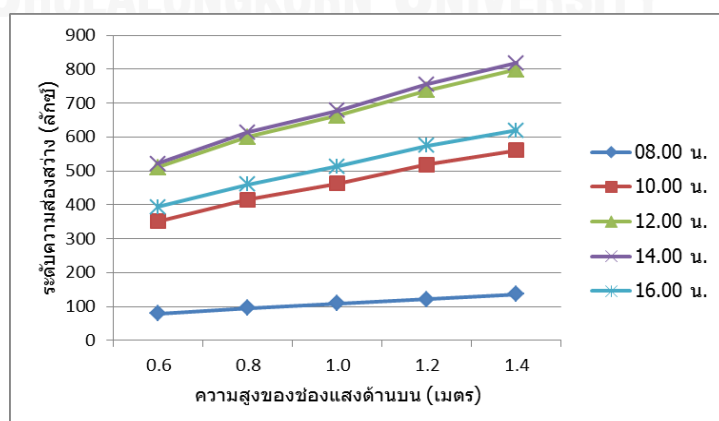
ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.0 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 1.2 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 0.8 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนกันยายน

แผนภูมิที่ 4.8 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนกันยายน

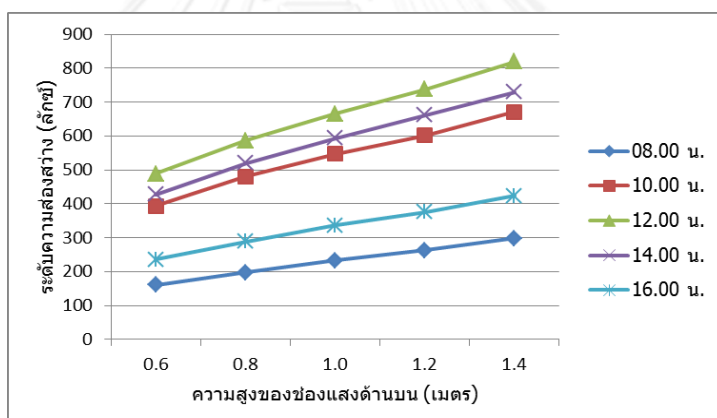
ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.0 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 1.2 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 -0.8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 1.0 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

แผนภูมิที่ 4.9 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนธันวาคม

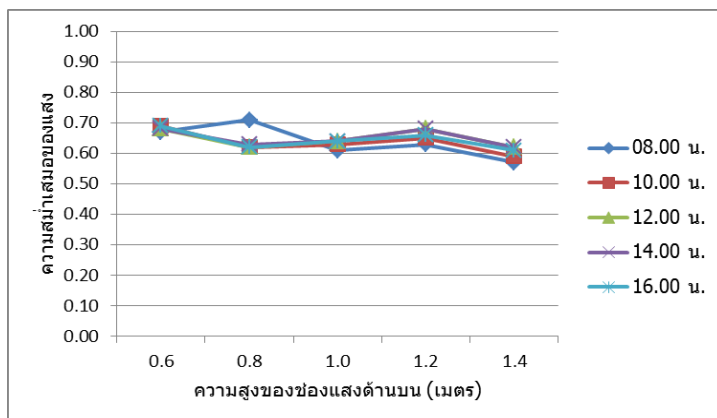
ช่วงเวลา 08.00 และ 16.00 น. เดือนธันวาคม ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนธันวาคม ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 0.8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 1.0 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนธันวาคม ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 0.8 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยแผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับวัน (21 มิถุนายน, 21 กันยายน และ 21 ธันวาคม) ของกรณีศึกษาที่ 2 แสดงอยู่ในภาคผนวก ข

แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนมิถุนายน

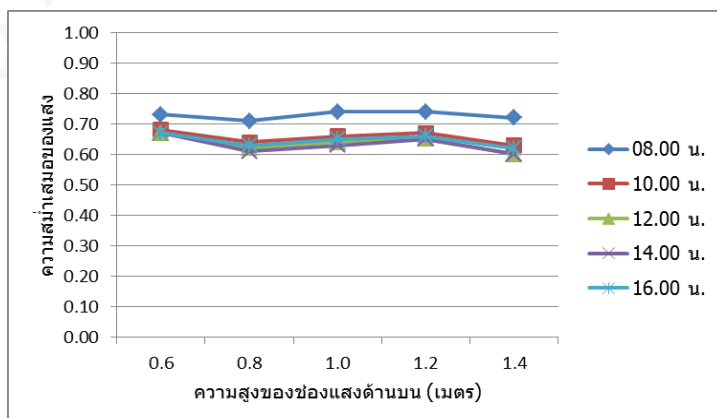

แผนภูมิที่ 4.10 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนมิถุนายน

ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 และ 1.0 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 0.8 เมตร มีความส่องสว่างของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 – 16.00 น. เดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความส่องสว่างของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนกันยายน

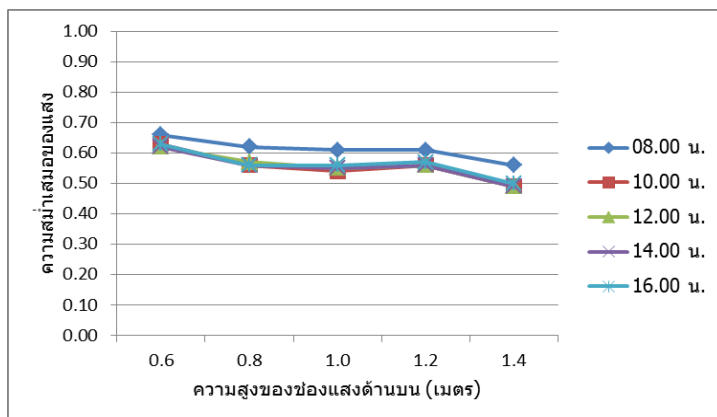

แผนภูมิที่ 4.11 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนกันยายน

ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 – 16.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

แผนภูมิที่ 4.12 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนธันวาคม

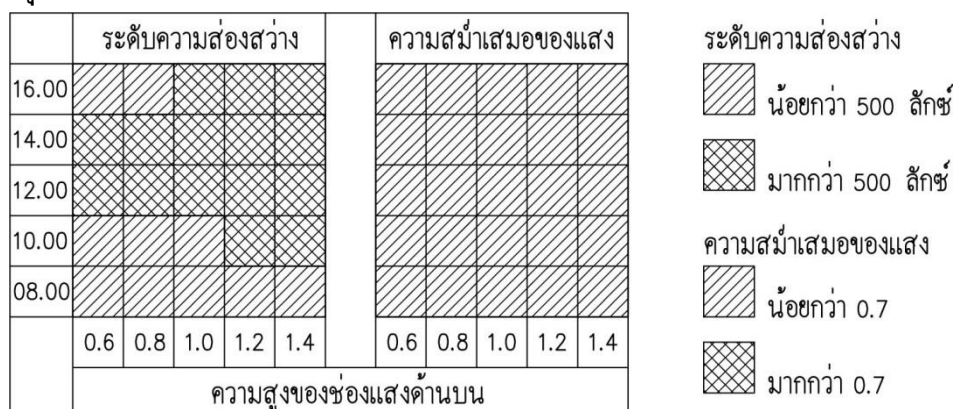
ช่วงเวลา 08.00 – 16.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

โดยแผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับวัน (21 มิถุนายน, 21 กันยายน และ 21 ธันวาคม) ของกรณีศึกษาที่ 2 แสดงอยู่ในภาคผนวก ข

ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 2

จากภาพ 4.10 – 4.12 แสดงช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้งานของกรณีศึกษาที่ 2 โดยแบ่งเป็นเดือนมิถุนายน กันยายนและธันวาคม ในแต่ละเดือนจะแบ่งเป็นช่วงเวลา 08.00, 10.00, 12.00, 14.00 และ 16.00 น. ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมตลอดปี ซึ่งแต่ละภาพยังแบ่งเป็นระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง

เดือนมิถุนายน

ภาพที่ 4.20 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนมิถุนายน

ระดับความส่องสว่าง

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.2 – 1.4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

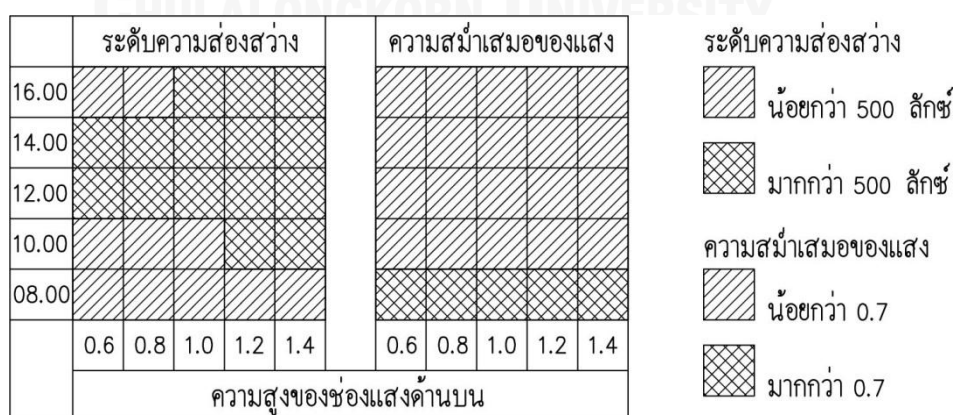
ช่วงเวลา 12.00 -14.00 น. เดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.0 – 1.4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความสม่ำเสมอของแสง

ทุกช่วงเวลาของเดือนมิถุนายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนกันยายน

ภาพที่ 4.21 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนกันยายน

ระดับความส่องสว่าง

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.2 – 1.4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.0 – 1.4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความสม่ำเสมอของแสง

ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนกันยายน ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

	ระดับความส่องสว่าง					ความสม่ำเสมอของแสง					ระดับความส่องสว่าง น้อยกว่า 500 ลักซ์ มากกว่า 500 ลักซ์	ความสม่ำเสมอของแสง น้อยกว่า 0.7 มากกว่า 0.7
	0.6	0.8	1.0	1.2	1.4	0.6	0.8	1.0	1.2	1.4		
16.00												
14.00												
12.00												
10.00												
08.00												
	0.6	0.8	1.0	1.2	1.4	0.6	0.8	1.0	1.2	1.4		
	ความสูงของช่องแสงด้านบน											

ภาพที่ 4.22 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 2 เดือนธันวาคม

ระดับความส่องสว่าง

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนธันวาคม ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.0 – 1.4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนธันวาคม ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.8 – 1.4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความสม่ำเสมอของแสง

ทุกช่วงเวลาของเดือนธันวาคม ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 – 1.4 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ดังนั้นจึงได้ทำการทดสอบเพิ่มเติมจากกรณีศึกษาที่ผ่านมา โดยเลือกกรณีศึกษา 2.5 มาพัฒนาเพราะเป็นกรณีศึกษาที่มีระดับความส่องสว่างสูงสุด ด้วยการเพิ่มโคมสะท้อนแสงรัศมีมีความโค้ง 2, 4, 6 และ 8 เมตร บริเวณกึ่งกลางห้องทดลอง เพื่อกระจายแสงจากช่องแสงด้านบนไปยังด้านข้าง

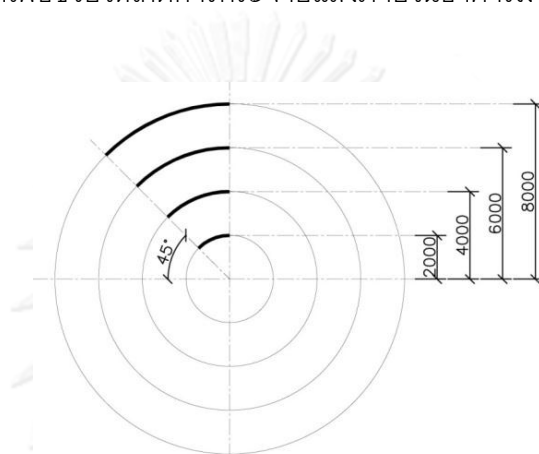

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

4.3 ผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 3.1 – 3.4

กรณีศึกษาที่ 3.1 – 3.4 เป็นการนำกรณีศึกษาที่ 2.5 มาพัฒนา โดยกำหนดความสูงของช่องแสงด้านบน 1 เมตร ความกว้างช่องเปิดด้านบน 8 เมตรเท่ากันทุกกรณีศึกษา ซึ่งแต่ละกรณีศึกษาจะแตกต่างกันที่ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2, 4, 6 และ 8 เมตร ตามลำดับ

ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง เกิดจากการนำส่วนโค้งของวงกลมรัศมี 2, 4, 6 และ 8 เมตร ดังภาพที่ 4.21 มาเพื่อช่วยให้เกิดการกระจายแสงภายในอาคารมากขึ้น

ภาพที่ 4.23 แผ่นสะท้อนแสงโค้ง

ตารางที่ 4.4 กรณีศึกษาที่ 3

กรณีศึกษาที่ 3.1	กรณีศึกษาที่ 3.2	กรณีศึกษาที่ 3.3
<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.4 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม. - ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 ม. 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.4 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม. - ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 4 ม. 	<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.4 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม. - ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 ม.
กรณีศึกษาที่ 3.4		
<ul style="list-style-type: none"> - ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.4 ม. - ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 ม. - ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 8 ม. 		

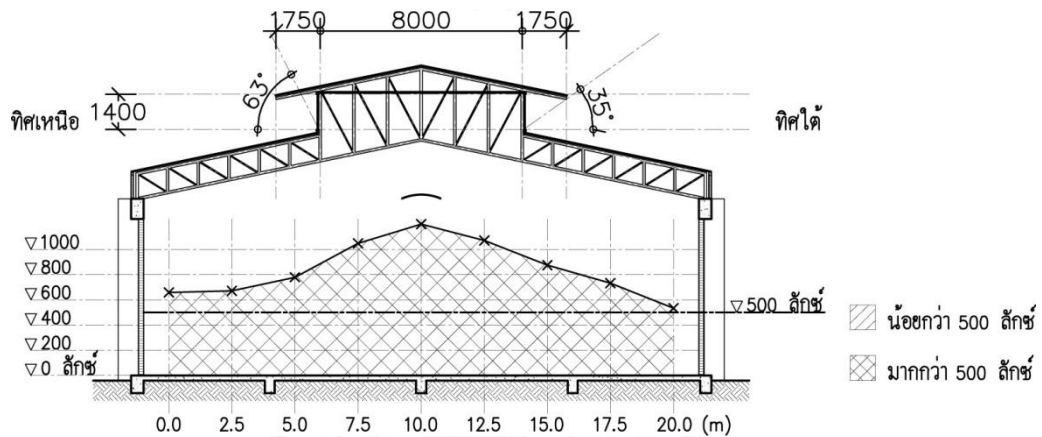
แนวทิศเหนือ - ทิศใต้

ตารางที่ 4.5 ผลการทดลองกรณีศึกษาที่ 3.1 - 3.4 แนวเหนือ - ทิศใต้

กรณีศึกษา	ความส่องสว่างสูงสุด (ลักซ์)	เวลา	วัน	ค่าเฉลี่ย (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอของแสง
3.1	1199	12.00	21 ธันวาคม	609	0.68
3.2	1022	12.00	21 ธันวาคม	551	0.76
3.3	883	12.00	21 ธันวาคม	479	0.81
3.4	848	12.00	21 ธันวาคม	413	0.67

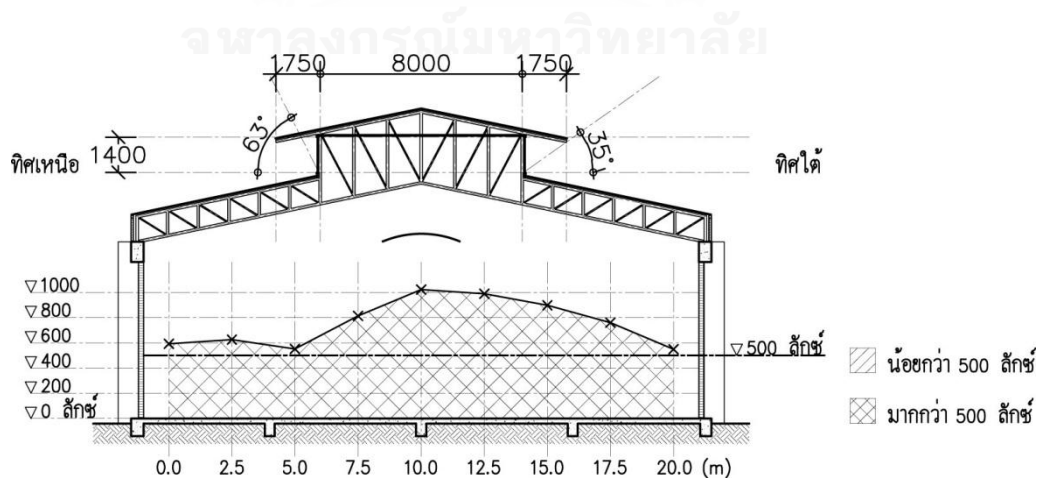
ระดับความส่องสว่าง (แนวทิศเหนือ – ทิศใต้)

กรณีศึกษาที่ 3.1 ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุดในชุดกรณีศึกษาที่ 3 โดยมีความส่องสว่าง 1199 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 609 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.68 โดยความส่องสว่างทุกระยะเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

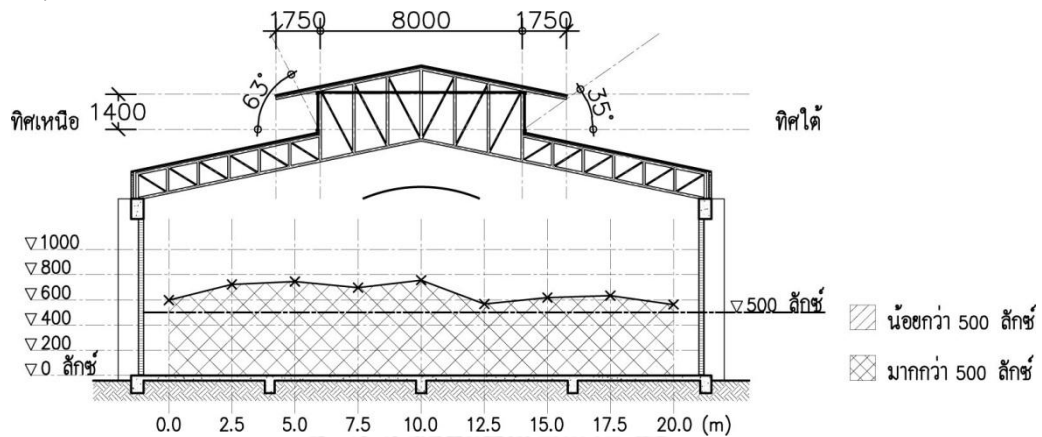
ภาพที่ 4.24 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 3.1 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม

กรณีศึกษาที่ 3.2 ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 4 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุดในชุดกรณีศึกษาที่ 3 โดยมีความส่องสว่าง 1022 ลักซ์ ที่ระยะ 10.0 เมตร ในช่วงเวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 551 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.7 โดยความส่องสว่างทุกระยะและความสม่ำเสมอของแสงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

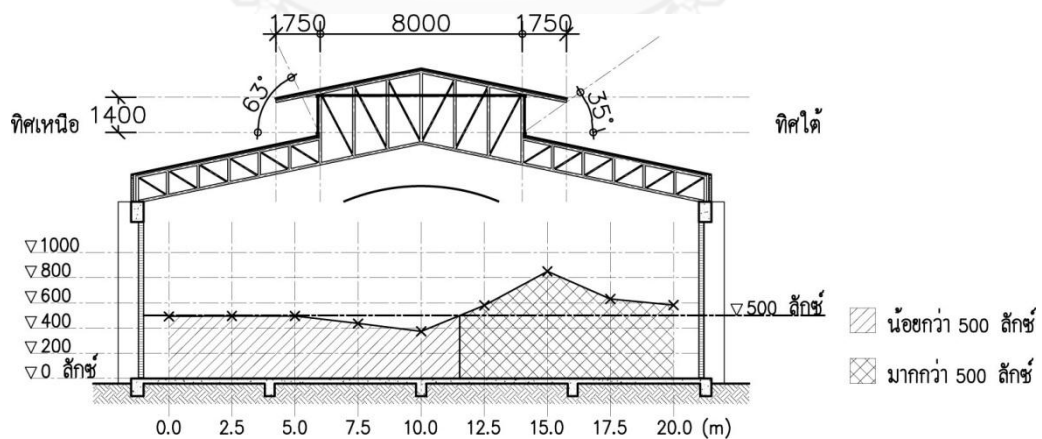
ภาพที่ 4.25 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 3.2 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม

กรณีศึกษาที่ 3.3 ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 883 ลักซ์ ที่ระยะ 15.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 479 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.81 โดยความส่องสว่างทุกระยะและความสม่ำเสมอของแสงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 4.26 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 3.3 เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

กรณีศึกษาที่ 3.4 ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 8 เมตร มีความส่องสว่างสูงสุด 848 ลักซ์ ที่ระยะ 15.0 เมตรจากขอบสนาม ในช่วงเวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม ความส่องสว่างเฉลี่ยตลอดปีอยู่ที่ 413 ลักซ์และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยตลอดปี 0.67 โดยความส่องสว่างทุกระยะและความสม่ำเสมอของแสงเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

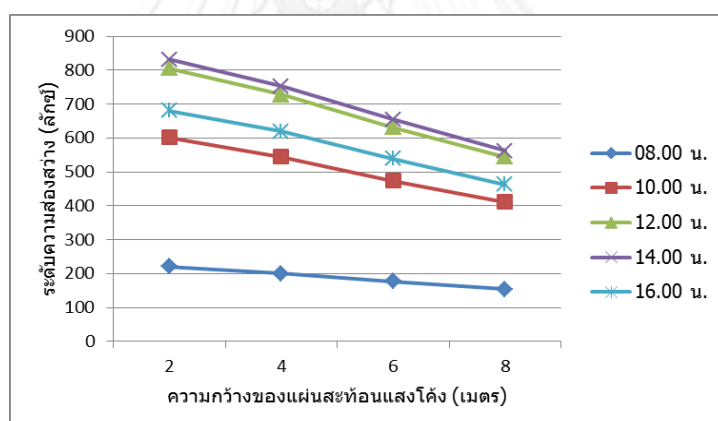
ภาพที่ 4.27 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ - ทิศใต้ ของกรณีศึกษาที่ 3.4 เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม

ความสม่ำเสมอของแสง (แนวทิศเหนือ – ทิศใต้)

จากผลการทดลองพบว่า กรณีศึกษาที่ 3.3 ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 เมตร มีค่าความสม่ำเสมอของแสงสูงสุดในกรณีศึกษาที่ 3 โดยมีค่าเท่ากับ 0.81 รองลงมาคือ กรณีศึกษาที่ 3.2, 3.1 และ 3.4 ตามลำดับ

จึงสรุปได้ว่า ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งจะแปรผันตรงกับความสม่ำเสมอของแสง โดยความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งยิ่งมีค่ามาก ยิ่งทำให้ความสม่ำเสมอของแสงมาก แต่ที่กรณีศึกษาที่ 3.4 ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 8 เมตร มีค่าความสม่ำเสมอของแสงน้อยที่สุดในกรณีศึกษาที่ 3 โดยมีค่าเท่ากับ 0.62 เนื่องจากความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งมีค่าเท่ากับ ระยะห่างระหว่างของช่องแสงด้านบน จึงส่งผลให้แสงผ่านเข้ามาภายในอาคารได้ยาก ทำให้ความสม่ำเสมอของแสงน้อยลงไปด้วย

แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนมิถุนายน

แผนภูมิที่ 4.13 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนมิถุนายน

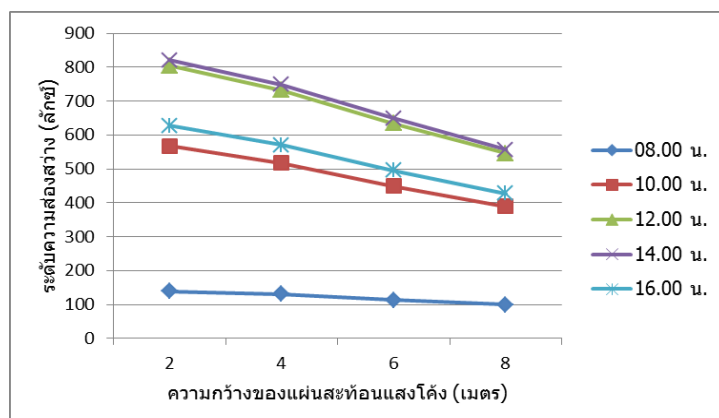
ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนมิถุนายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนมิถุนายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 – 8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 -14.00 น. เดือนมิถุนายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 8 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนมิถุนายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 6 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนกันยายน

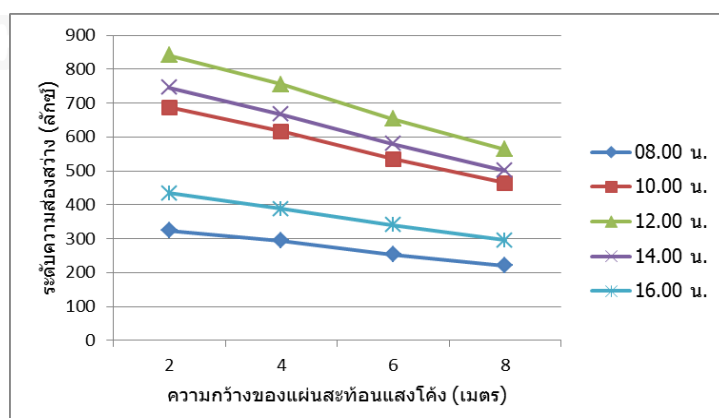
แผนภูมิที่ 4.14 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนกันยายน

ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนกันยายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 และ 16.00 น. เดือนกันยายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 – 8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความกว้างแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 4 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 -14.00 น. เดือนธันวาคม ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 8 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

แผนภูมิที่ 4.15 ความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนธันวาคม

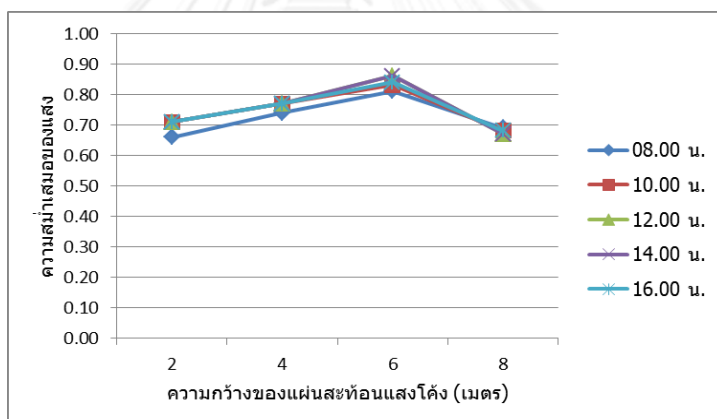
ช่วงเวลา 08.00 และ 16.00 น. เดือนธันวาคม ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนธันวาคม ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 8 เมตร มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 6 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 และ 16.00 น. เดือนธันวาคม ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 8 เมตร มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยแผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างกับวัน (21 มิถุนายน, 21 กันยายน และ 21 ธันวาคม) ของกรณีศึกษาที่ 3 แสดงอยู่ในภาคผนวก ข

แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนมิถุนายน

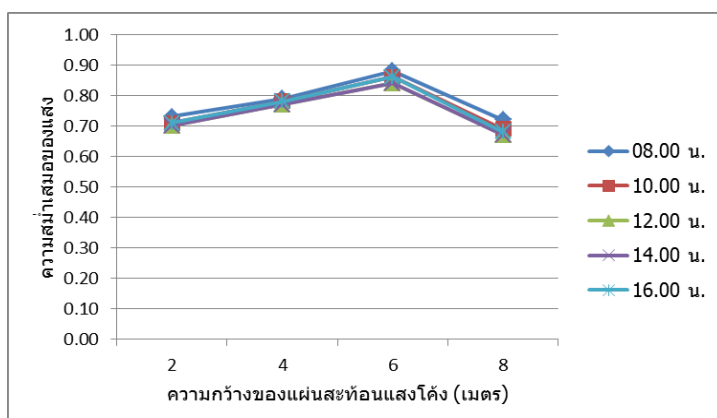

แผนภูมิที่ 4.16 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนมิถุนายน

ช่วงเวลา 08.00 และ 16.00 น. เดือนมิถุนายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 และ 8 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความกว้างของแผ่นสะท้อนโค้ง 4 – 6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 – 14.00 น. เดือนมิถุนายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 8 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนกันยายน

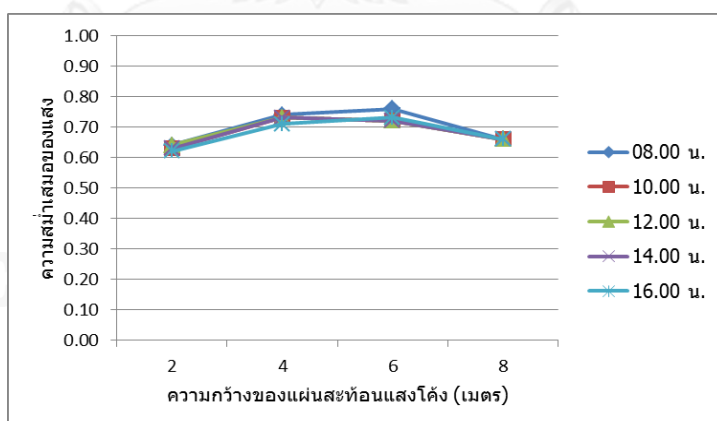

แผนภูมิที่ 4.17 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนกันยายน

ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนกันยายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 8 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 – 16.00 น. เดือนกันยายน ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 8 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 – 6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

แผนภูมิที่ 4.18 ความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนธันวาคม

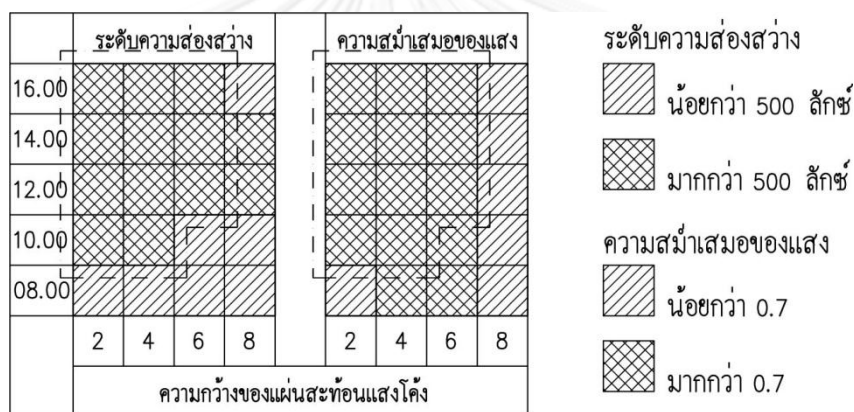
ช่วงเวลา 08.00 – 16.00 น. เดือนธันวาคม ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 และ 8 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 4 – 6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยแผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความสม่ำเสมอของแสงกับวัน (21 มิถุนายน, 21 กันยายน และ 21 ธันวาคม) ของกรณีศึกษาที่ 3 แสดงอยู่ในภาคผนวก ข

ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 3

จากภาพ 4.16 – 4.18 แสดงช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับการนำไปใช้งานของกรณีศึกษาที่ 3 โดยแบ่งเป็นเดือนมิถุนายน กันยายนและธันวาคม ในแต่ละเดือนจะแบ่งเป็นช่วงเวลา 08.00, 10.00, 12.00, 14.00 และ 16.00 น. ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุมตลอดปี ซึ่งแต่ละภาพยังแบ่งเป็นระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง

เดือนมิถุนายน

ระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงมีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 4.28 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนมิถุนายน

ระดับความส่องสว่าง

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนมิถุนายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนมิถุนายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 8 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนมิถุนายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 6 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความสม่ำเสมอของแสง

ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนมิถุนายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 4 - 6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 – 16.00 น. เดือนมิถุนายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยช่วงเวลา 10.00 น. เดือนมิถุนายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 4 เมตร และช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 6 เมตร มีระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนกันยายน

	ระดับความส่องสว่าง				ความสม่ำเสมอของแสง				ระดับความส่องสว่าง
	2	4	6	8	2	4	6	8	
16.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■
14.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■
12.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■
10.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■
08.00	■	■	■	■	■	■	■	■	■
	2	4	6	8	2	4	6	8	ความสม่ำเสมอของแสง
	ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง								น้อยกว่า 0.7
									มากกว่า 0.7

□ □ ระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงมีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 4. 29 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนกันยายน

ระดับความส่องสว่าง

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนกันยายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 – 14.00 น. เดือนกันยายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 8 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 16.00 น. เดือนกันยายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 4 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความสม่ำเสมอของแสง

ช่วงเวลา 08.00 น. เดือนกันยายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 8 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 10.00 - 16.00 น. เดือนกันยายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยช่วงเวลา 10.00 น. เดือนกันยายน โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 4 เมตร ช่วงเวลา 12.00 - 14.00 น. โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 6 เมตร และช่วงเวลา 16.00 น. โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 4 เมตร มีระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

	ระดับความส่องสว่าง				ความสม่ำเสมอของแสง				ระดับความส่องสว่าง
	2	4	6	8	2	4	6	8	
16.00	□	□	□	□	□	□	□	□	น้อยกว่า 500 ลักซ์
14.00	□	□	□	□	□	□	□	□	มากกว่า 500 ลักซ์
12.00	□	□	□	□	□	□	□	□	ความสม่ำเสมอของแสง
10.00	□	□	□	□	□	□	□	□	น้อยกว่า 0.7
08.00	□	□	□	□	□	□	□	□	มากกว่า 0.7
	2	4	6	8	2	4	6	8	
	ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง								

□ □ ระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงมีค่าตามเกณฑ์ที่กำหนด

ภาพที่ 4.30 ช่วงเวลาของกรณีศึกษาที่ 3 เดือนธันวาคม

ระดับความส่องสว่าง

ช่วงเวลา 10.00 น. เดือนธันวาคม โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 6 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ช่วงเวลา 12.00 - 14.00 น. เดือนธันวาคม โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 2 - 8 เมตร มีระดับความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

ความสม่ำเสมอของแสง

ช่วงเวลา 08.00 - 16.00 น. เดือนธันวาคม โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 4 - 6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยช่วงเวลา 10.00-14.00 น. เดือนธันวาคม โคมสะท้อนแสงโค้งรัศมี 4 - 6 เมตร มีระดับ
ความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

งานวิจัยชิ้นนี้เป็นงานวิจัยเพื่อศึกษารูปแบบช่องแสง ที่มีผลต่อการนำแสงธรรมชาติเข้าสู่อาคารกีฬาในร่ม โดยใช้เกณฑ์ความส่องสว่างที่ 500 ลักซ์ และความสม่ำเสมอของแสงที่ 0.7 ซึ่งเป็นเกณฑ์สำหรับการแข่งขัน โดยตัวแปรที่ทำการศึกษประกอบด้วย

1. ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน ประกอบด้วยระยะห่าง 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16 และ 18 เมตร
2. ความสูงของช่องแสงด้านบน ประกอบด้วยความสูง 0.6, 0.8, 1.0, 1.2 และ 1.4 เมตร
3. ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2, 4, 6 และ 8 เมตร

งานวิจัยนี้ศึกษาโดยใช้โปรแกรม DIALux 4.11 สร้างแบบจำลองขนาด 22x44x7 เมตร ช่วงเวลาทำการทดลอง 8.00, 10.00, 12.00, 14.00 และ 16.00 ในวันที่ 21 มิถุนายน, กันยายน และธันวาคม โดยผู้วิจัยเลือกใช้ค่าความส่องสว่าง ในการเปรียบเทียบผลของการทดลองในแต่ละตัวแปร การวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เพื่อศึกษารูปแบบช่องเปิดที่ส่งผลต่อความระดับความส่องสว่าง

ส่วนที่ 2 เพื่อศึกษารูปแบบช่องเปิดที่ส่งผลต่อความสม่ำเสมอของแสง

ส่วนที่ 1 ระดับความส่องสว่าง

1. ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 เมตร มีประสิทธิภาพในการนำแสงสว่างเข้าสู่อาคารได้สูงที่สุด รองลงมาคือ 6, 10, 4, 14, 12, 16, 18 และ 2 เมตร ตามลำดับ
2. ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.4 เมตร มีประสิทธิภาพในการนำแสงสว่างเข้าสู่อาคารได้สูงที่สุด รองลงมาคือ 1.2, 1.0, 0.8 และ 0.6 เมตร ตามลำดับ
3. ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 เมตร มีประสิทธิภาพในการนำแสงสว่างเข้าสู่อาคารได้สูงที่สุด รองลงมาคือ 4, 6 และ 8 เมตร ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 ความสม่ำเสมอของแสง

1. ระยะห่างระหว่างช่องเปิดด้านบน 18 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงสูงที่สุด รองลงมาคือ 16, 14, 12, 10, 4, 8, 6 และ 2 เมตร ตามลำดับ

2. ความสูงของช่องแสงด้านบน 0.6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงสูงที่สุด รองลงมาคือ 1.2, 0.8 กับ 1.0 และ 1.4 เมตร ตามลำดับ

3. ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 เมตร มีความสม่ำเสมอของแสงสูงที่สุด รองลงมาคือ 4, 2 และ 8 เมตร ตามลำดับ

อิทธิพลของตัวแปร

ระดับความส่องสว่าง

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อระดับความส่องสว่างมาก ได้แก่ ความสูงของช่องแสงด้านบนและความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง โดยความสูงของช่องแสงด้านบนยิ่งมาก ยิ่งทำให้ระดับความส่องสว่างมากตามไปด้วย ส่วนความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งยิ่งความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งน้อย ยิ่งทำให้ระดับความส่องสว่างมาก

ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลน้อยต่อระดับความส่องสว่าง เห็นได้จากช่วงค่าความส่องสว่างเฉลี่ยของกรณีศึกษาที่มีค่าความส่องสว่างมากที่สุดกับน้อยที่สุด เท่ากับ 500 – 429 ลักซ์ แตกต่างกันเพียง 71 ลักซ์หรือแทบไม่ต่างกัน

ความสม่ำเสมอของแสง

ตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อความสม่ำเสมอของแสงมาก ได้แก่ ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน ความสูงของช่องแสงด้านบนและความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง โดยระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบนยิ่งมีค่ามาก ยิ่งทำให้ความสม่ำเสมอของแสงมาก ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน ยิ่งความสูงของช่องเปิดด้านบนน้อย ยิ่งทำให้ความสม่ำเสมอของแสงมาก และความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง ยิ่งความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งมาก ยิ่งทำให้ความสม่ำเสมอของแสงมาก

5.2 การแนะนำข้อมูลไปใช้ในงานออกแบบสำหรับสถาปนิก

จากความสัมพันธ์ของตัวแปรต่างๆที่สรุปได้ ผู้วิจัยจึงพยายามหาวิธีการให้ผู้ออกแบบ เช่น สถาปนิก นำไปใช้งานด้วยการใช้โมโนกราฟ

โนโมกราฟ (Nomograph) นี้เกิดขึ้นจากความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงของตัวแปรจากข้อมูลที่ได้จากการทดลอง เป็นอุปกรณ์ประมาณค่าความส่องสว่างเบื้องต้น สามารถเลือกใช้ตัวแปรและเปลี่ยนค่าได้ด้วยการลากเส้นตัดเส้นกราฟของตัวแปรต่างๆ ซึ่งเป็นวิธีง่ายๆ (สุวีพรรณ สุพรรณสมบุญ 2544)

5.2.1 โนโมกราฟ

โนโมกราฟ 1 ชุด ประกอบด้วย 3 แผนภูมิ ประกอบด้วย

1. แผนภูมิระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน

เกิดจากการผลการทดลองของกรณีศึกษาที่ 1 มาเขียนกราฟแยกเป็นเดือนมิถุนายน, กันยายน และธันวาคม โดยกำหนดทั้งแกนตั้งและแกนนอนเป็นระดับความส่องสว่าง ซึ่งจุดตัดของทั้ง 2 แกนจะเป็นระดับความส่องสว่างของกรณีศึกษา โดยในแผนภูมินี้สามารถเลือกได้ 9 กรณีตามระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบนที่ทำการทดลอง นอกจากนี้ในแผนภูมียังแบ่งระดับความส่องสว่างออกเป็น น้อยกว่าและมากกว่า 500 ลักซ์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก่อนหน้า

2. แผนภูมิค่าความสูงช่องแสงด้านบน

เกิดจากการนำผลการทดลองของกรณีศึกษาที่ 2 มาเขียนกราฟแยกเป็นเดือนมิถุนายน, กันยายน และธันวาคม โดยกำหนดทั้งแกนตั้งและแกนนอนเป็นระดับความส่องสว่าง ซึ่งในแกนนอนกำหนดจากผลการทดลองของกรณีศึกษาที่ 2 ส่วนในแกนตั้งจะใช้ระดับความส่องสว่างของกรณีศึกษาที่ 1.4 (ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 เมตร) เนื่องจากกรณีศึกษาที่ 2 นั้นเป็นการนำรูปแบบที่ดีที่สุดของกรณีศึกษาที่ 1 มาพัฒนา พอได้จุดตัดของทั้ง 2 แกนก็ลากเส้นไปยังจุด 0,0 โดยในแผนภูมินี้สามารถเลือกได้ 5 กรณีศึกษา ตามความสูงของช่องแสงด้านบนที่ทำการทดลอง นอกจากนี้ในแผนภูมียังแบ่งระดับความส่องสว่างออกเป็น น้อยกว่าและมากกว่า 500 ลักซ์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก่อนหน้า

3. แผนภูมิค่าความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง

เกิดจากการนำผลการทดลองของกรณีศึกษาที่ 3 มาเขียนกราฟแยกเป็นเดือนมิถุนายน, กันยายน และธันวาคม โดยกำหนดทั้งแกนตั้งและแกนนอนเป็นระดับความส่องสว่าง ซึ่งในแกนนอนกำหนดจากผลการทดลองของกรณีศึกษาที่ 3 ส่วนในแกนตั้งจะใช้ระดับความส่องสว่างของกรณีศึกษาที่ 2.5 (ความสูงของช่องแสงด้านบน 1.4 เมตร) เนื่องจากกรณีศึกษาที่ 3 นั้นเป็นการนำรูปแบบที่ดีที่สุดของกรณีศึกษาที่ 2 มาพัฒนา พอได้จุดตัดของทั้ง 2 แกนก็ลากเส้นไปยังจุด 0,0 โดยในแผนภูมินี้สามารถเลือกได้ 4 กรณีศึกษา ตามความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งที่ทำการทดลอง นอกจากนี้ในแผนภูมียังแบ่งระดับความส่องสว่างออกเป็น น้อยกว่าและมากกว่า 500 ลักซ์ ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ก่อนหน้า

โนโมกราฟแสดงค่าความส่องสว่างเฉลี่ย

เป็นกราฟที่ใช้เพื่อการทำนายหาค่าความส่องสว่างเฉลี่ย โดยได้แบ่งกราฟออกเป็นเดือน มิถุนายน กันยายน และธันวาคม เพื่อให้สามารถทำนายค่าความส่องสว่างได้ตลอดปีและได้ผลการทำนายที่แม่นยำยิ่งขึ้น

วิธีการใช้โนโมกราฟความส่องสว่าง

1. แผนภูมิระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน

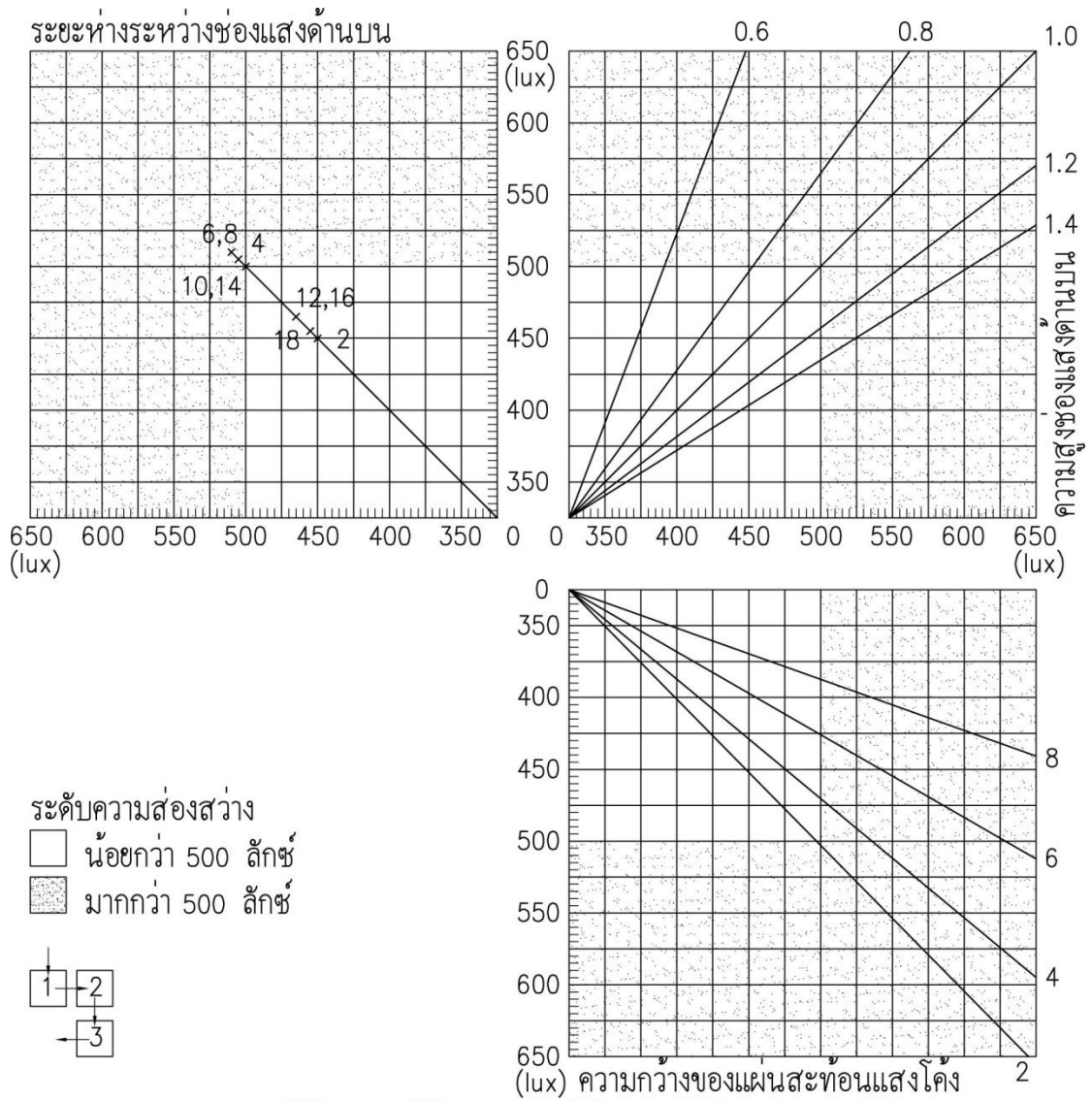
เลือกค่าระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน จากจุดตัดลากเส้นไปทางขวาได้ค่าความส่องสว่างค่าหนึ่ง จากค่าที่ได้ลากเส้นไปทางขวาไปยัง แผนภูมิ 2)

2. แผนภูมิค่าความสูงช่องแสงด้านบน

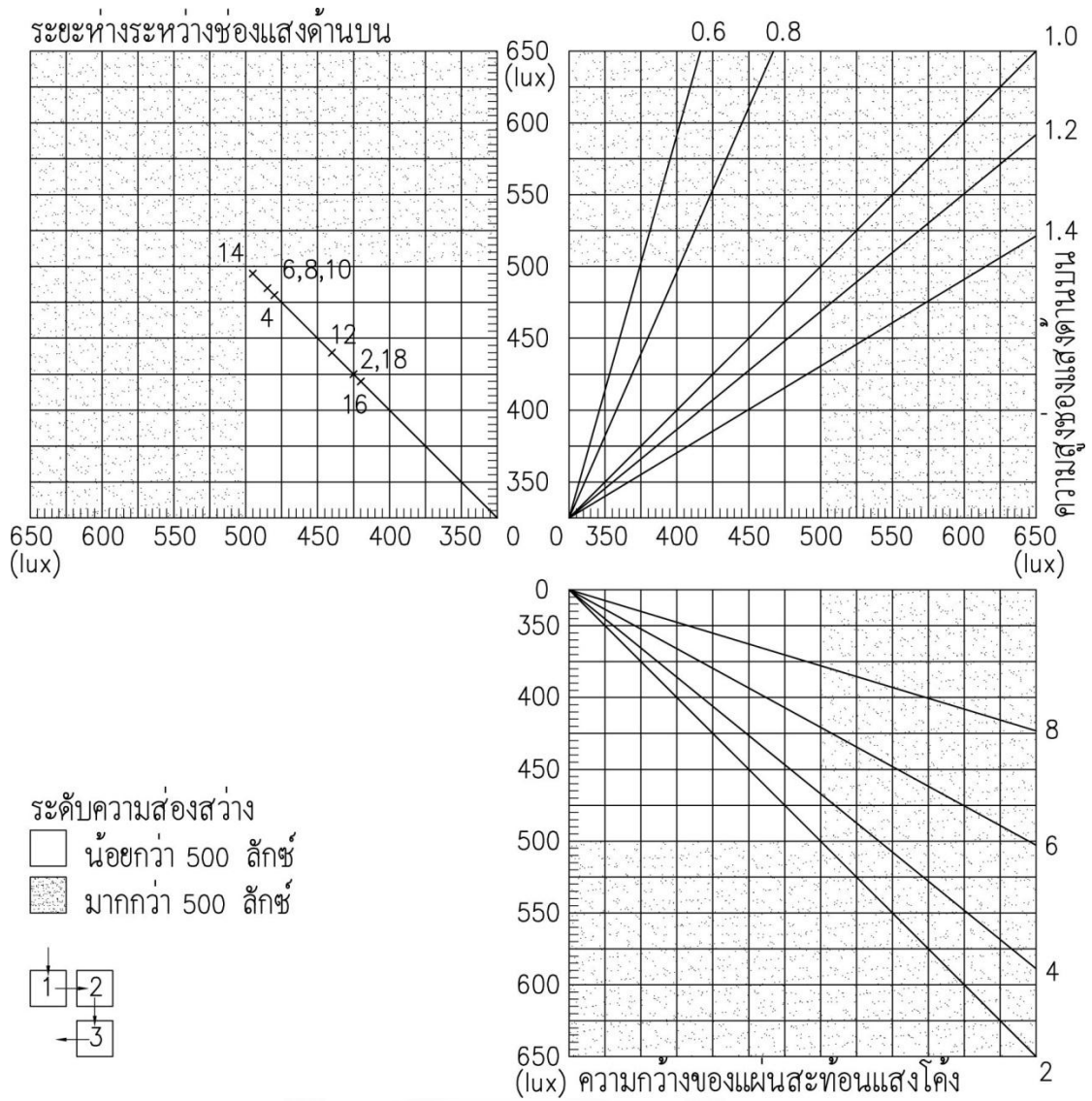
จากค่าความส่องสว่างจากแผนภูมิ 1) ลากตัดเส้นไปตัดกราฟค่าความสูงช่องแสงด้านบนที่ต้องการ จากจุดตัดลากเส้นลงด้านล่าง ได้ค่าความส่องสว่างของอาคารที่มีระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน และความสูงช่องแสงด้านบนตามที่เราเลือก จากค่าที่ได้ลากเส้นต่อไปยัง แผนภูมิ 3)

3. แผนภูมิค่าความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง

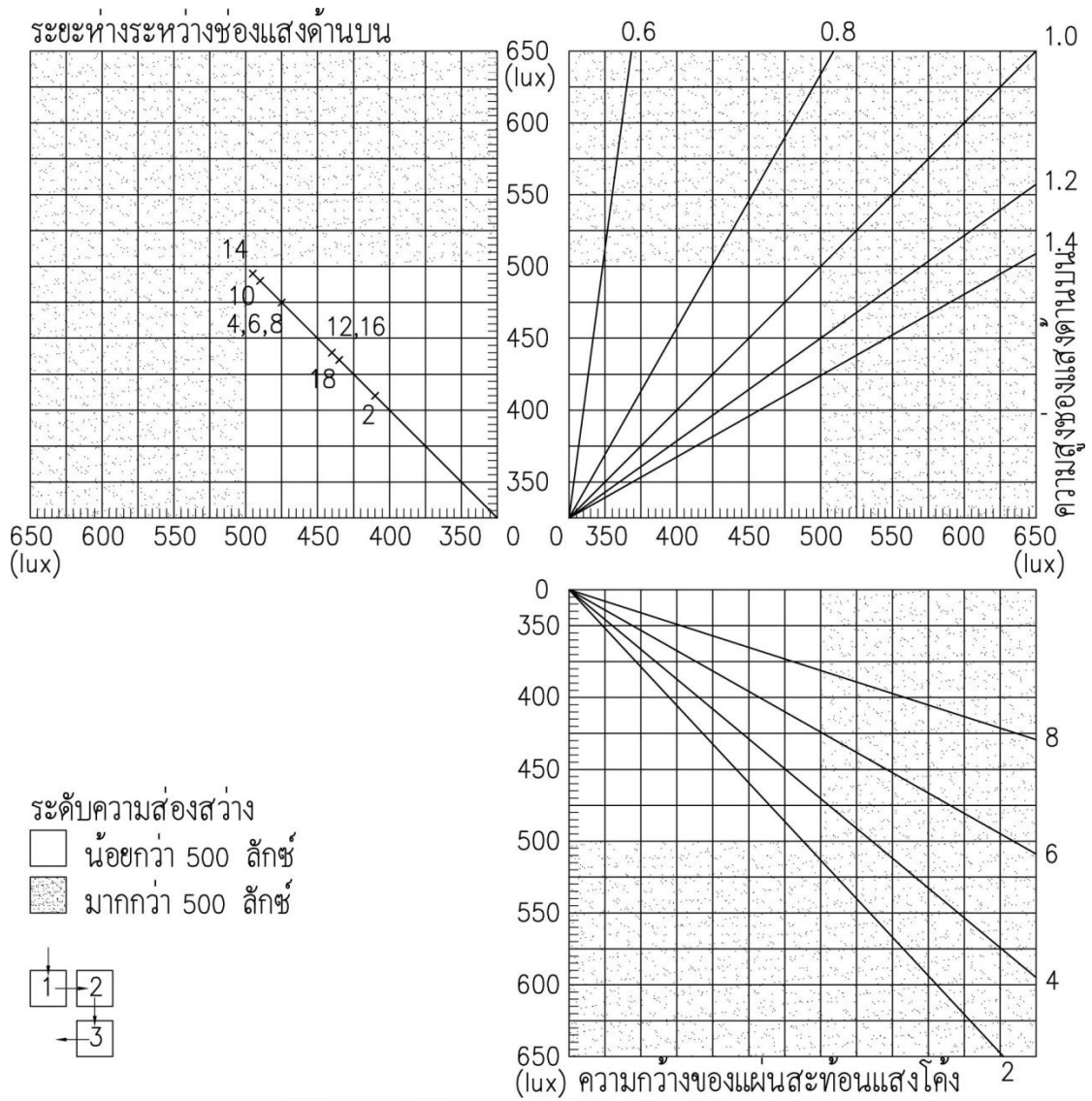
จากค่าความส่องสว่างจากแผนภูมิ 2) ลากตัดเส้นไปตัดกราฟค่าความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งที่ต้องการ จากจุดตัดลากเส้นไปทางด้านซ้าย จะได้ค่าความส่องสว่างของอาคารที่มีระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน ความสูงของช่องแสงด้านบน และค่าความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งตามที่เราเลือก

ภาพที่ 5.1 โนโมกราฟแสดงค่าความส่องสว่างเฉลี่ยของเดือนมิถุนายน

ภาพที่ 5.2 โนโมกราฟแสดงค่าความส่องสว่างเฉลี่ยของเดือนกันยายน

ภาพที่ 5.3 โนโมแกรมแสดงค่าความส่องสว่างเฉลี่ยของเดือนธันวาคม

โนโมกราฟแสดงค่าความสม่ำเสมอของแสงเจลีย์

เป็นกราฟที่ใช้เพื่อการทำนายหาค่าความสม่ำเสมอของแสงเจลีย์ โดยได้แบ่งกราฟออกเป็นเดือนมิถุนายน กันยายน และธันวาคม เพื่อให้สามารถทำนายค่าความส่องสว่างได้ตลอดปี และได้ผลการทำนายที่แม่นยำยิ่งขึ้น

วิธีการใช้โนโมกราฟความสม่ำเสมอของแสง

1. แผนภูมิระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน

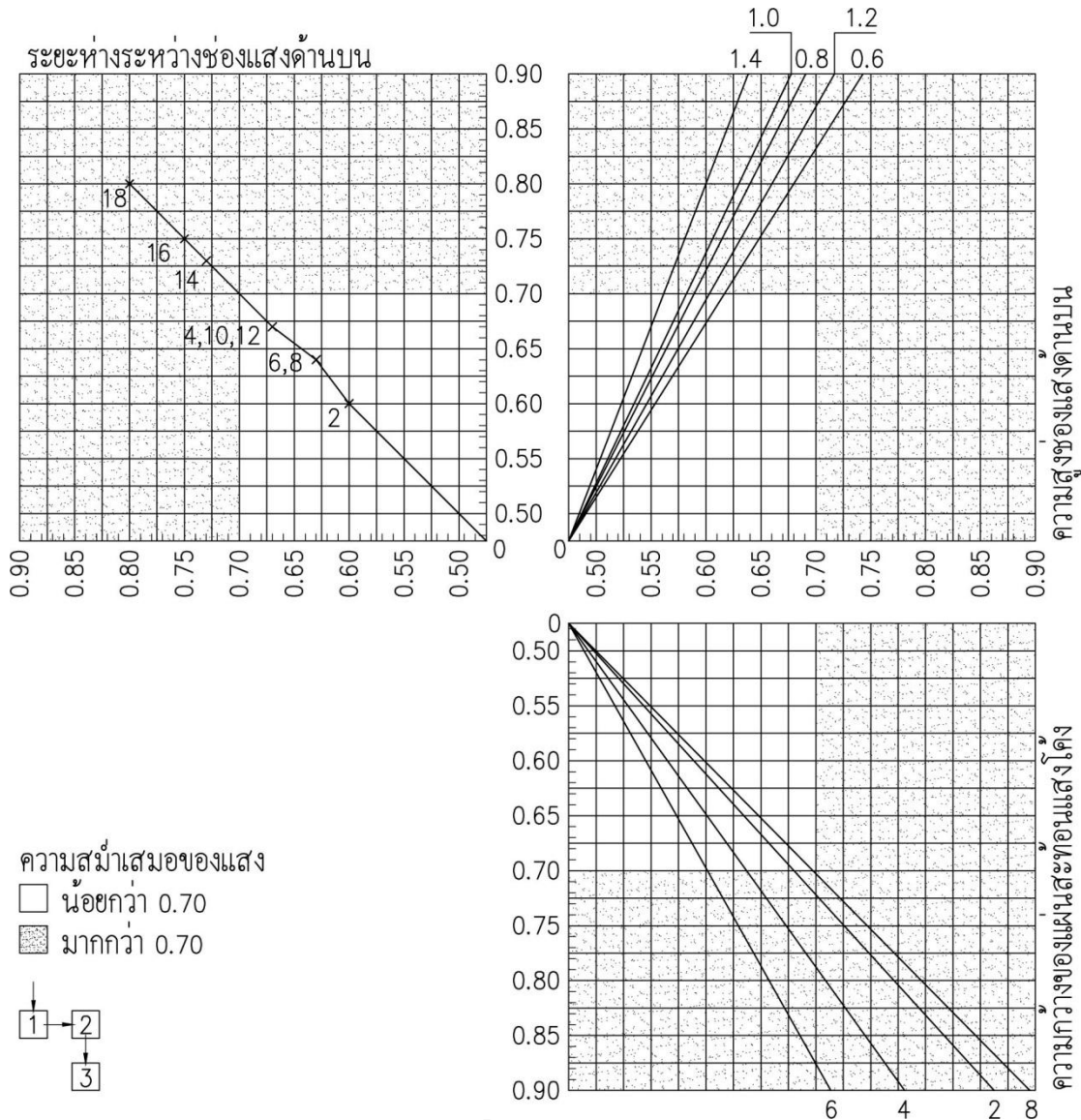
เลือกค่าระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน จากจุดตัดลากเส้นไปทางขวาได้ค่าความสม่ำเสมอของแสงค่าหนึ่ง จากค่าที่ได้ลากเส้นไปทางขวาไปยัง แผนภูมิ 2)

2. แผนภูมิค่าความสูงช่องแสงด้านบน

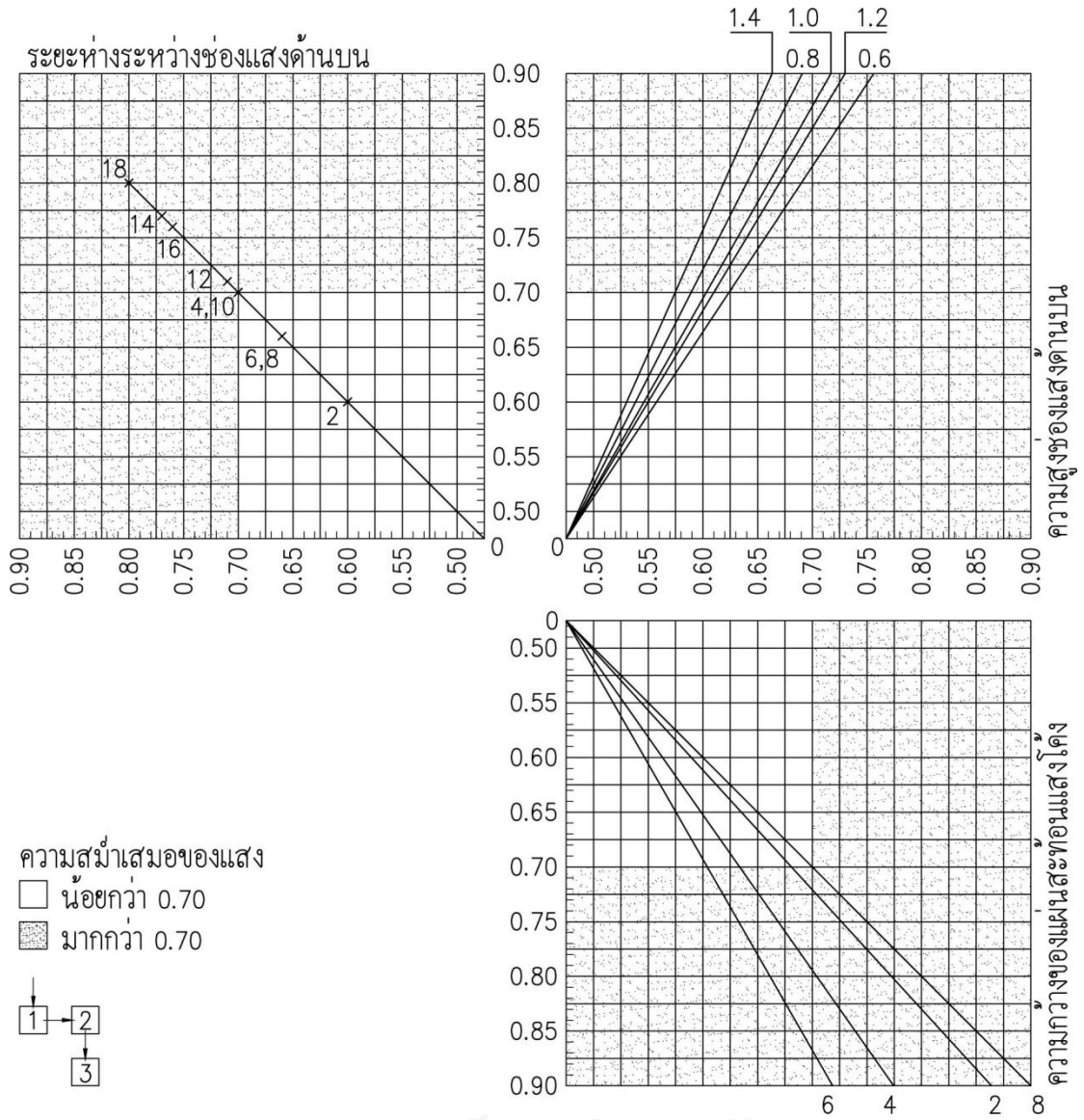
จากค่าความสม่ำเสมอของแสงจากแผนภูมิ 1) ลากตัดเส้นไปตัดกราฟค่าความสูงช่องแสงด้านบนที่ต้องการ จากจุดตัดลากเส้นลงด้านล่าง ได้ค่าความสม่ำเสมอของแสงของอาคารที่มีระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน และความสูงช่องแสงด้านบนตาม que เลือก จากค่าที่ได้ลากเส้นต่อไปยัง แผนภูมิ 3)

3. แผนภูมิค่าความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง

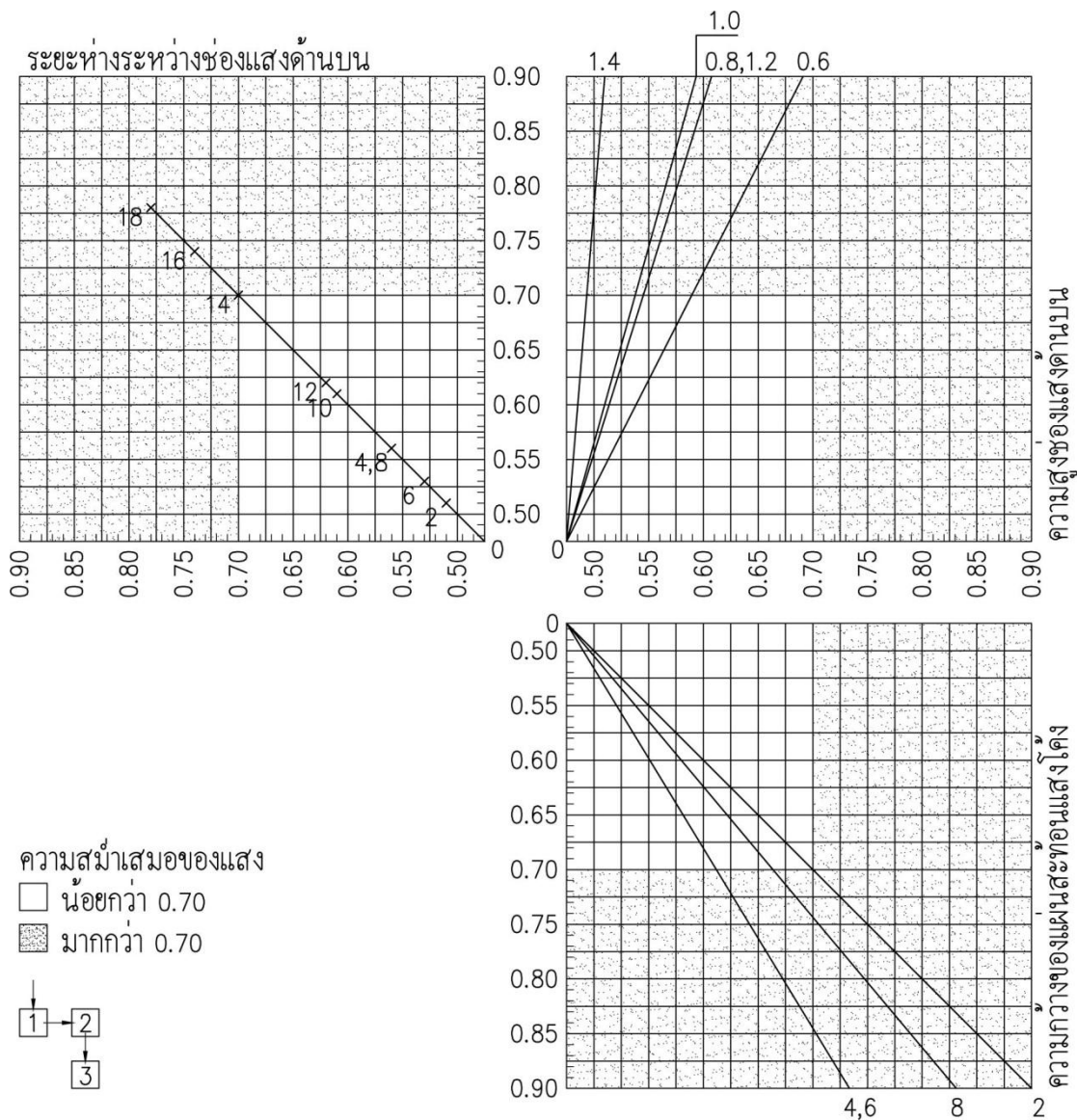
จากค่าความสม่ำเสมอของแสงจากแผนภูมิ 2) ลากตัดเส้นไปตัดกราฟค่าความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งที่ต้องการ จากจุดตัดลากเส้นไปทางด้านซ้าย จะได้ค่าความสม่ำเสมอของแสงของอาคารที่มีระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน ความสูงของช่องแสงด้านบน และค่าความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้งตาม que เลือก

ภาพที่ 5.4 โนโมกราฟแสดงค่าความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยของเดือนมิถุนายน

ภาพที่ 5.5 ในโมกราฟแสดงค่าความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยของเดือนกันยายน

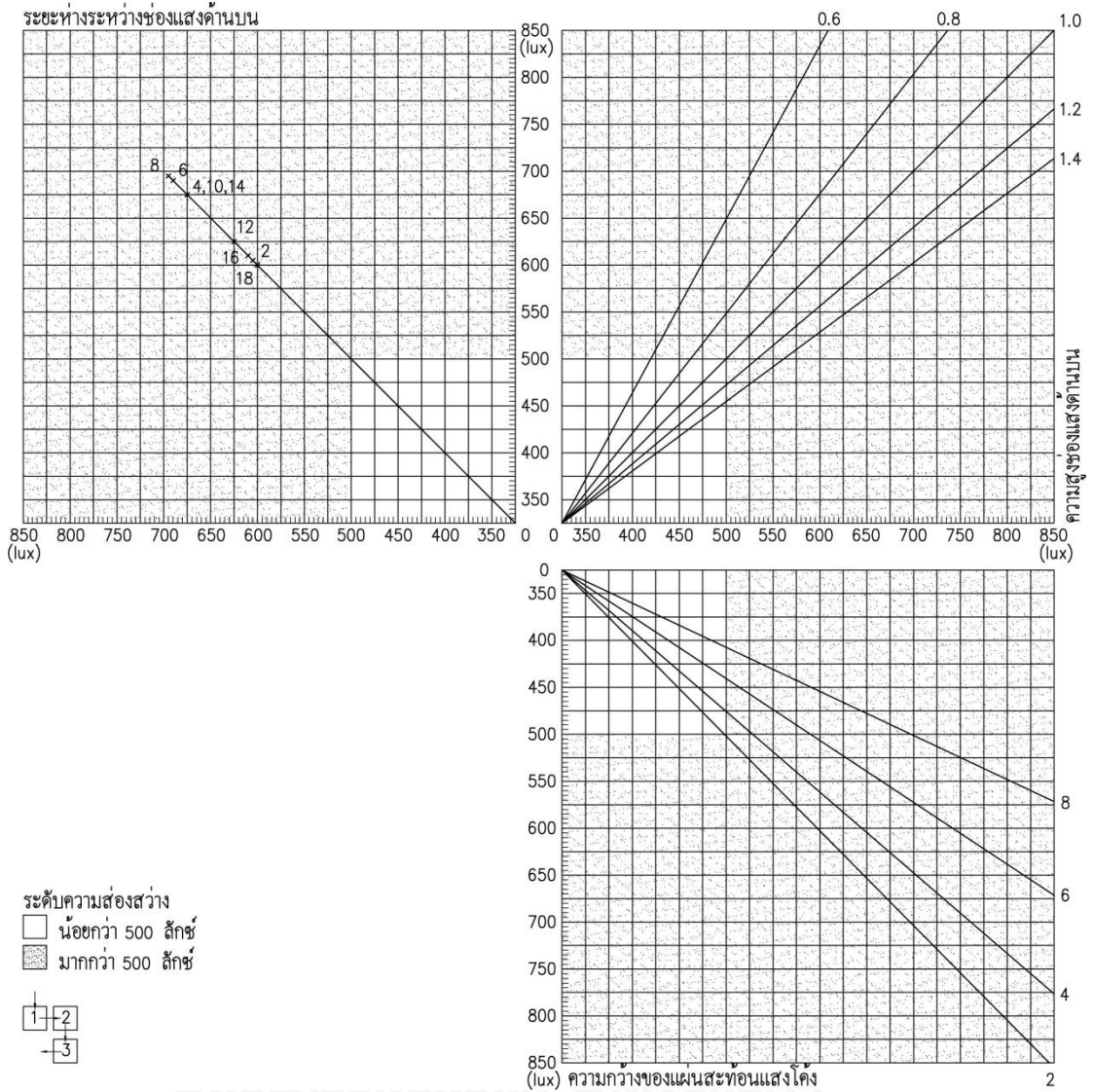

ภาพที่ 5.6 โนโมกราฟแสดงค่าความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยของเดือนธันวาคม

โนโมกราฟของเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

ความส่องสว่าง

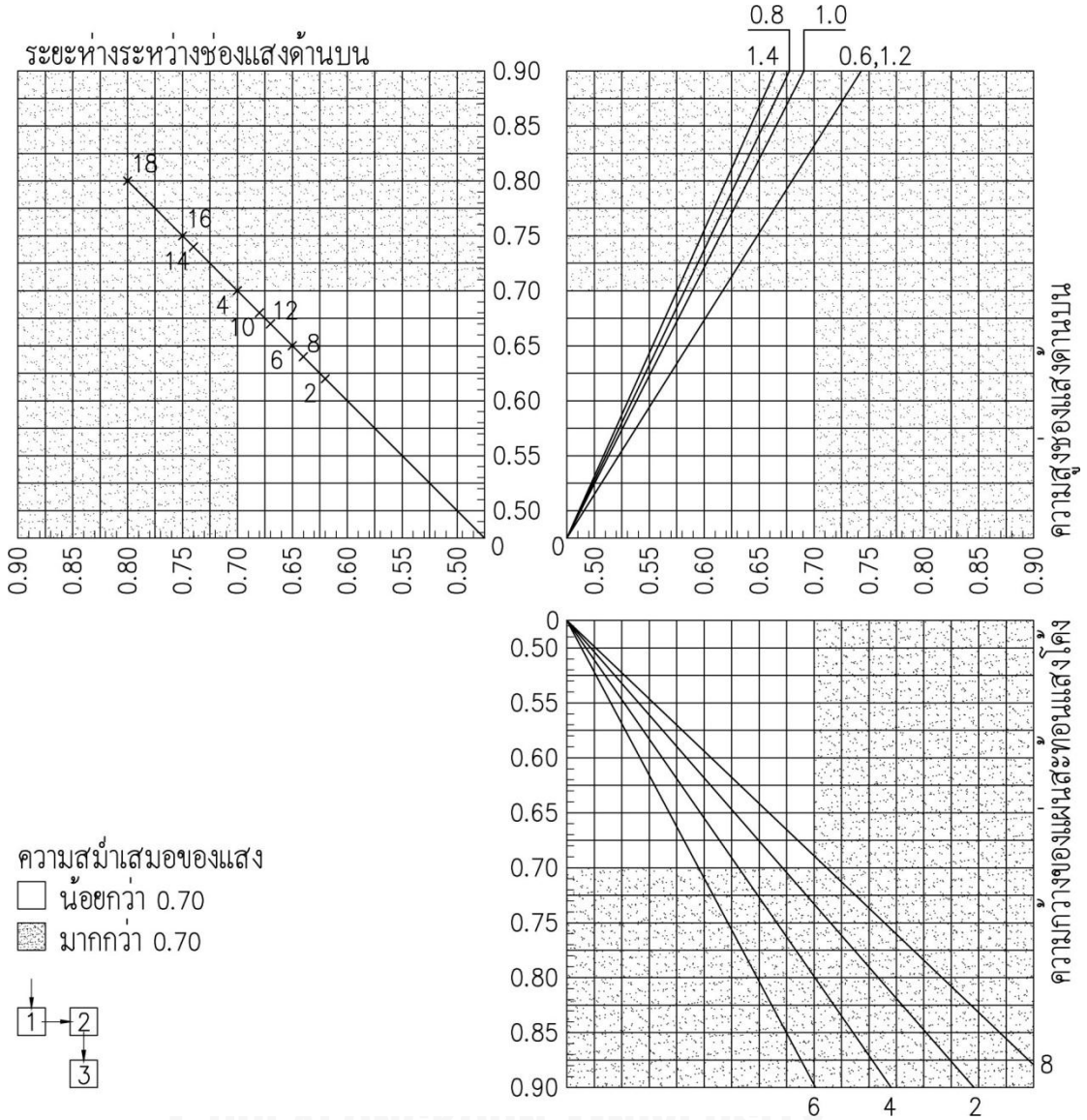
เป็นกราฟที่ได้จากผลการทดลองของเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

ภาพที่ 5.7 โนโมกราฟแสดงค่าความส่องสว่างของเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

ความสม่ำเสมอของแสง

เป็นกราฟที่ได้จากผลการทดลองของเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

ภาพที่ 5.8 โนโมกราฟแสดงค่าความสม่ำเสมอของแสงของเวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

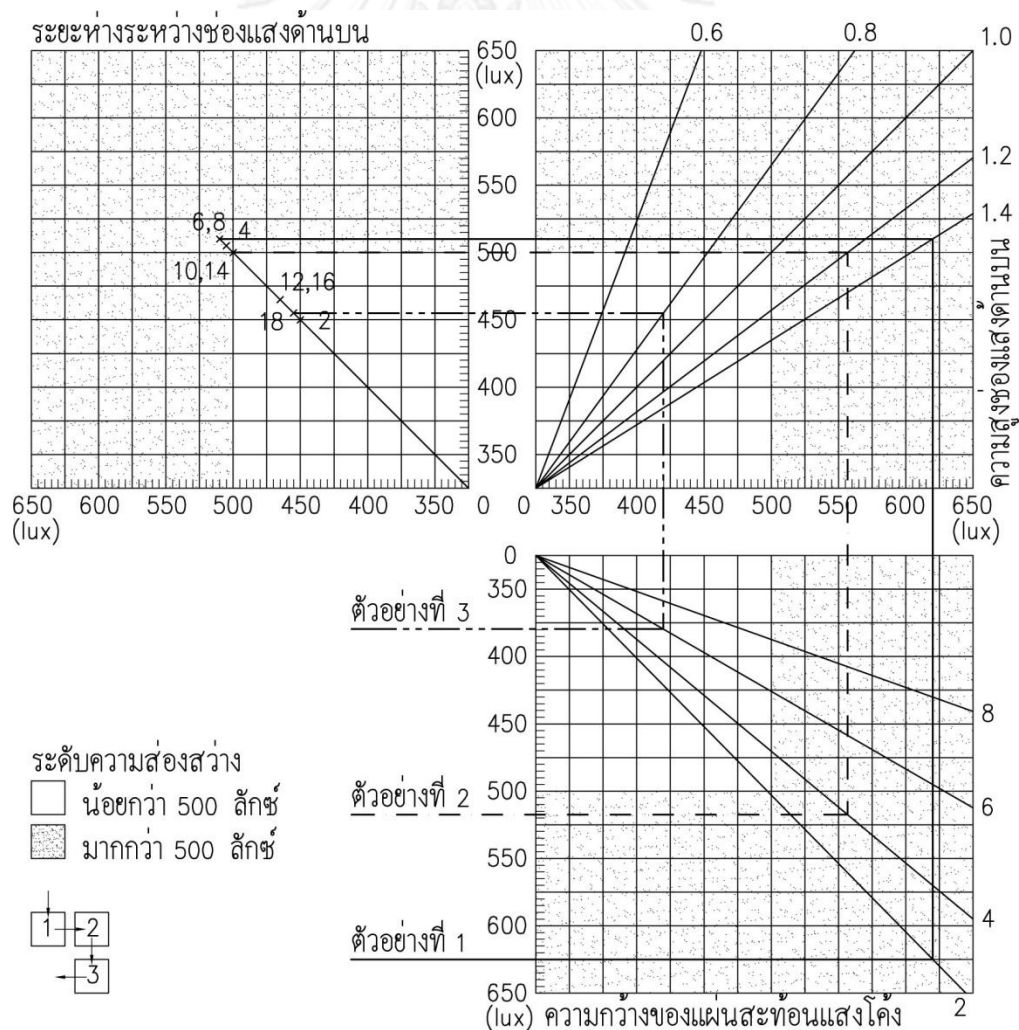
5.2.2 ตัวอย่างการใช้ในโมกราฟ

ตัวอย่างวิธีการใช้ในโมกราฟเพื่อหาค่าระดับความส่องสว่างของเดือนมิถุนายน

ตัวอย่างที่ 1 ที่แผนภูมิ 1) เลือกระยะห่างระหว่างช่องเปิดแสงบน 8 เมตร ที่แผนภูมิ 2) เลือกค่าความสูงของช่องเปิดแสงบน 1.4 เมตร ที่แผนภูมิ 3) เลือกความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 เมตร จะได้ค่าความส่องสว่างเฉลี่ยประมาณ 625 ลักซ์

ตัวอย่างที่ 2 ที่แผนภูมิ 1) เลือกระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 10 เมตร ที่แผนภูมิ 2) เลือกค่าความสูงของช่องแสงด้านบน 1.2 เมตร ที่แผนภูมิ 3) เลือกความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 4 เมตร จะได้ค่าความส่องสว่างเฉลี่ยประมาณ 517 ลักซ์

ตัวอย่างที่ 3 ที่แผนภูมิ 1) เลือกระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 18 เมตร ที่แผนภูมิ 2) เลือกค่าความสูงของช่องแสงด้านบน 0.80 เมตร ที่แผนภูมิ 3) เลือกความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 เมตร จะได้ค่าความส่องสว่างเฉลี่ยประมาณ 380 ลักซ์

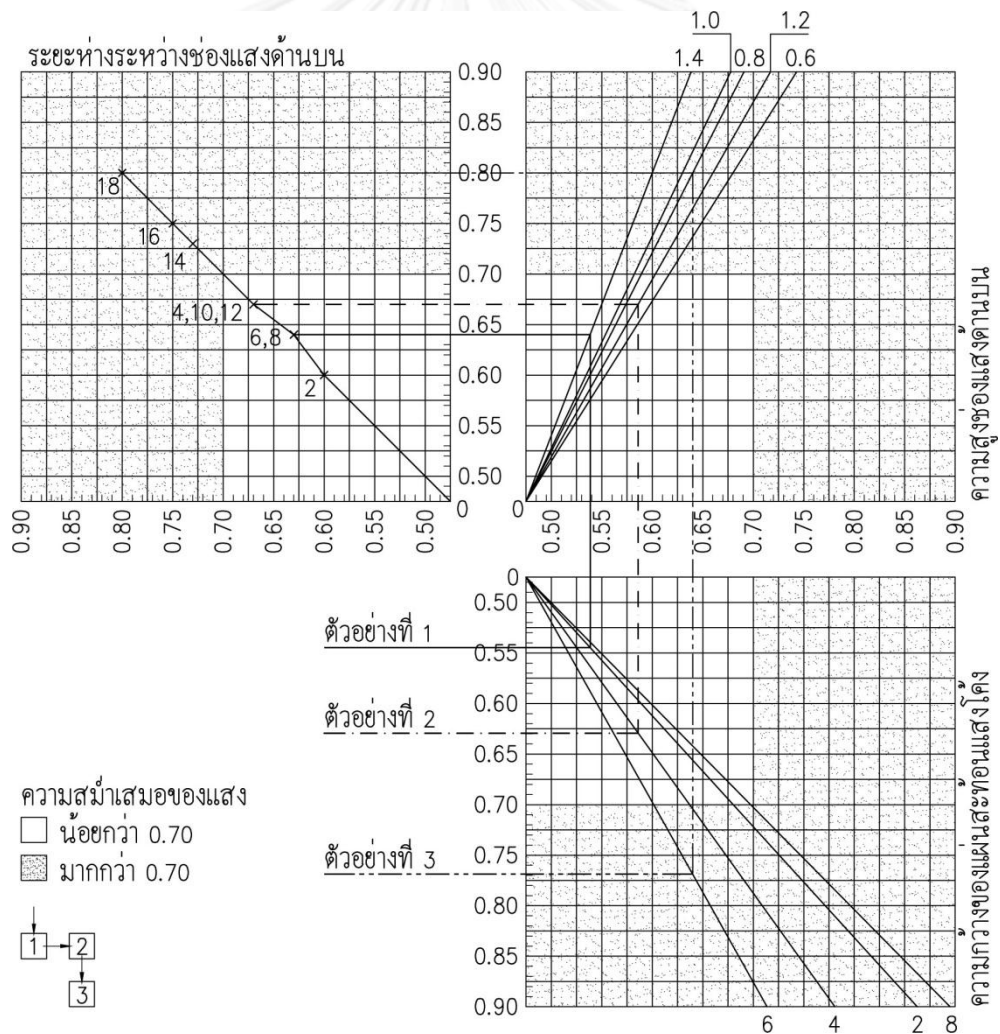
ภาพที่ 5.9 การใช้ในโมกราฟเพื่อทำนายค่าความส่องสว่างเฉลี่ยของเดือนมิถุนายน

ตัวอย่างวิธีการใช้ในโมกราฟเพื่อหาค่าความสม่ำเสมอของแสงของเดือนมิถุนายน

ตัวอย่างที่ 1 ที่แผนภูมิ 1) เลือกระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 8 เมตร ที่แผนภูมิ 2) เลือกค่าความสูงของช่องแสงด้านบน 1.4 เมตร ที่แผนภูมิ 3) เลือกความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 2 เมตร จะได้ค่าความสม่ำเสมอของแสงประมาณ 0.54

ตัวอย่างที่ 2 ที่แผนภูมิ 1) เลือกระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 10 เมตร ที่แผนภูมิ 2) เลือกค่าความสูงของช่องแสงด้านบน 1.2 เมตร ที่แผนภูมิ 3) เลือกความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 4 เมตร จะได้ค่าความสม่ำเสมอของแสงประมาณ 0.63

ตัวอย่างที่ 3 ที่แผนภูมิ 1) เลือกระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน 18 เมตร ที่แผนภูมิ 2) เลือกค่าความสูงของช่องแสงด้านบน 0.8 เมตร ที่แผนภูมิ 3) เลือกความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 6 เมตร จะได้ค่าความสม่ำเสมอของแสงประมาณ 0.77

ภาพที่ 5.10 การใช้โมกราฟเพื่อทำนายค่าความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยของเดือนมิถุนายน

จากตัวอย่างการใช้โนโมกราฟทั้ง 3 ตัวอย่าง (ความส่องสว่างและความสม่ำเสมอ) แสดงให้เห็นว่า รูปแบบช่องเปิดที่มีประสิทธิภาพด้านความส่องสว่าง ลักษณะช่องเปิดจะมีขนาดใหญ่ เพื่อนำแสงเข้าสู่อาคารเป็นหลัก ส่วนรูปแบบที่มีประสิทธิภาพด้านความสม่ำเสมอ ลักษณะช่องเปิดจะมีขนาดเล็กและมีปัจจัยที่เอื้อต่อการสะท้อนของแสง เพื่อทำให้เกิดความสม่ำเสมอของชั้น เช่น ตัวอย่างที่ 1 เป็นตัวอย่างที่เลือกรูปแบบช่องเปิดขนาดใหญ่ โดยผลลัพธ์ที่ได้จากโนโมกราฟ ความส่องสว่างเท่ากับ 625 ลักซ์ ซึ่งเป็นค่าที่มากที่สุดของทั้ง 3 ตัวอย่าง แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับผลลัพธ์ที่ได้จากโนโมกราฟความสม่ำเสมอของแสงเท่ากับ 0.54 ซึ่งเป็นค่าน้อยที่สุดของทั้ง 3 ตัวอย่าง

5.2.3 การเปรียบเทียบผลที่ได้จากโนโมกราฟและโปรแกรม DIALux 4.11

จากโนโมกราฟเพื่อหาค่าระดับความส่องสว่าง และความสม่ำเสมอของแสงของเดือน มิถุนายน ผู้วิจัยได้ทำการกำหนดตัวอย่าง จากนั้นทดลองด้วยโปรแกรม DIALux 4.11 เพื่อนำค่าที่ได้มาเปรียบเทียบกับค่าที่ได้จากการทำนายด้วยโนโมกราฟ โดยตัวอย่างมีรายละเอียด ดังนี้

ตัวอย่างทั้งหมด 9 ตัวอย่าง โดยกำหนดระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบนตั้งแต่ 2, 4, 6, 8, 10, 12, 14, 16 และ 18 เมตร ตามลำดับ ส่วนความสูงของช่องแสงด้านบน 1 เมตร และความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 4 เมตร เท่ากันทุกตัวอย่าง

ตารางที่ 5.1 ผลการเปรียบเทียบโนโมกราฟและ DIALux 4.11

ตัวอย่าง	โนโมกราฟ		โปรแกรม DIALux 4.11	
	ความส่องสว่างเฉลี่ย (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ย	ความส่องสว่างเฉลี่ย (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ย
1.1	430	0.56	423	0.61
1.2	475	0.61	465	0.59
1.3	480	0.59	448	0.89
1.4	480	0.59	475	0.74
1.5	470	0.61	537	0.64
1.6	440	0.61	592	0.66
1.7	470	0.64	696	0.70
1.8	440	0.66	540	0.67
1.9	435	0.69	670	0.72

ตารางที่ 5.2 ความแตกต่าง(%)ระหว่างโนโมกราฟและ DIALux 4.11

ตัวอย่าง	ความแตกต่าง (%)	
	ความส่องสว่างเฉลี่ย	ความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ย
1.1	1.62	8.19
1.2	2.10	3.27
1.3	6.66	33.70
1.4	1.04	20.27
1.5	12.47	4.68
1.6	25.67	7.57
1.7	32.47	8.57
1.8	18.51	1.49
1.9	35.07	4.16

จากตารางค่าความแตกต่างของความส่องสว่างเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ตัวอย่างที่ 1.4 มีค่าเท่ากับ 1.04% ส่วนค่าความแตกต่างของความส่องสว่างเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ตัวอย่างที่ 1.9 มีค่าเท่ากับ 35.07%

ค่าความแตกต่างของความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยต่ำที่สุด ได้แก่ ตัวอย่างที่ 1.8 มีค่าเท่ากับ 1.49% ส่วนค่าความแตกต่างของความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ตัวอย่างที่ 1.3 มีค่าเท่ากับ 33.70%

สาเหตุที่ผลการทดลองที่ได้จากโนโมกราฟและโปรแกรม DIALux 4.11 มีความแตกต่างกันเนื่องมาจาก

- ค่าความส่องสว่างและความสม่ำเสมอที่ใช้ในการเขียนโนโมกราฟเป็นค่าเฉลี่ย
- การใช้โนโมกราฟต้องใช้ทั้ง 3 กราฟ (ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน, ความสูงของช่องแสงด้านบน และความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง) พร้อมกันในการหาค่า ซึ่งแตกต่างจากค่าที่จากโปรแกรม DIALux 4.11 โดยค่าที่ได้เกิดจากการคำนวณด้วยโปรแกรมเป็นกรณีไป

การใช้โนโมกราฟเพื่อทำนายระดับความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง ถึงแม้ว่าจะค่อนข้างง่ายต่อการใช้งานและสามารถมองเห็นภาพรวมของแสงที่จะทำนายได้ แต่โนโมกราฟยังมีจุดด้อย ดังนี้

- เนื่องมาจากยังมีตัวแปรที่ยังไม่ได้ทำการศึกษา ทำให้ค่าที่ได้เป็นเพียงการประมาณเท่านั้น

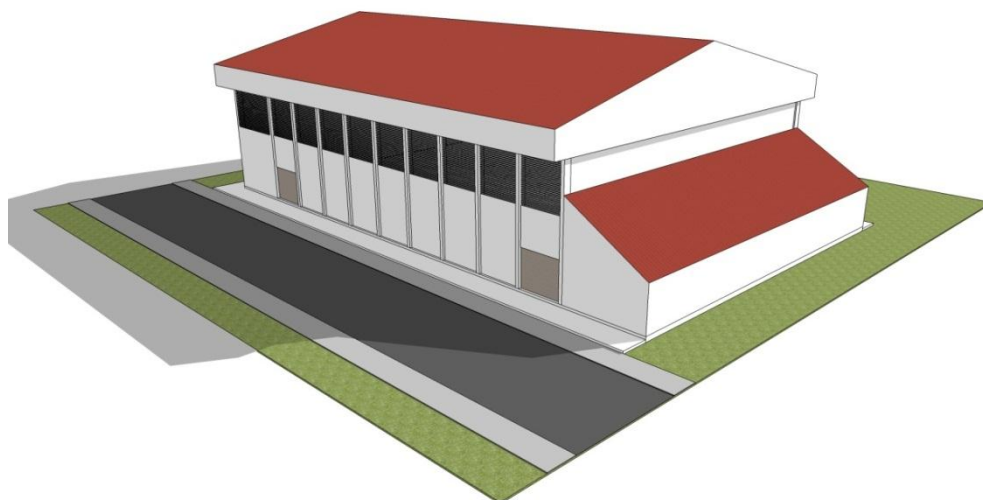
- โนโมกราฟชุดนี้จะใช้ทำนายได้เฉพาะอาคารที่มีช่องแสงหันไปทางทิศเหนือและทิศใต้เท่านั้น เนื่องจากโนโมกราฟชุดนี้เกิดจากผลการทดลอง ซึ่งในการทดลองกำหนดทิศทางของช่องแสงที่ทิศเหนือและทิศใต้เท่านั้น

5.3 การประยุกต์ใช้งานกับแบบมาตรฐาน

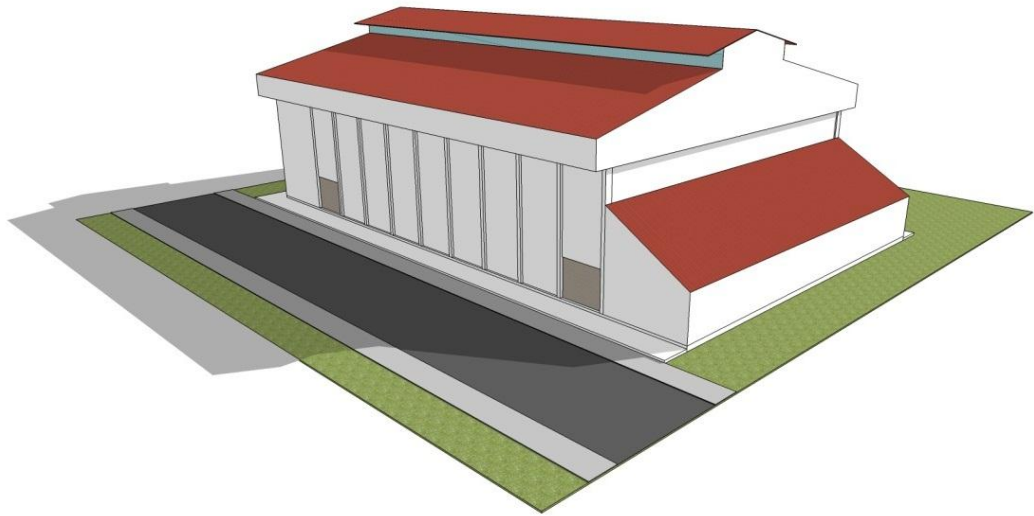
ผลการทดลองในงานวิจัยนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับการออกแบบอาคารทุกประเภทไม่เจาะจงเฉพาะอาคารกีฬาในร่มเท่านั้น เพราะในการวิจัยนี้ได้ยึดหลักพื้นฐานของการออกแบบแสงธรรมชาติมาใช้ในการออกแบบการทดลองและประยุกต์รูปแบบช่องแสง ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้งานในการออกแบบได้หลากหลาย

โดยงานวิจัยนี้ได้ศึกษาอาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน ของกรมยุทธโยธาทหารบก มาทำการปรับปรุงเนื่องจาก พบว่ามีปัญหาหาเรื่องแสงสว่างไม่เพียงพอ และลักษณะอาคารคล้ายคลึงกับอาคารที่ทำการวิจัย ปัจจัยที่นำมาเปรียบเทียบได้แก่ ความส่องสว่าง (Illuminance) และความสม่ำเสมอของแสง (Uniformity) เกณฑ์ที่ใช้ตัดสินได้แก่ ความส่องสว่างมากกว่า 500 ลักซ์ และความสม่ำเสมอของแสงมากกว่า 0.7 มีขั้นตอนปรับปรุง ดังนี้

- ยกเลิกช่องแสงด้านข้าง
- เพิ่มช่องแสงด้านบนสูง 1.4 เมตร ระยะห่างระหว่าง 8 เมตร และความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง 4 เมตร

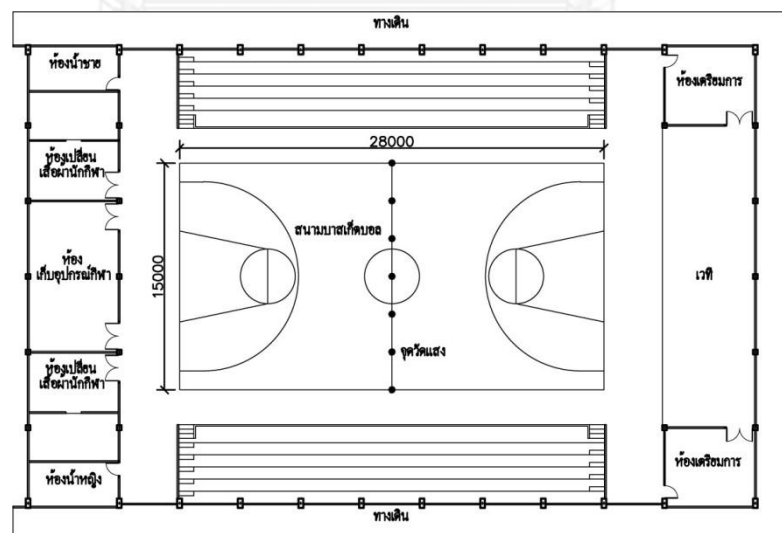
ภาพที่ 5.11 อาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบกก่อนปรับปรุง

ภาพที่ 5.12 อาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบกหลังปรับปรุง

การทดสอบค่าความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง

ทำการทดลองด้วยโปรแกรม DIALux 4.11 โดยกำหนดค่าการสะท้อนแสงของพื้น เท่ากับ 25% ผนัง 50% หลังคา 60% แผ่นสะท้อนแสง 90% และกระจกค่าการส่องผ่าน 89% ทำการทดลองในสภาพท้องฟ้าโปร่ง เวลา 08.00, 10.00, 12.00, 14.00 และ 16.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน กันยายน และธันวาคม โดยกำหนดจุดเพื่อทำการวัดค่าความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง มีระยะห่างเท่ากันทุก 2.5 เมตรในแนวทิศเหนือ – ทิศใต้

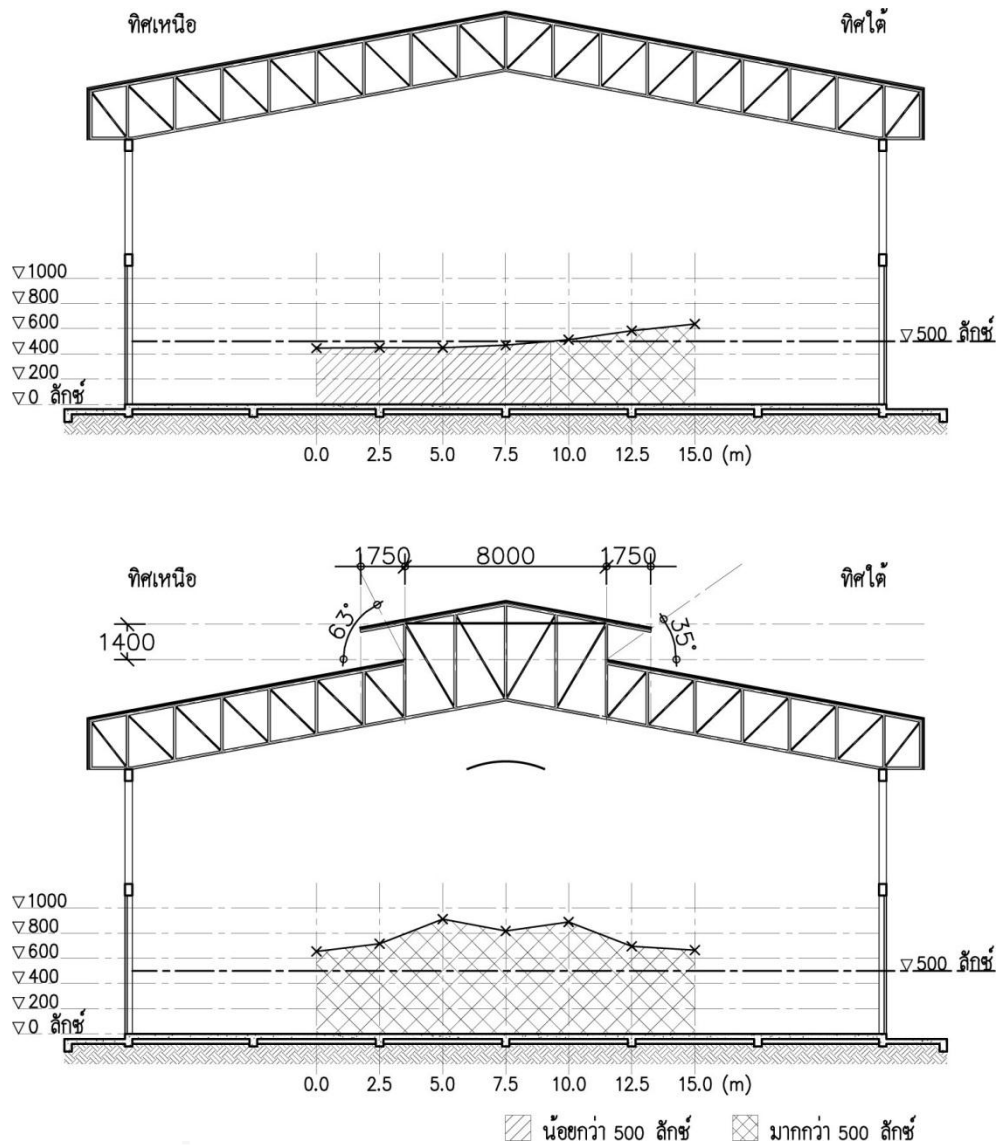
ภาพที่ 5.13 จุดวัดแสง อาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบก

ผลการทดลอง

ตารางที่ 5.3 ผลการทดลองอาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบก

	อาคารก่อนปรับปรุง		อาคารหลังปรับปรุง	
	ความส่องสว่าง (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอ ของแสง	ความส่องสว่าง (ลักซ์)	ความสม่ำเสมอ ของแสง
เดือนมิถุนายน				
08.00	145	0.81	200	0.80
10.00	431	0.80	543	0.83
12.00	484	0.87	734	0.84
14.00	506	0.88	764	0.86
16.00	419	0.87	626	0.83
เดือนกันยายน				
08.00	88	0.92	125	0.87
10.00	346	0.89	509	0.85
12.00	483	0.86	720	0.82
14.00	498	0.86	741	0.82
16.00	386	0.89	571	0.83
เดือนธันวาคม				
08.00	198	0.75	298	0.80
10.00	442	0.71	628	0.72
12.00	548	0.69	762	0.71
14.00	489	0.70	687	0.71
16.00	299	0.72	394	0.72
ค่าเฉลี่ย				
	384	0.81	553	0.80

เดือนมิถุนายน

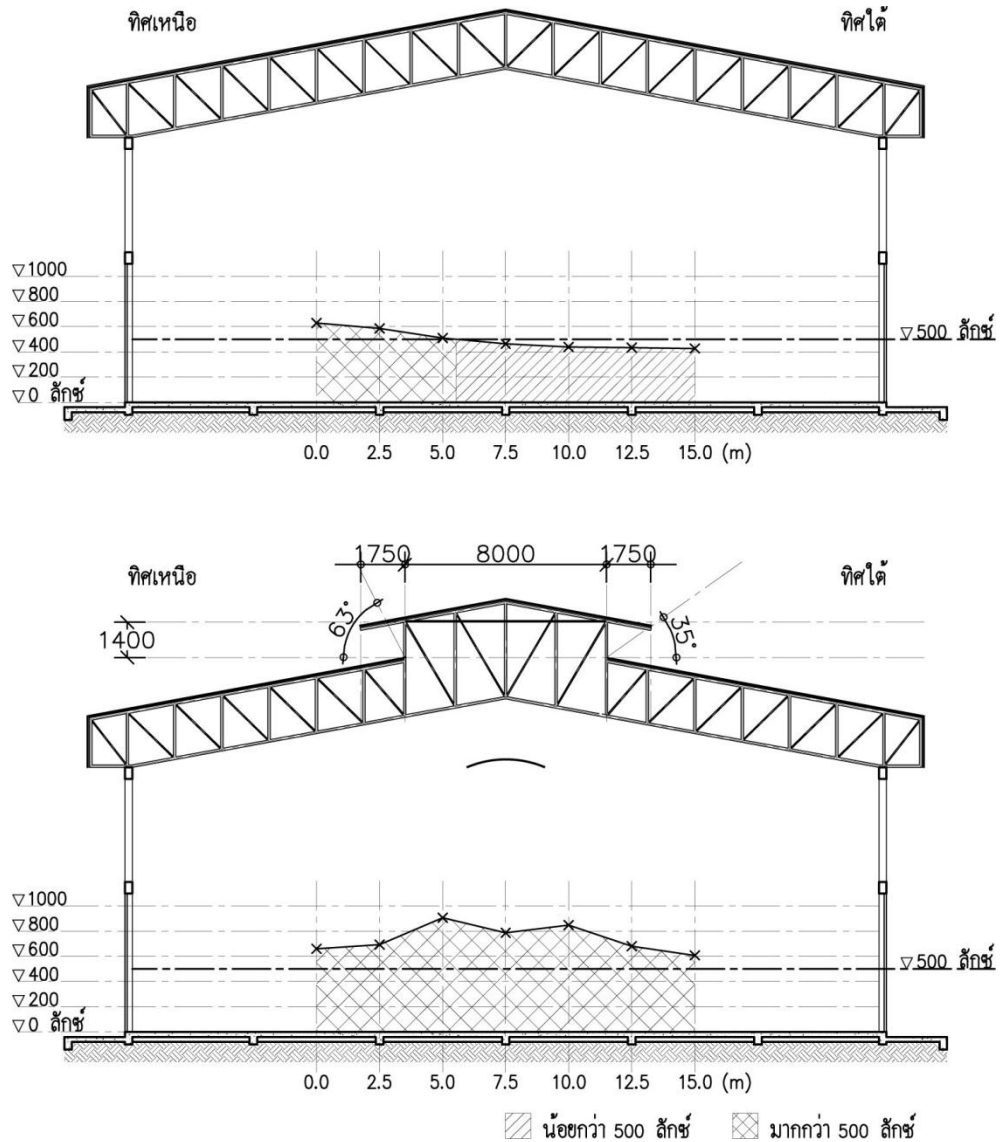
ภาพที่ 5.14 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของอาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน

กรมยุทธโยธาทหารบก ก่อนและหลังปรับปรุง เวลา 14.00 น. วันที่ 21 มิถุนายน

- เวลา 08.00 น. อาคารก่อนและหลังปรับปรุง มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด
- เวลา 10.00 – 12.00 น. และ 16.00 น. อาคารก่อนปรับปรุงมีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนอาคารหลังปรับปรุงมีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด
- เวลา 14.00 น. เป็นเวลาที่ทั้งอาคารก่อนและหลังปรับปรุง มีความส่องสว่างมากที่สุดของวัน โดยมีค่า 506 และ 764 ลึกลง ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

- ทุกช่วงเวลาของอาคารก่อนและหลังปรับปรุง มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

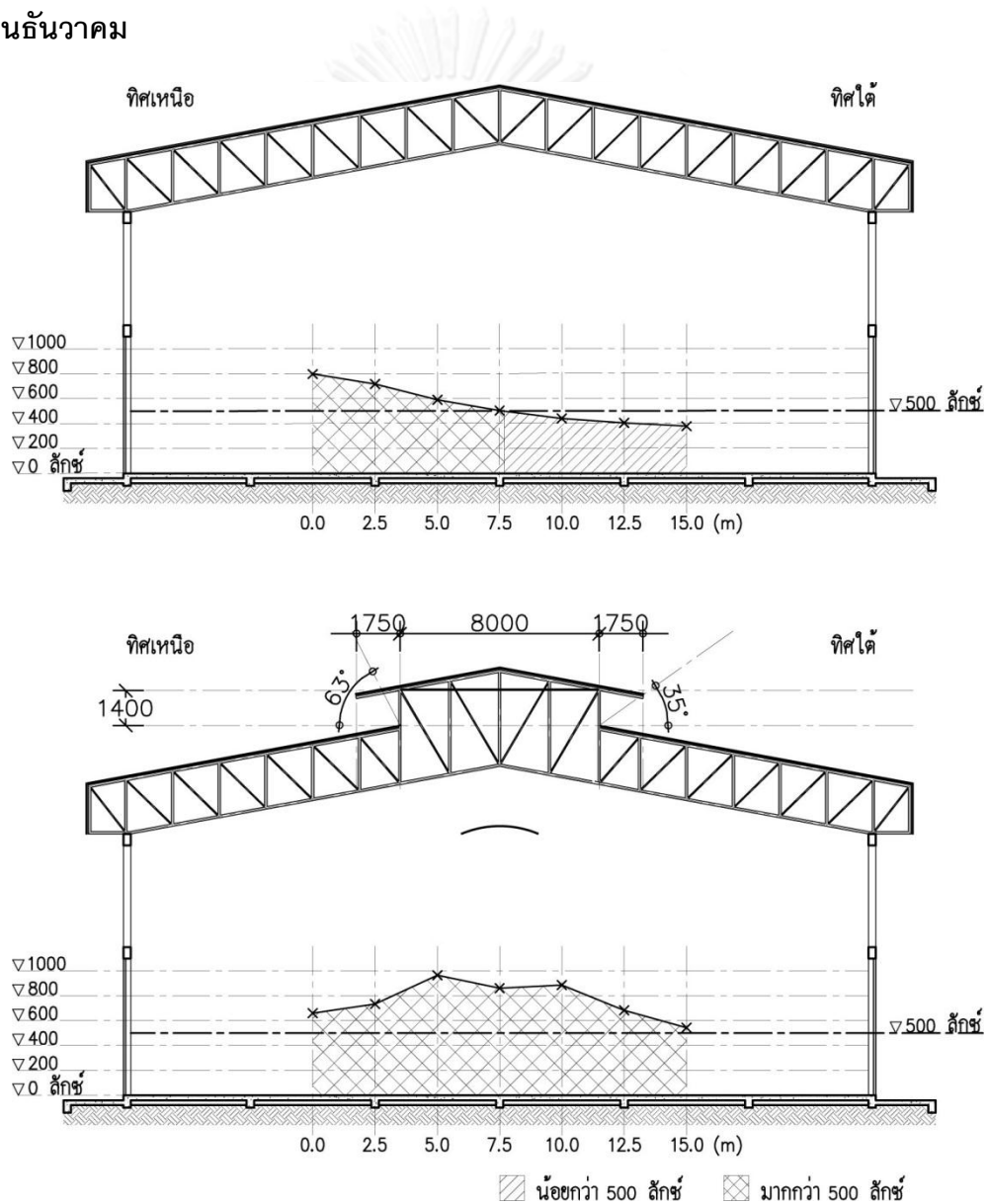
เดือนกันยายน

- เวลา 14.00 เป็นช่วงเวลาที่ทั้งอาคารก่อนและหลังปรับปรุง มีความส่องสว่างมากที่สุดของวัน โดยมีค่า 498 และ 741 ลักซ์ ตามลำดับ ซึ่งความส่องสว่างของอาคารก่อนปรับปรุงยังต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด และอาคารหลังปรับปรุงความส่องสว่างเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

- ทุกช่วงเวลาของอาคารก่อนและหลังปรับปรุง มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

เดือนธันวาคม

ภาพที่ 5.16 ความส่องสว่างแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ ของอาคารโรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน

กรมยุทธโยธาทหารบก ก่อนและหลังปรับปรุง เวลา 12.00 น. วันที่ 21 ธันวาคม

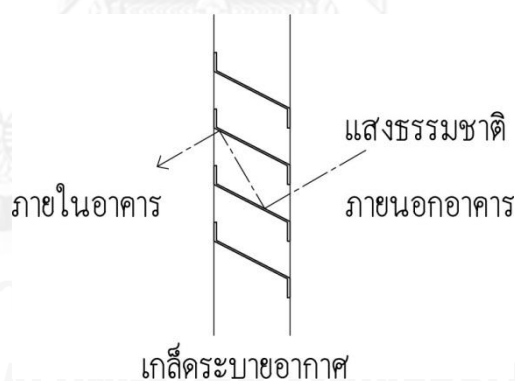
- เวลา 08.00 น. และ 16.00 น. อาคารก่อนและหลังปรับปรุง มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด

- เวลา 10.00 น. และ 14.00 น. อาคารก่อนปรับปรุง มีความส่องสว่างต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนอาคารหลังปรับปรุง มีความส่องสว่างตามเกณฑ์ที่กำหนด

- เวลา 12.00 เป็นช่วงเวลาที่ทั้งอาคารก่อนและหลังปรับปรุง มีความส่องสว่างมากที่สุดของวัน โดยมีค่า 548 และ 762 ลักซ์ ตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

- ทุกช่วงเวลาของอาคารก่อนและหลังปรับปรุง มีความสม่ำเสมอของแสงตามเกณฑ์ที่กำหนด

โดยค่าเฉลี่ยความส่องสว่างของอาคารก่อนปรับปรุงเท่ากับ 384 ลักซ์ ซึ่งต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ส่วนความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยเท่ากับ 0.81 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด เนื่องจากอาคารออกแบบให้แสงธรรมชาติเข้าทางด้านข้างผ่านทางเกล็ดระบายอากาศ ซึ่งข้อดีคือ แสงจะมีความสม่ำเสมอสูงเพราะแสงธรรมชาติจะเกิดการสะท้อนกับเกล็ดระบายอากาศ ทำให้แสงที่ผ่านเข้ามาในอาคารมีลักษณะ indirect light ส่วนข้อเสียคือ แสงผ่านเข้ามาได้ยาก

ภาพที่ 5.17 แสงธรรมชาติผ่านเกล็ดระบายอากาศ

อาคารหลังปรับปรุงความส่องสว่างเฉลี่ยเท่ากับ 553 ลักซ์ และความสม่ำเสมอของแสงเฉลี่ยเท่ากับ 0.80 ซึ่งทั้งสองค่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด

5.4 ข้อเสนอแนะ

เนื่องจากข้อจำกัดเรื่องระยะเวลาในการศึกษาวิจัย ทำให้ผู้วิจัยจำเป็นต้องจำกัดขอบเขตของการวิจัยครั้งนี้ลง ดังนั้นเพื่อให้งานวิจัยมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะบางประการ เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

1. งานวิจัยนี้ศึกษาภายใต้การจำลองในคอมพิวเตอร์ ซึ่งไม่มีอิทธิพลจากสภาพแวดล้อม ดังนั้นจึงควรทดสอบกับสภาพท้องฟ้าจริงภายใต้การใช้งานจริง
2. งานวิจัยนี้ทำการจำลองสภาพท้องฟ้าเฉพาะท้องฟ้าโปร่ง ดังนั้นเพื่อให้ผลการทดลองที่ได้มีความน่าเชื่อถือมากยิ่งขึ้น จึงควรทำการทดลองในสภาพท้องฟ้าแบบอื่นๆด้วย
3. งานวิจัยนี้ทำการศึกษาเฉพาะระดับความส่องสว่าง และความสม่ำเสมอของแสงเท่านั้น ไม่พิจารณาด้านความร้อนที่มาจากช่องเปิดด้านบนของอาคาร
4. งานวิจัยนี้กำหนดจุดในการทดลองเพื่อหาระดับความส่องสว่างเพียง 2 แนว คือ แนวทิศตะวันตก – ทิศตะวันออกและแนวทิศเหนือ – ทิศใต้ อาจทำให้ค่าระดับความส่องสว่างที่ได้มีความคลาดเคลื่อน ดังนั้นจึงควรกำหนดจุดทดลองทั่วทั้งห้อง
5. งานวิจัยนี้ศึกษาทิศทางการรับแสงธรรมชาติเพียงทิศเหนือและทิศใต้เท่านั้น จึงควรศึกษาทิศทางการรับแสงธรรมชาติจากทิศอื่นเพิ่มเติม
6. เกณฑ์ของการศึกษากำหนดความส่องสว่างที่ 500 ลักซ์ และความสม่ำเสมอของแสงที่ 0.7 เนื่องจากเป็นเกณฑ์ของการแข่งขันกีฬาระดับประเทศ ซึ่งถ้าเปลี่ยนเกณฑ์เป็นการแข่งขันกีฬาระดับทั่วไป ความส่องสว่างที่ 300 ลักซ์ และความสม่ำเสมอของแสงที่ 0.7 จะทำให้ช่วงเวลาที่สามารถแข่งขันกีฬามีมากขึ้น

รายการอ้างอิง

Acosta, I. (2012). "Daylighting design with lightscoop skylights: Towards an optimization of proportion and spacing under overcast sky conditions." Energy and Buildings.

CIBSE (2009). The SLL Lighting Handbook. England, The Society of Light and Lighting.

Ernst and Peter (2000). Neufert Architects' Data. England, Wiley-Blackwell.

IESNA (2000). The IESNA Lighting Handbook. USA.

John, G. (2001). Handbook of Sports and Recreational Building Design Volume 2. England, Reed Educational and Professional.

M. David Egan (2002). Architectural Lighting. New York, Betsy Jones.

Sport England (2012). Artificial Sports Lighting. London.

ชนิดา ประชาศิลป์ชัย (2552). การศึกษาเปรียบเทียบรูปลักษณะโคมสะท้อนแสงธรรมชาติต่อประสิทธิภาพของแสง กรณีศึกษาห้องแสดงภาพศิลปะในกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ณวิทย์ มีสาโท (2554). แนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้แสงสว่างในอาคารพลศึกษา กรณีศึกษาอาคารเรียนพลศึกษาโรงเรียนสารคามพิทยาคม. กรุงเทพฯ, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พิรุฬห์รัตน์ บุรีประเสริฐ (2543). รูปแบบช่องเปิดด้านข้างเพื่อการนำแสงธรรมชาติมาใช้ในอาคารสำนักงาน. กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ยิ่งสวัสดิ์ ไชยะกุล (2553). แสงสว่างในสถาปัตยกรรม. ขอนแก่น, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

รัฐพล รุญเจริญ (2542). การนำแสงธรรมชาติเข้าสู่อาคารโดยใช้ระบบที่อนำแสง. กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุริยพรรณ สุพรรณสมบูรณ์ (2544). อิทธิพลของตัวแปรที่มีผลต่อการนำแสงธรรมชาติด้านข้างเข้ามาใช้ภายในอาคาร. กรุงเทพฯ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อวิรุทธ์ ศรีสุธาพรรณ (2553). แสงธรรมชาติในงานสถาปัตยกรรม. กรุงเทพฯ, โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รูปแบบที่ 1.9

ตารางแสดงระดับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศตะวันออก-ทิศตะวันตก)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)			ความสม่ำเสมอของแสง
		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	
ช่วงเวลาที่จะทำการวัดแสง	0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	
8.00	147	165	180	174	174	174	174	182	174	175	180	173	172	171	167	154	137	182	137	169	
10.00	352	391	422	431	443	450	461	460	467	474	467	468	465	456	444	421	377	474	352	438	
12.00	444	494	534	554	572	585	597	603	609	616	612	608	603	587	567	533	476	616	444	564	
14.00	501	556	597	615	628	634	636	635	632	627	618	605	591	568	544	506	452	636	452	585	
16.00	436	482	515	528	537	541	538	536	536	529	526	512	503	484	469	438	392	541	392	500	
8.00	94	105	112	109	108	108	111	107	111	112	109	110	110	109	109	104	93	112	93	107	
10.00	325	361	388	396	407	415	424	425	435	438	433	438	435	423	416	393	354	438	325	406	
12.00	445	496	535	555	574	587	598	607	613	619	613	611	607	590	572	533	477	619	445	567	
14.00	495	550	588	606	620	626	627	629	624	619	607	596	582	559	537	498	444	629	444	577	
16.00	395	436	461	467	478	481	482	480	476	470	469	455	450	431	421	392	350	482	350	447	
8.00	237	247	248	243	241	239	240	238	244	245	233	235	232	225	219	203	181	248	181	232	
10.00	411	458	491	503	522	527	534	538	544	547	542	543	541	527	514	471	419	547	411	508	
12.00	489	548	596	614	634	642	649	655	655	658	652	648	645	625	609	557	495	658	489	610	
14.00	465	518	555	567	582	589	595	595	591	589	584	573	570	544	531	491	436	595	436	551	
16.00	270	301	322	328	333	337	348	350	342	340	343	334	337	326	328	304	269	350	269	324	
ค่าสูงสุด	501	556	597	615	634	642	649	655	655	658	652	648	645	625	609	557	495	658			
ค่าต่ำสุด	94	105	112	109	108	108	111	107	111	112	109	110	110	109	109	104	93		93		
ค่าเฉลี่ย	367	407	436	446	457	462	468	469	470	471	466	461	456	442	430	400	357			439	

ตารางแสดงระดับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศเหนือ-ทิศใต้)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)			ความสม่ำเสมอของแสง
		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	
ช่วงเวลาที่จะทำการวัดแสง	0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	
8.00	134	174	185	181	175	164	163	162	141	185	134	164	164	164	164	164	164	185	134	164	
10.00	351	470	519	481	467	439	447	420	355	519	351	351	351	351	351	351	351	519	351	439	
12.00	445	602	691	619	609	580	608	559	464	691	445	445	445	445	445	445	445	691	445	575	
14.00	482	624	716	642	632	603	635	580	480	716	480	480	480	480	480	480	480	716	480	599	
16.00	399	531	597	557	536	505	525	479	409	597	399	399	399	399	399	399	399	597	399	504	
8.00	92	111	112	108	111	109	114	107	92	114	92	106	106	106	106	106	106	114	92	106	
10.00	338	410	426	415	435	437	490	421	324	490	324	324	324	324	324	324	324	490	324	411	
12.00	460	560	595	585	613	629	690	591	444	690	444	444	444	444	444	444	444	690	444	574	
14.00	470	570	605	595	624	640	705	601	450	705	450	450	450	450	450	450	450	705	450	584	
16.00	375	449	468	458	476	482	545	461	356	545	356	356	356	356	356	356	356	545	356	452	
8.00	192	228	268	219	244	247	253	226	178	253	178	222	222	222	222	222	222	253	178	222	
10.00	425	482	464	473	544	567	589	513	385	589	385	385	385	385	385	385	385	589	385	494	
12.00	516	579	571	569	655	703	724	615	460	724	460	460	460	460	460	460	460	724	460	599	
14.00	468	524	503	517	591	634	642	557	417	642	417	417	417	417	417	417	417	642	417	539	
16.00	281	315	297	307	342	358	375	324	250	375	250	250	250	250	250	250	250	375	250	317	
ค่าสูงสุด	516	624	716	642	655	703	724	615	480	724	480	480	480	480	480	480	480	724			
ค่าต่ำสุด	92	111	112	108	111	109	114	107	92	114	92	106	106	106	106	106	106	114	92		
ค่าเฉลี่ย	362	442	464	448	470	473	500	441	347	500	347	439	439	439	439	439	439	500	347	439	

รูปแบบที่ 2.1

ช่วงเวลาที่จะรับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศตะวันออก)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																		ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอของแสง			
		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย					
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0									
8.00	111	127	135	140	146	144	144	144	145	144	144	144	144	145	144	138	135	132	125	117	103	146	103	134	433	0.77	
10.00	340	391	419	419	445	466	466	469	467	472	472	475	475	477	472	474	454	449	441	409	375	331	477	331	433	625	0.74
12.00	520	571	618	647	668	682	687	688	686	682	682	685	685	686	682	678	662	639	615	575	549	465	687	465	625	648	0.69
14.00	562	636	680	710	725	732	730	724	714	701	688	665	633	601	557	509	445	445	445	445	408	355	582	355	515	648	0.69
16.00	440	496	542	563	579	582	572	574	573	557	546	528	505	485	451	408	355	355	355	320	280	201	320	201	280	440	0.72
8.00	79	90	96	99	107	101	102	101	101	99	101	97	95	94	89	82	72	107	72	94	82	72	107	72	94	440	0.76
10.00	343	388	417	434	457	457	458	459	460	451	455	443	436	428	399	366	323	460	323	422	366	323	460	323	422	609	0.76
12.00	496	564	605	628	654	663	668	669	668	655	653	645	628	606	570	524	460	669	524	609	524	460	669	524	609	609	0.76
14.00	552	624	663	683	702	704	696	689	684	660	650	635	608	578	542	497	431	704	542	623	497	431	704	542	623	623	0.69
16.00	416	473	503	516	531	528	523	523	516	499	488	476	460	438	411	376	329	531	411	471	376	329	531	411	471	471	0.70
8.00	158	182	196	203	212	211	211	208	205	198	195	188	184	180	170	158	139	212	158	188	139	212	158	188	188	471	0.74
10.00	381	429	472	500	518	528	531	524	514	500	490	477	467	458	428	395	350	531	428	468	395	350	531	428	468	468	0.75
12.00	473	536	587	621	649	661	655	649	637	621	604	589	576	559	526	482	426	655	526	580	482	426	655	526	580	580	0.73
14.00	438	491	537	563	584	591	588	573	559	541	522	506	491	472	445	406	358	591	445	580	406	358	591	445	580	580	0.70
16.00	241	271	293	307	318	320	320	312	307	296	286	277	269	262	249	230	201	320	249	280	230	201	320	201	280	280	0.72
ค่าสูงสุด	562	636	680	710	725	732	730	724	714	701	688	665	639	615	575	549	465	732	615	665	549	465	732	615	665	665	0.73
ค่าต่ำสุด	79	90	96	99	107	101	102	101	101	99	101	97	95	94	89	82	72	107	94	82	72	107	94	82	72	440	0.73
ค่าเฉลี่ย	370	418	451	471	488	492	491	487	483	472	465	452	438	423	396	365	319	483	423	465	365	319	483	423	465	440	0.73

ช่วงเวลาที่จะรับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศเหนือ-ทิศใต้)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																		ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอของแสง			
		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																		ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย					
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0									
8.00	79	88	120	142	145	145	130	115	97	145	79	118	135	132	125	117	103	146	103	134	433	103	134	433	0.77		
10.00	252	277	384	461	477	424	393	335	284	477	252	365	449	441	409	375	331	477	331	433	375	331	477	331	433	625	0.74
12.00	339	400	535	637	686	588	536	428	370	686	339	502	639	615	575	549	465	687	465	625	549	465	687	465	625	648	0.69
14.00	354	417	557	662	714	610	556	443	392	714	354	523	665	633	601	557	509	732	601	648	509	445	732	601	648	648	0.69
16.00	293	323	446	533	573	491	457	365	330	573	293	423	505	485	451	408	355	582	355	515	408	355	582	355	515	648	0.69
8.00	60	68	85	95	101	94	82	68	58	101	58	79	94	89	82	72	107	72	94	82	72	107	72	94	440	0.76	
10.00	269	306	381	434	460	424	368	282	239	460	269	351	436	428	399	366	323	460	323	422	366	323	460	323	422	609	0.76
12.00	401	435	555	634	668	620	530	410	344	668	401	511	606	578	542	497	431	668	542	623	497	431	668	542	623	609	0.76
14.00	411	445	567	648	684	632	541	418	350	684	411	522	615	589	557	509	445	732	557	648	509	445	732	557	648	609	0.76
16.00	314	339	430	483	516	479	409	313	264	516	314	393	460	445	408	355	355	582	355	515	408	355	582	355	515	648	0.69
8.00	134	155	179	193	205	182	127	107	107	205	134	161	193	189	161	149	136	205	149	189	136	205	149	189	189	471	0.74
10.00	319	376	440	473	514	475	401	293	247	514	319	393	468	458	428	395	350	531	428	468	395	350	531	428	468	468	0.75
12.00	393	467	545	596	637	588	500	372	304	637	393	489	565	549	526	482	426	665	526	580	482	426	665	526	580	580	0.73
14.00	346	408	479	521	559	516	439	319	267	559	346	428	505	485	451	408	355	582	355	515	408	355	582	355	515	648	0.69
16.00	195	230	264	286	307	278	237	177	149	307	195	236	278	267	249	230	201	320	249	280	230	201	320	201	280	280	0.72
ค่าสูงสุด	411	467	567	662	714	632	556	443	392	714	411	580	665	639	615	575	549	732	615	665	549	465	732	615	665	665	0.73
ค่าต่ำสุด	60	68	85	95	101	94	82	68	58	101	60	68	85	94	89	82	72	107	72	94	82	72	107	72	94	440	0.73
ค่าเฉลี่ย	277	316	398	453	483	436	383	298	253	483	277	366	436	423	396	365	319	483	423	465	365	319	483	423	465	440	0.73

รูปแบบที่ 3.1

ช่วงเวลาที่จะวัดระดับความส่องสว่างที่ระบบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศตะวันออก)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																	ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอของแสง
		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย		
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0					
การวัดแสง	8.00	216	251	272	287	295	296	298	304	303	312	311	308	297	282	262	225	284	ค่าสูงสุด	312	216	284	0.76
21 มิถุนายน	10.00	573	668	731	781	810	819	831	841	843	848	866	866	877	842	805	753	648	ค่าต่ำสุด	782	573	788	0.74
	12.00	782	912	997	1057	1085	1112	1132	1146	1153	1157	1161	1155	1142	1123	1062	994	845	ค่าเฉลี่ย	1161	782	1060	0.74
	14.00	870	1009	1096	1148	1171	1189	1198	1198	1192	1187	1177	1157	1122	1096	1030	952	810		1198	810	1094	0.74
	16.00	733	846	924	965	985	974	977	970	969	956	950	939	921	888	836	762	650		985	650	897	0.72
	8.00	141	162	173	185	189	184	188	184	188	188	186	195	196	194	188	179	155		196	141	181	0.78
	10.00	545	635	694	737	766	774	785	797	798	803	821	815	834	808	774	726	628		834	545	749	0.73
	12.00	773	902	997	1054	1096	1114	1130	1148	1153	1159	1159	1152	1149	1115	1069	983	837		1159	773	1058	0.73
	14.00	851	994	1090	1135	1171	1177	1181	1186	1181	1173	1156	1139	1115	1073	1012	920	785		1186	785	1079	0.73
	16.00	687	790	854	885	920	902	897	890	888	882	872	859	839	815	767	705	603		920	603	827	0.73
	8.00	322	374	404	425	438	438	441	446	441	439	441	430	426	412	389	359	308		446	308	408	0.76
	10.00	665	773	846	897	931	952	964	973	971	976	985	975	963	933	894	828	715		985	665	897	0.74
	12.00	821	954	1048	1111	1157	1181	1193	1193	1193	1199	1196	1201	1190	1166	1126	1063	974		1201	821	1095	0.74
	14.00	775	896	969	1011	1048	1063	1066	1064	1061	1058	1052	1040	1012	976	917	840	721		1066	721	975	0.74
	16.00	472	542	588	611	627	629	623	623	620	617	608	607	591	574	544	501	431		629	431	577	0.75
ค่าสูงสุด	870	1009	1096	1148	1171	1189	1198	1198	1198	1199	1196	1201	1190	1166	1126	1069	994	845	1201				
ค่าต่ำสุด	141	162	173	185	189	184	188	184	188	186	188	196	195	196	194	188	179	155	141				
ค่าเฉลี่ย	615	714	779	819	846	854	860	864	864	864	863	864	855	844	818	775	716	613					798

ช่วงเวลาที่จะวัดระดับความส่องสว่างที่ระบบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศเหนือ-ทิศใต้)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																	ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอของแสง
		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย		
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0					
การวัดแสง	8.00	146	193	222	267	305	275	217	189	174	305	146	221	ค่าสูงสุด	305	146	221	0.66					
10 มิถุนายน	10.00	426	523	596	744	843	770	583	497	433	843	426	602	ค่าต่ำสุด	426	602	0.71						
	12.00	571	699	809	1006	1153	1015	763	661	575	1153	571	806	ค่าเฉลี่ย	1153	571	806	0.71					
	14.00	590	720	826	1038	1192	1050	789	683	593	1192	590	831		590	831	0.71						
	16.00	485	592	675	847	969	862	652	564	486	969	485	681		486	681	0.71						
	8.00	102	120	137	169	186	170	141	122	102	186	102	139		102	139	0.73						
	10.00	410	474	543	711	798	708	574	492	403	798	403	568		403	568	0.71						
	12.00	576	656	758	1011	1153	1019	803	694	566	1153	566	804		566	804	0.70						
	14.00	588	670	774	1033	1181	1041	821	708	577	1181	577	821		577	821	0.70						
	16.00	452	522	597	781	888	784	628	543	444	888	444	627		444	627	0.71						
	8.00	267	285	318	399	441	390	327	282	209	441	209	324		209	324	0.64						
	10.00	541	554	638	863	971	869	716	596	431	971	431	687		431	687	0.63						
	12.00	659	671	779	1047	1199	1071	875	731	534	1199	534	841		534	841	0.64						
	14.00	588	601	692	937	1061	947	774	647	468	1061	468	746		468	746	0.63						
	16.00	348	356	412	539	620	544	454	376	268	620	268	435		268	435	0.62						
ค่าสูงสุด	659	720	826	1047	1199	1071	875	731	593	1199	593	841											
ค่าต่ำสุด	102	120	137	169	186	170	141	122	102	102	102	102											
ค่าเฉลี่ย	450	509	585	759	864	864	864	864	864	864	863	864	855	844	818	775	716	613					798

รูปแบบที่ 3.2

ช่วงเวลาทำการวัดแสง		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																				ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอของแสง
		ตารางแสดงระดับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศตะวันออก-ทิศตะวันตก)																				ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย		
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0								
8.00	183	213	232	244	253	254	257	262	263	264	264	267	267	267	258	245	230	197	270	183	245	666	666	666	0.73	
10.00	486	564	615	655	682	688	697	709	708	713	728	728	741	741	713	686	649	562	741	486	666	889	889	889	0.74	
12.00	660	765	836	883	905	931	944	957	958	965	968	964	957	945	903	852	727	968	660	889	916	916	916	916	0.74	
14.00	748	860	928	964	977	995	998	996	992	998	981	967	932	907	855	792	674	998	674	916	755	755	755	755	0.73	
16.00	632	723	783	813	825	814	819	813	813	808	798	788	770	748	701	642	550	825	550	755	123	123	123	123	0.77	
8.00	123	140	151	162	167	162	164	168	165	167	174	174	175	175	172	168	159	138	175	123	161	161	161	161	0.73	
10.00	464	537	590	620	644	655	661	673	671	676	693	687	704	683	664	625	545	704	464	635	892	892	892	892	0.73	
12.00	655	760	839	885	923	940	946	963	966	971	970	972	966	941	907	844	721	972	655	892	908	908	908	908	0.73	
14.00	733	850	926	957	986	993	988	994	989	984	968	961	937	898	848	772	660	994	660	908	698	698	698	698	0.73	
16.00	594	677	727	746	775	756	753	748	747	743	734	727	703	685	647	596	512	775	512	698	351	351	351	351	0.78	
8.00	272	315	344	360	371	373	374	379	377	376	381	374	372	361	344	318	274	381	272	351	770	770	770	770	0.74	
10.00	571	660	720	766	798	812	823	831	826	835	840	835	826	806	778	728	631	840	571	770	936	936	936	936	0.75	
12.00	703	816	892	946	987	1008	1020	1019	1022	1022	1028	1018	998	964	911	841	723	1028	703	936	833	833	833	833	0.74	
14.00	676	776	835	865	896	904	908	906	900	901	897	886	864	832	783	720	619	908	676	833	495	495	495	495	0.74	
16.00	406	492	500	522	532	536	533	533	531	530	524	522	506	492	463	426	367	536	406	495	677	677	677	677	0.74	
ค่าสูงสุด	748	860	928	964	987	1008	1020	1019	1022	1022	1028	1018	998	964	911	852	727	1028								
ค่าต่ำสุด	123	140	151	162	167	162	164	168	165	167	174	174	175	175	172	168	159	138								
ค่าเฉลี่ย	527	610	661	693	715	721	726	730	729	730	730	725	715	694	660	613	527									

ช่วงเวลาทำการวัดแสง		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																				ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอของแสง
		ตารางแสดงระดับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศเหนือ-ทิศใต้)																				ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย		
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0								
8.00	148	199	220	247	263	223	166	181	161	263	148	201	201	148	201	148	201	148	148	201	148	148	148	148	0.74	
10.00	431	528	580	661	708	636	457	478	421	708	421	544	544	421	544	421	544	421	431	528	580	661	708	708	708	0.77
12.00	576	703	760	877	958	850	628	644	560	958	560	728	728	560	728	560	728	560	576	703	760	877	958	958	958	0.77
14.00	594	728	781	903	992	882	652	665	577	992	577	753	753	577	753	577	753	577	594	728	781	903	992	992	992	0.77
16.00	490	601	653	744	813	722	526	544	477	813	477	619	619	477	619	477	619	490	490	601	653	744	813	813	813	0.77
8.00	103	121	122	152	165	158	129	124	103	165	103	131	131	103	131	103	131	103	103	121	122	152	165	165	165	0.79
10.00	404	461	447	598	671	625	539	498	406	671	404	517	517	404	517	404	517	404	404	461	447	598	671	671	671	0.78
12.00	568	643	620	840	966	898	777	711	574	966	568	733	733	568	733	568	733	568	568	643	620	840	966	966	966	0.77
14.00	580	656	632	857	989	918	794	726	585	989	580	749	749	580	749	580	749	580	580	656	632	857	989	989	989	0.78
16.00	445	508	492	655	747	691	597	550	448	747	445	570	570	445	570	445	570	445	445	508	492	655	747	747	747	0.78
8.00	243	265	237	312	377	368	331	295	217	377	217	294	294	217	294	217	294	243	243	265	237	312	377	377	377	0.74
10.00	488	516	456	661	826	803	729	620	450	826	488	617	617	450	617	450	617	488	488	516	456	661	826	826	826	0.73
12.00	593	625	552	813	1022	989	898	759	550	1022	593	756	756	550	756	550	756	593	593	625	552	813	1022	1022	1022	0.73
14.00	528	555	486	713	900	872	792	672	487	900	528	667	667	487	667	487	667	528	528	555	486	713	900	900	900	0.73
16.00	311	326	290	410	531	506	457	387	277	531	311	388	388	277	388	277	388	311	311	326	290	410	531	531	531	0.71
ค่าสูงสุด	594	728	781	903	1022	989	898	759	585	1022																
ค่าต่ำสุด	103	121	122	152	165	158	129	124	103	165	103	131	131	103	131	103	131	103	103	121	122	152	165	165	165	
ค่าเฉลี่ย	433	496	489	630	729	676	565	524	420	729	433	551	551	420	551	420	551	433	433	496	489	630	729	729	729	0.76

รูปแบบที่ 3.3

ตารางแสดงระดับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศตะวันออก-ทิศตะวันตก)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																				ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอ						
ช่วงเวลาที่ทำการวัดแสง	ค่าเฉลี่ย	จุดที่กำหนดในการวัดแสง																				ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย							
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0														
21 มิถุนายน	8.00	141	163	176	185	192	196	196	196	196	196	196	196	196	196	196	196	196	196	196	196	196	196	202	141	185	506	0.76				
	10.00	372	429	468	494	507	513	519	529	531	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536	536		
	12.00	508	588	631	662	679	693	707	708	719	720	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	736	
	14.00	607	695	731	747	756	758	761	753	756	756	741	738	723	695	679	643	605	515	761	515	700	515	700	515	700	515	700	515	700	515	700
	16.00	503	579	622	637	639	618	620	613	611	601	592	585	575	559	528	487	418	639	418	576	639	418	576	639	418	576	639	418	576	639	
21 กันยายน	8.00	95	108	115	125	127	122	122	127	124	122	122	127	124	125	131	130	131	130	131	129	126	122	105	131	95	121	487	0.78			
	10.00	359	414	454	473	489	492	495	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	506	
	12.00	499	580	631	660	685	695	694	714	719	726	723	728	735	723	706	666	449	735	449	667	666	449	735	449	667	666	449	735	449	667	
	14.00	589	677	725	738	753	747	737	744	737	731	713	694	668	633	585	498	753	498	687	633	585	498	753	498	687	633	585	498	753	498	
	16.00	471	539	572	583	604	575	571	563	563	592	600	605	601	597	585	580	549	605	580	549	605	580	549	605	580	549	605	580	549	605	
21 ธันวาคม	8.00	198	299	248	260	268	266	268	273	273	271	278	271	272	265	256	240	207	299	240	207	299	240	207	299	240	207	299	240	207	299	
	10.00	418	476	514	546	566	575	584	593	592	600	605	601	597	585	580	549	605	580	549	605	580	549	605	580	549	605	580	549	605	580	
	12.00	519	597	643	677	702	715	723	724	721	727	733	727	715	697	667	630	550	733	667	630	550	733	667	630	550	733	667	630	550	733	
	14.00	518	587	620	631	646	651	649	650	640	642	637	626	609	590	556	519	449	651	556	519	449	651	556	519	449	651	556	519	449	651	
	16.00	303	347	370	381	391	388	385	384	382	383	376	376	369	356	339	318	318	391	339	318	318	391	339	318	318	391	339	318	318	391	
ค่าสูงสุด	ค่าสูงสุด	607	695	731	747	756	758	761	753	756	741	738	732	736	729	706	676	581	761	676	581	761	676	581	761	676	581	761	676	581	761	676
	ค่าต่ำสุด	95	108	115	125	127	122	122	127	124	125	131	130	131	129	126	122	105	131	126	122	105	131	126	122	105	131	126	122	105	131	
	ค่าเฉลี่ย	407	472	501	520	534	533	535	538	538	538	539	536	531	518	498	469	399	539	469	399	539	469	399	539	469	399	539	469	399	539	469
	ค่าสูงสุด	607	695	731	747	756	758	761	753	756	741	738	732	736	729	706	676	581	761	676	581	761	676	581	761	676	581	761	676	581	761	676
	ค่าเฉลี่ย	407	472	501	520	534	533	535	538	538	538	539	536	531	518	498	469	399	539	469	399	539	469	399	539	469	399	539	469	399	539	469

ตารางแสดงระดับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศเหนือ-ทิศใต้)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																				ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอ					
ช่วงเวลาที่ทำการวัดแสง	ค่าเฉลี่ย	จุดที่กำหนดในการวัดแสง																				ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	ค่าเฉลี่ย						
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0													
21 มิถุนายน	8.00	152	200	217	204	196	144	159	169	154	217	144	177	154	217	144	177	154	217	144	177	154	217	144	177	154	217	144	177	154	217
	10.00	436	531	557	524	531	395	432	451	407	557	395	474	407	557	395	474	407	557	395	474	407	557	395	474	407	557	395	474	407	557
	12.00	580	700	724	676	719	543	593	611	545	724	543	632	545	724	543	632	545	724	543	632	545	724	543	632	545	724	543	632	545	724
	14.00	598	721	745	696	756	566	617	633	563	756	566	655	563	756	566	655	563	756	566	655	563	756	566	655	563	756	566	655	563	756
	16.00	495	602	625	586	611	455	497	515	463	625	455	539	463	625	455	539	463	625	455	539	463	625	455	539	463	625	455	539	463	625
21 กันยายน	8.00	100	115	115	106	124	115	124	120	99	124	99	113	124	99	113	124	99	113	124	99	113	124	99	113	124	99	113	124	99	113
	10.00	390	437	423	388	508	484	515	496	408	515	388	450	408	515	388	450	408	515	388	450	408	515	388	450	408	515	388	450	408	515
	12.00	546	605	584	534	719	697	742	710	578	742	578	635	578	742	578	635	578	742	578	635	578	742	578	635	578	742	578	635	578	742
	14.00	557	618	597	545	737	714	760	726	591	760	591	649	591	760	591	649	591	760	591	649	591	760	591	649	591	760	591	649	591	760
	16.00	429	480	464	425	563	535	570	548	449	570	425	496	449	570	425	496	449	570	425	496	449	570	425	496	449	570	425	496	449	570
21 ธันวาคม	8.00	219	235	218	192	273	300	323	296	219	323	296	253	219	323	296	253	219	323	296	253	219	323	296	253	219	323	296	253	219	323
	10.00	446	460	431	387	592	680	719	640	464	719	680	535	464	719	680	535	464	719	680	535	464	719	680	535	464	719	680	535	464	719
	12.00	541	559	525	474	721	836	883	783	566	883	783	654	566	883	783	654	566	883	783	654	566	883	783	654	566	883	783	654	566	883
	14.00	482	499	465	418	640	739	782	694	502	782	418	580	502	782	418	580	502	782	418	580	502	782	418	580	502	782	418	580	502	782
	16.00	286	300	277	248	382	432	451	401	285	451	285	340	285	451	285	340	285	451	285	340	285	451	285	340	285	451	285	340	285	451
ค่าสูงสุด	ค่าสูงสุด	598	721	745	696	756	836	883	783	591	883	783	654	591	883	783	654	591	883	783	654	591	883	783	654	591	883	783	654	591	883
	ค่าต่ำสุด	100	115	115	106	124	115	124	120	99	124	99	113	124	99	113	124	99	113	124	99	113	124	99	113	124	99	113	124	99	113
	ค่าเฉลี่ย	417	471	464	427	538	509	544	520	420	544	509	479	420	544	509	479	420	544	509	479	420	544	509	479	420	544	509	479	420	544
	ค่าสูงสุด	598	721	745	696	756	836	883	783	591	883	783	654	591	883	783	654	591	883	783	654	591	883	783	654	591	883	783	654	591	883
	ค่าเฉลี่ย	417	471	464	427	538	509	544	520	420	544	509	479	420	544	509	479	420	544	509	479	420	544	509	479	420	544	50			

รูปแบบที่ 3.4

ตารางแสดงระดับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศตะวันตก-ทิศตะวันออก)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอของแสง	
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย		
ช่วงเวลาที่ทำการวัดแสง	8.00	83	93	98	100	103	106	105	106	106	107	108	107	107	107	106	103	92	108	83	102	0.81	
	10.00	221	248	259	264	267	270	272	275	278	282	285	289	294	300	303	298	274	303	221	275	0.80	
	12.00	286	320	335	342	347	352	356	360	365	369	373	378	385	392	397	390	358	397	286	359	0.80	
	14.00	369	407	415	409	401	393	388	383	378	373	367	360	352	342	330	314	284	415	284	369	0.77	
	16.00	313	345	351	345	337	330	324	319	314	309	305	300	295	289	282	269	243	351	243	310	0.78	
21 มิถุนายน	8.00	61	66	68	69	71	71	71	72	72	72	72	73	73	74	74	72	65	74	61	70	0.87	
	10.00	211	231	248	252	256	259	261	264	268	271	275	279	284	289	293	288	264	293	211	264	0.80	
	12.00	287	321	336	343	348	353	357	361	366	370	374	379	386	393	397	391	359	397	287	360	0.80	
	14.00	366	403	410	404	396	389	383	378	372	367	361	354	346	337	326	311	280	410	280	364	0.77	
	16.00	289	318	324	320	313	306	301	297	292	288	284	280	275	270	263	252	226	324	226	288	0.78	
21 ธันวาคม	8.00	115	128	136	139	143	144	145	145	146	146	146	146	147	147	145	141	127	147	115	140	0.82	
	10.00	247	268	280	292	295	297	300	302	305	308	310	312	316	319	321	313	289	321	247	298	0.83	
	12.00	312	338	361	366	369	371	372	373	374	374	374	375	377	379	383	384	376	345	384	312	366	0.85
	14.00	316	339	347	351	345	340	336	333	330	326	322	318	314	309	302	289	261	351	261	322	0.81	
	16.00	175	191	201	202	201	199	198	196	195	193	192	190	189	187	182	174	155	202	155	189	0.82	
ค่าสูงสุด	369	407	415	409	401	393	388	383	378	374	374	375	379	386	393	397	391	359	415	369	415		
ค่าต่ำสุด	61	66	68	69	71	71	71	72	72	72	72	72	73	73	74	74	72	65	74	61	70		
ค่าเฉลี่ย	243	268	278	280	279	279	278	278	277	277	277	277	276	276	276	274	265	241	276	272	272	0.81	

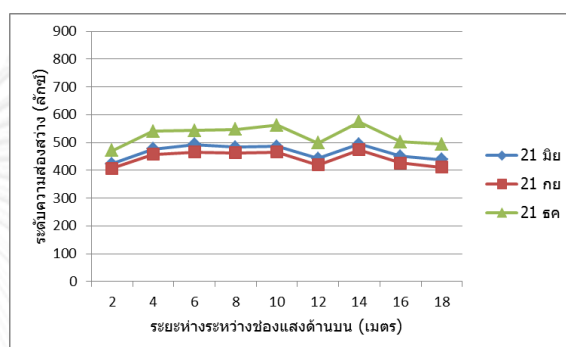
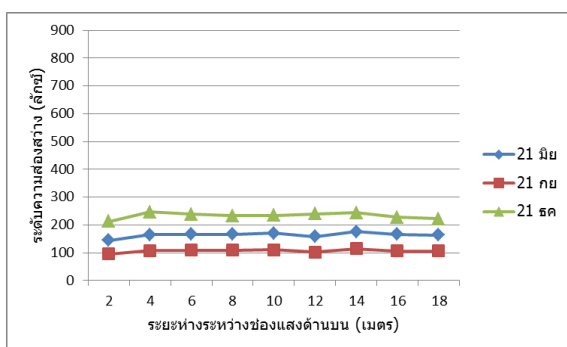
ตารางแสดงระดับความส่องสว่างที่ระนาบ +0.00 มีหน่วยเป็นลักซ์ (ทิศเหนือ-ทิศใต้)		จุดที่กำหนดในการวัดแสง																ระดับความส่องสว่าง (ลักซ์)				ความสม่ำเสมอของแสง
		0.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	15.0	17.5	20.0	22.5	25.0	27.5	30.0	32.5	35.0	37.5	40.0	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด	ค่าเฉลี่ย	
ช่วงเวลาที่ทำการวัดแสง	8.00	152	194	207	151	106	128	151	155	141	207	106	154	154	141	106	103	92	108	83	102	0.81
	10.00	438	504	544	396	278	342	406	413	379	544	278	411	411	379	303	298	274	303	221	275	0.80
	12.00	579	661	686	517	365	458	557	563	513	686	365	544	544	513	430	390	358	397	286	359	0.80
	14.00	597	680	705	532	378	475	578	583	530	705	378	562	562	530	430	314	284	415	284	369	0.77
	16.00	494	566	591	444	314	389	466	473	432	591	314	463	463	432	314	269	243	351	243	310	0.78
21 มิถุนายน	8.00	96	109	110	90	72	93	120	115	97	120	72	100	100	72	74	72	65	74	61	70	0.87
	10.00	369	404	404	334	268	371	488	468	488	488	268	390	390	268	264	243	351	243	310	0.78	
	12.00	516	555	547	453	366	524	702	702	668	580	702	366	546	546	366	311	280	410	280	364	0.77
	14.00	526	566	557	461	372	535	718	683	593	718	372	557	557	372	311	280	410	280	364	0.77	
	16.00	408	443	436	364	292	407	540	516	450	540	292	428	428	292	269	243	351	243	310	0.78	
21 ธันวาคม	8.00	203	217	205	174	146	222	306	292	226	306	146	221	221	146	146	146	146	146	146	146	0.66
	10.00	406	424	408	358	305	477	694	631	472	694	305	464	464	305	264	243	351	243	310	0.78	
	12.00	492	495	496	436	374	580	848	772	583	848	374	564	564	374	311	280	410	280	364	0.77	
	14.00	440	443	441	387	330	514	752	686	518	752	330	501	501	330	269	243	351	243	310	0.78	
	16.00	260	276	263	232	195	312	433	395	294	433	195	296	296	195	146	146	146	146	146	146	0.66
ค่าสูงสุด	597	680	705	532	378	475	578	583	530	705	378	562	562	530	430	314	284	415	284	369	0.77	
ค่าต่ำสุด	96	109	110	90	72	93	120	115	97	120	72	100	100	72	74	72	65	74	61	70	0.87	
ค่าเฉลี่ย	398	436	440	355	277	388	517	494	414	414	277	413	413	277	276	274	265	241	276	272	0.81	

ภาคผนวก ข แผนภูมิความสัมพันธ์ระหว่างความส่องสว่างและความสม่ำเสมอของแสง
กับวันของกรณีศึกษา 1, 2 และ 3

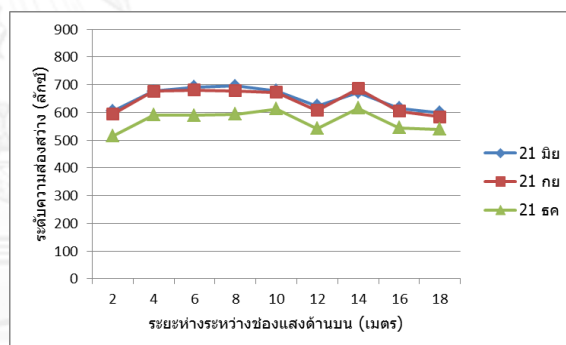
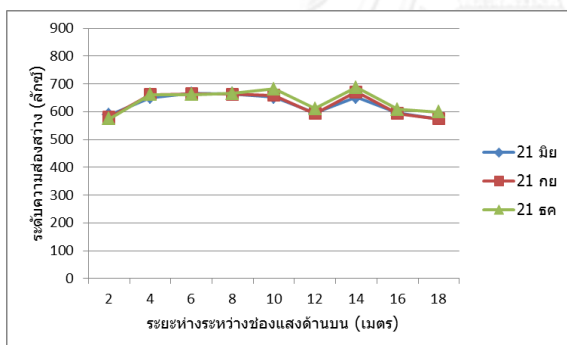
กรณีศึกษาที่ 1 (ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน)

ระดับความส่องสว่าง

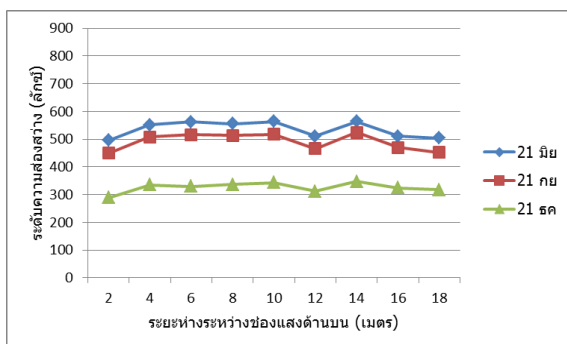
เวลา 08.00 และ 10.00 น.

เวลา 12.00 และ 14.00 น.

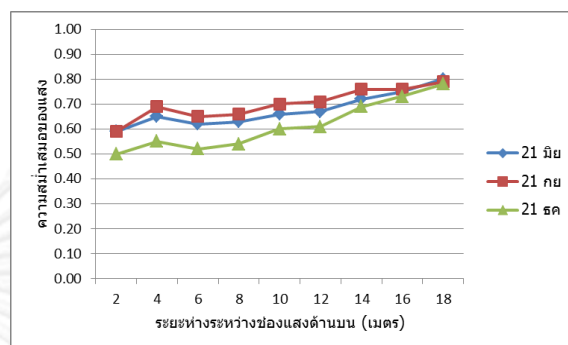
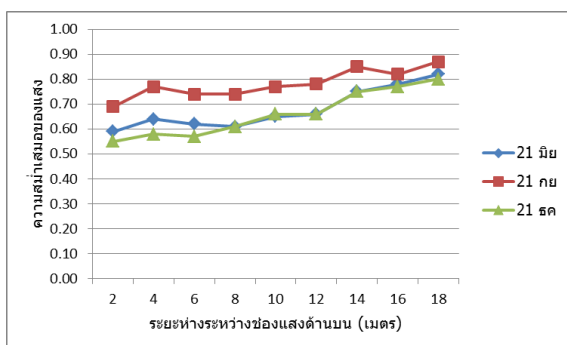
เวลา 16.00 น.

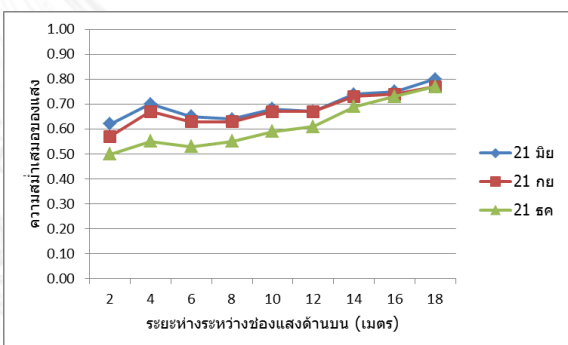
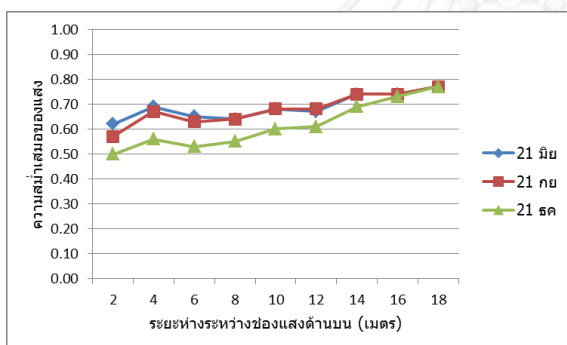
กรณีศึกษาที่ 1 (ระยะห่างระหว่างช่องแสงด้านบน)

ความสม่ำเสมอของแสง

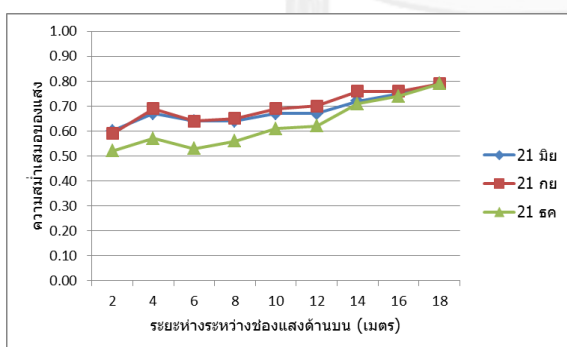
เวลา 08.00 และ 10.00 น.

เวลา 12.00 และ 14.00 น.

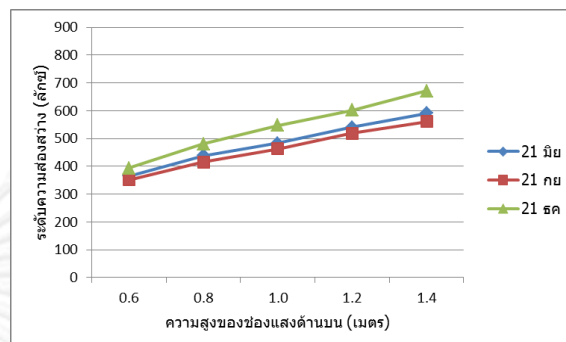
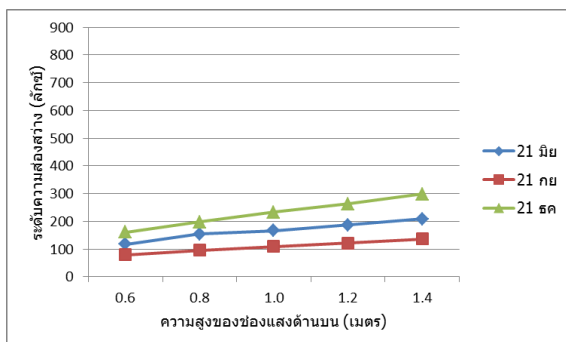
เวลา 16.00 น.

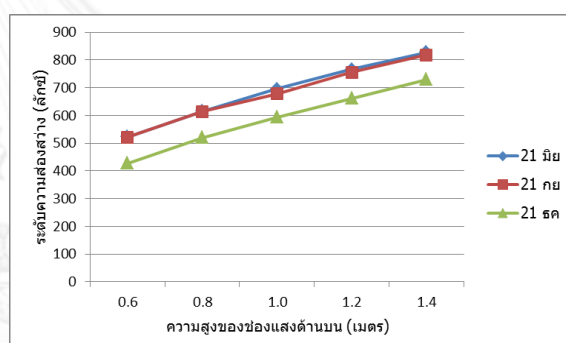
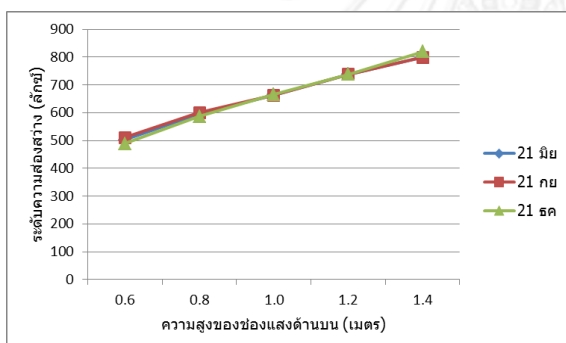
กรณีศึกษาที่ 2 (ความสูงของช่องแสงด้านบน)

ระดับความส่องสว่าง

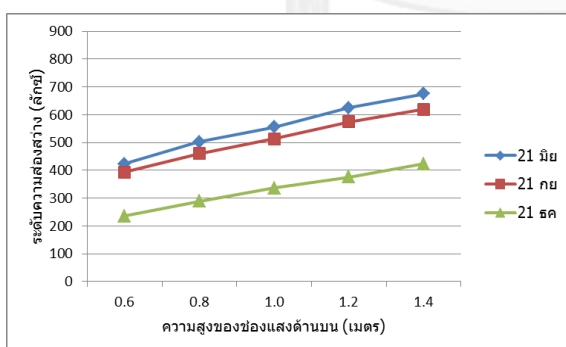
เวลา 08.00 และ 10.00 น.

เวลา 12.00 และ 14.00 น.

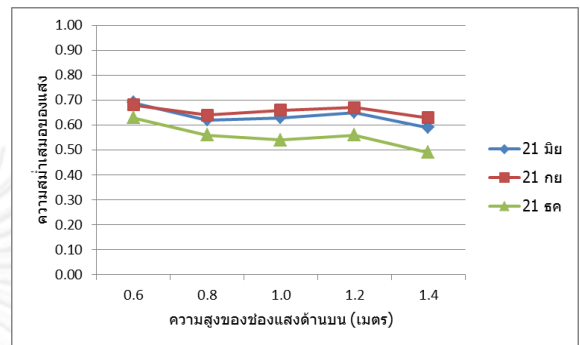
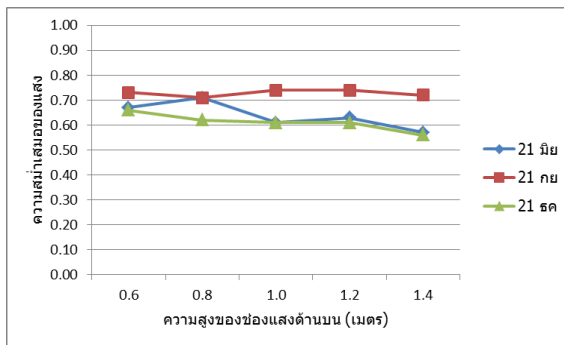
เวลา 16.00 น.

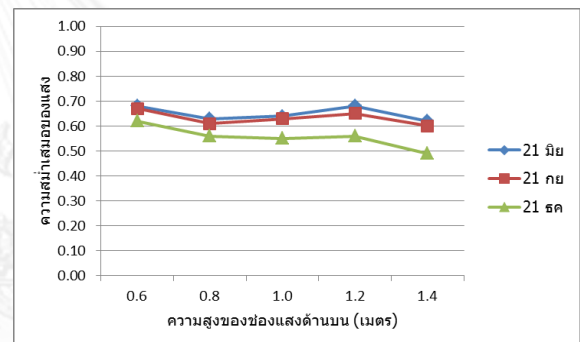
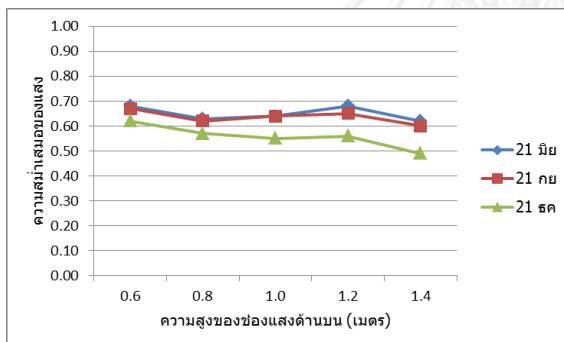
กรณีศึกษาที่ 2 (ความสูงของช่องแสงด้านบน)

ความสม่ำเสมอของแสง

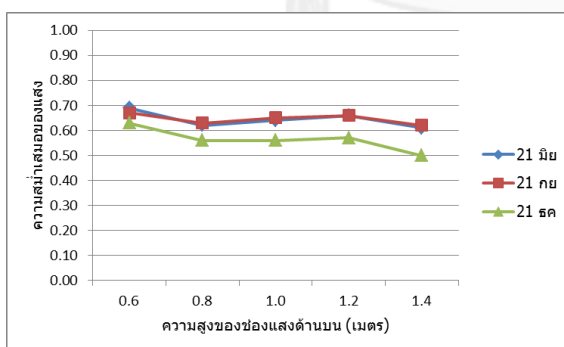
เวลา 08.00 และ 10.00 น.

เวลา 12.00 และ 14.00 น.

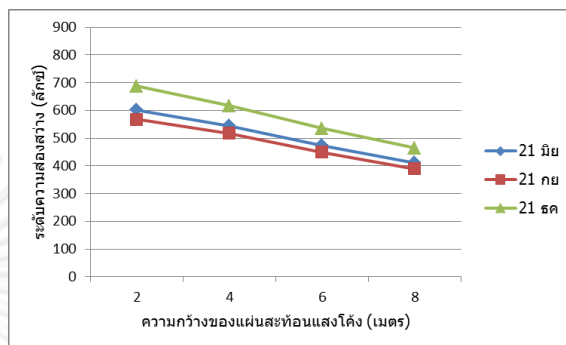
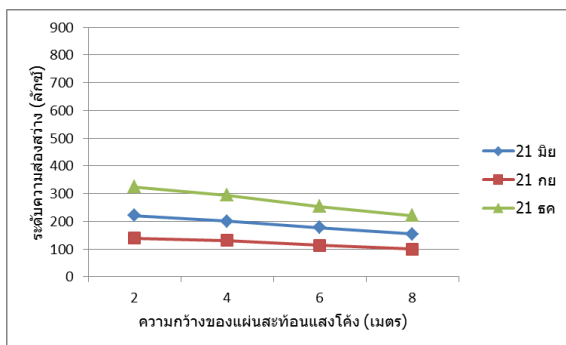
เวลา 16.00 น.

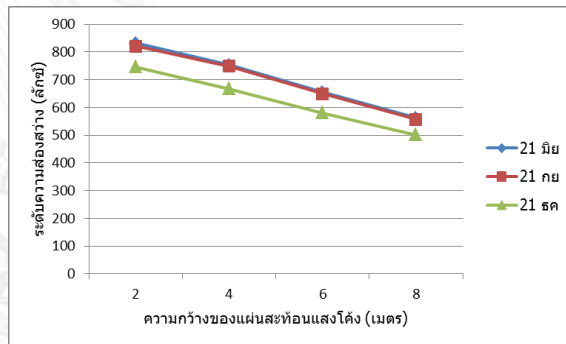
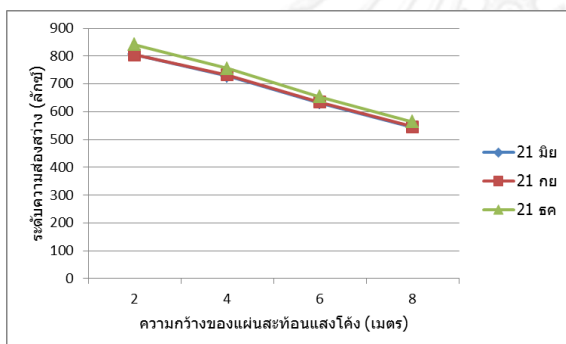
กรณีศึกษาที่ 3 (ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง)

ระดับความส่องสว่าง

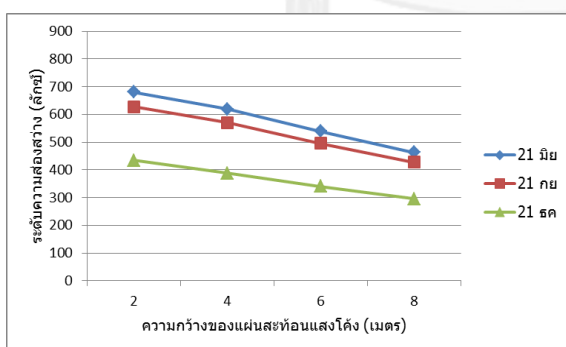
เวลา 08.00 และ 10.00 น.

เวลา 12.00 และ 14.00 น.

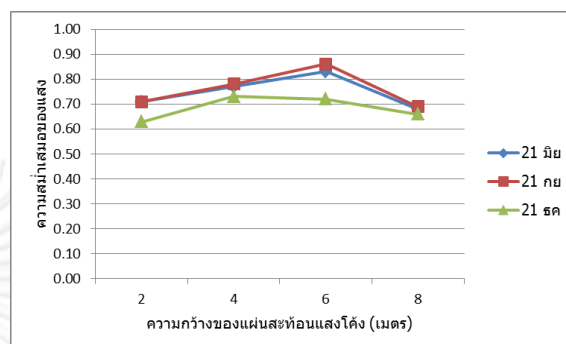
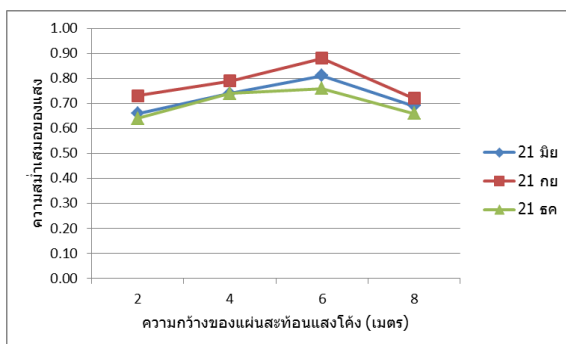
เวลา 16.00 น.

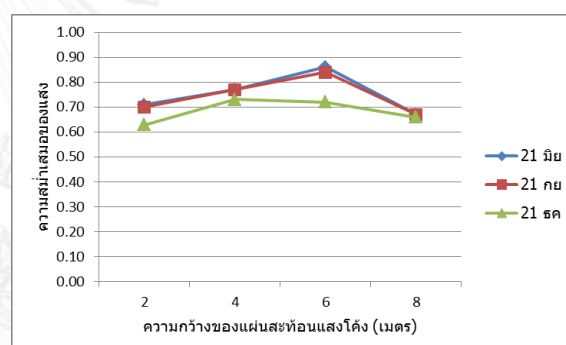
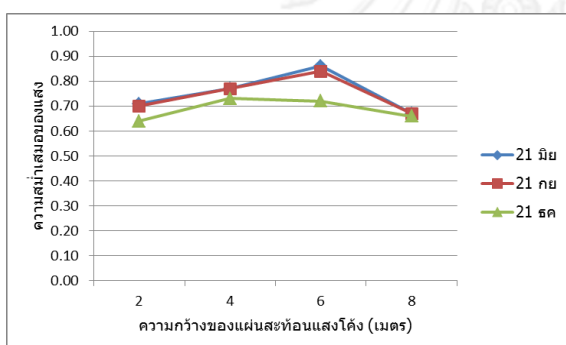
กรณีศึกษาที่ 3 (ความกว้างของแผ่นสะท้อนแสงโค้ง)

ความสม่ำเสมอของแสง

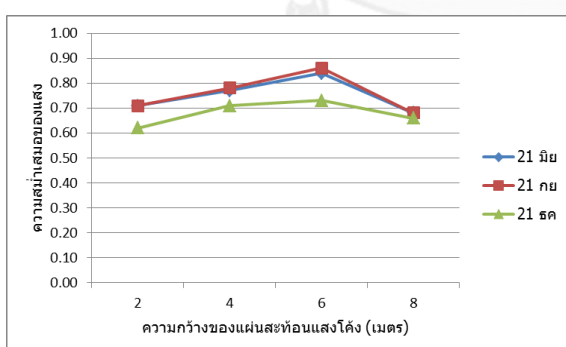
เวลา 08.00 และ 10.00 น.

เวลา 12.00 และ 14.00 น.

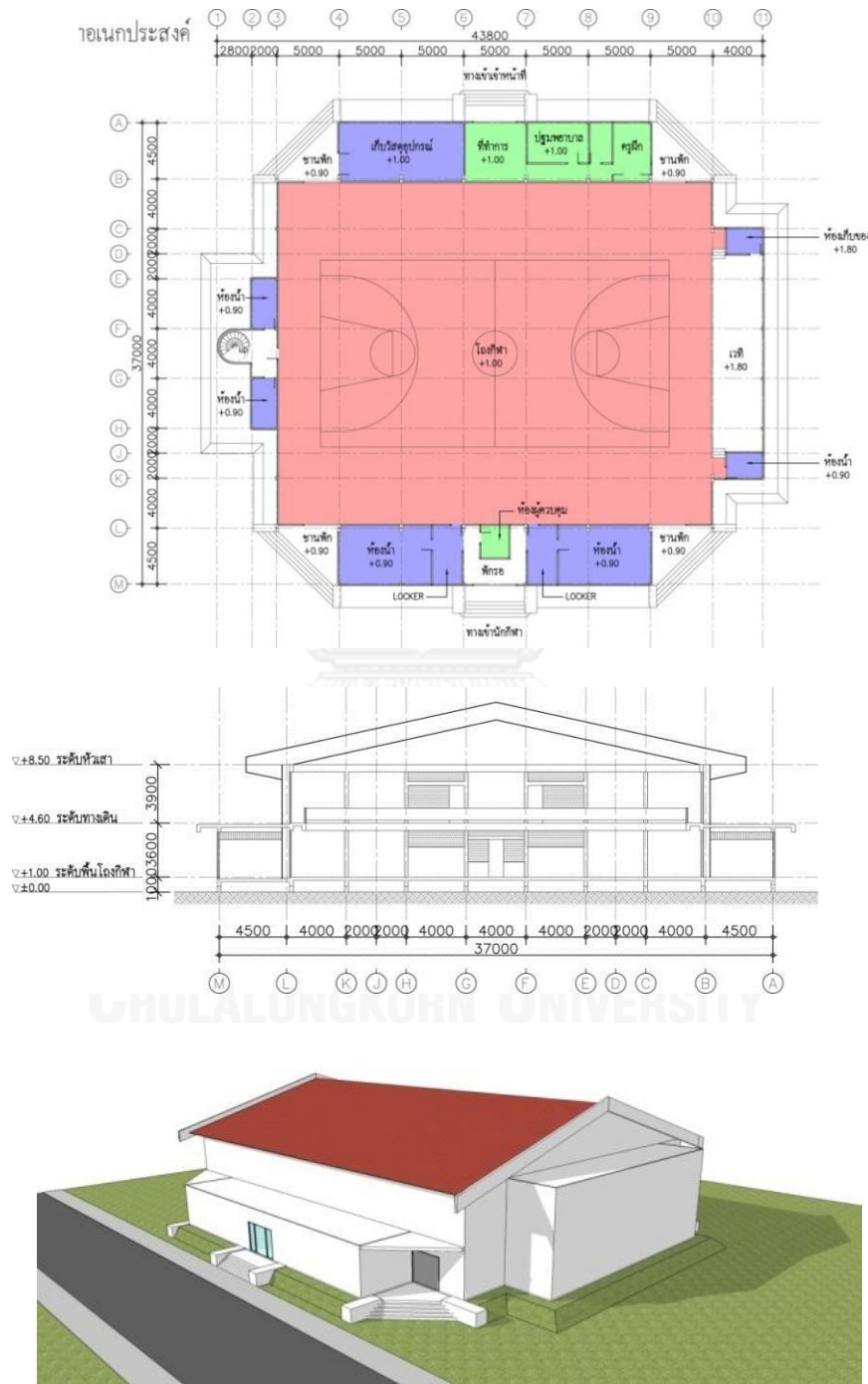
เวลา 16.00 น.

ภาคผนวก ค แบบมาตรฐานอาคารกีฬาในร่ม

แบบที่ 1 โรงกีฬาอเนกประสงค์ กรมยุทธโยธาทหารบก

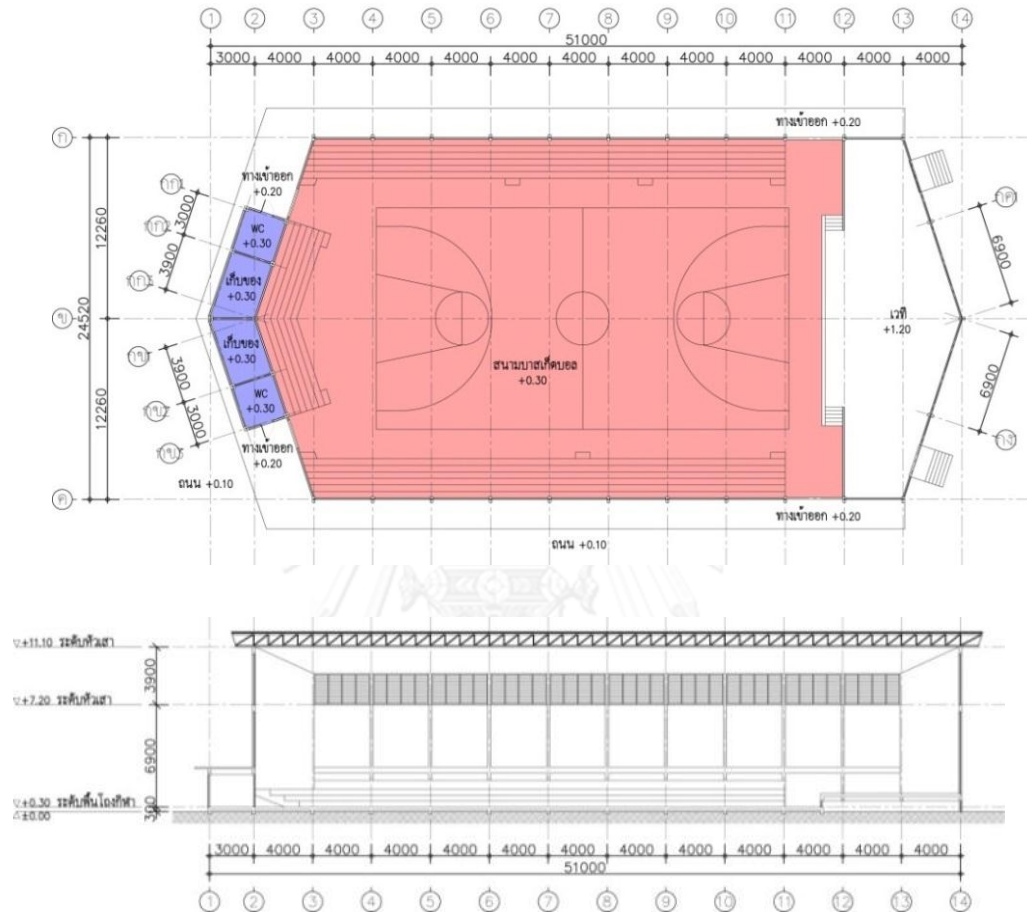
ข้อมูลอาคารเบื้องต้นเป็นอาคารคอนกรีต 1 ชั้น การวางผังอาคารเป็นทรงสี่เหลี่ยม ไม่มีการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร

ภาพที่ 6.1 โรงกีฬาอเนกประสงค์ กรมยุทธโยธาทหารบก

แบบที่ 2 โรงกีฬาอเนกประสงค์ 200 คน กรมยุทธโยธาทหารบก

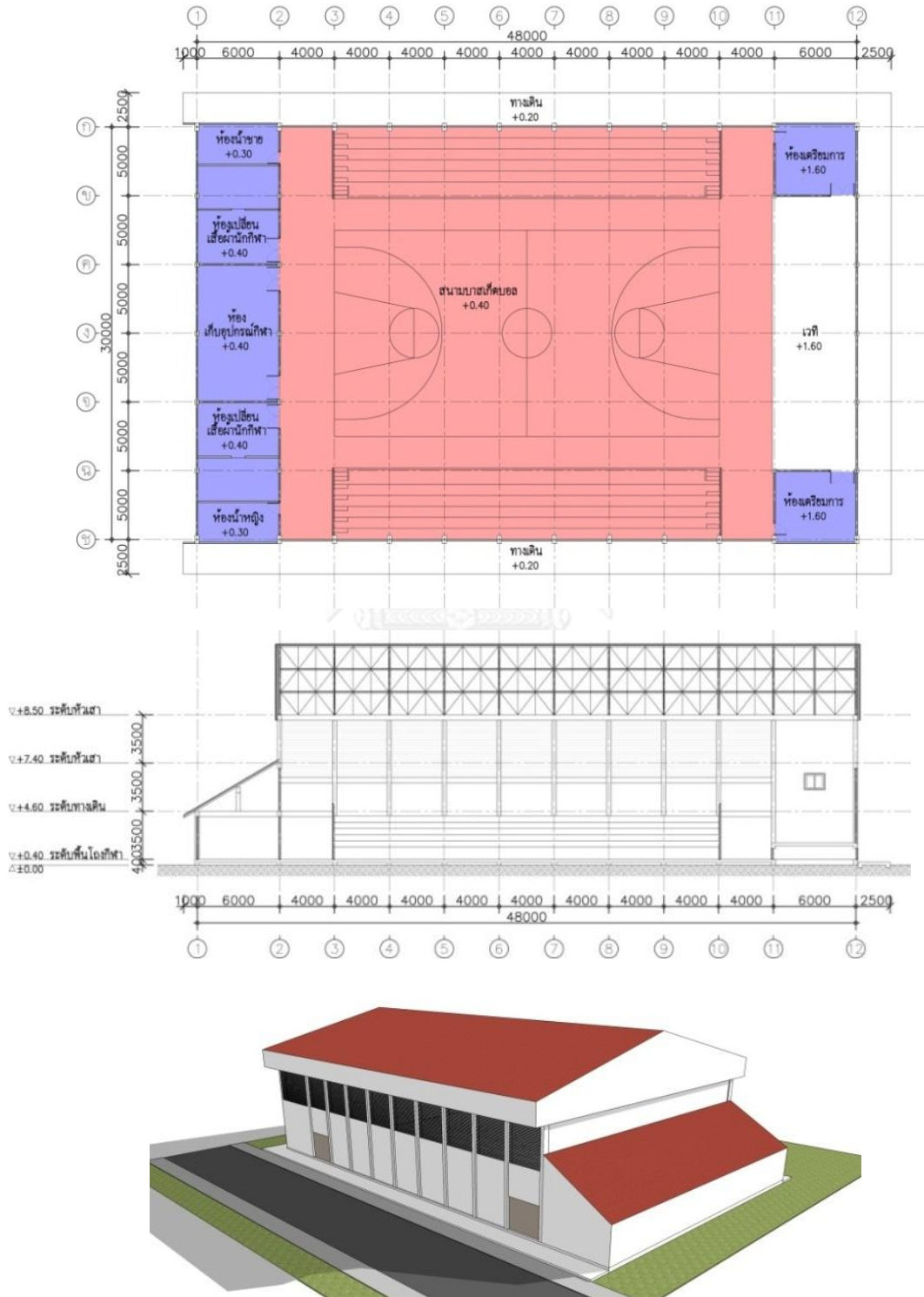
ข้อมูลอาคารเบื้องต้นเป็นอาคารคอนกรีต 1 ชั้น การวางผังอาคารเป็นทรงผืนผ้า ไม่มีการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร

ภาพที่ 6.2 โรงกีฬาอเนกประสงค์ 200 คน กรมยุทธโยธาทหารบก

แบบที่ 3 โรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบก

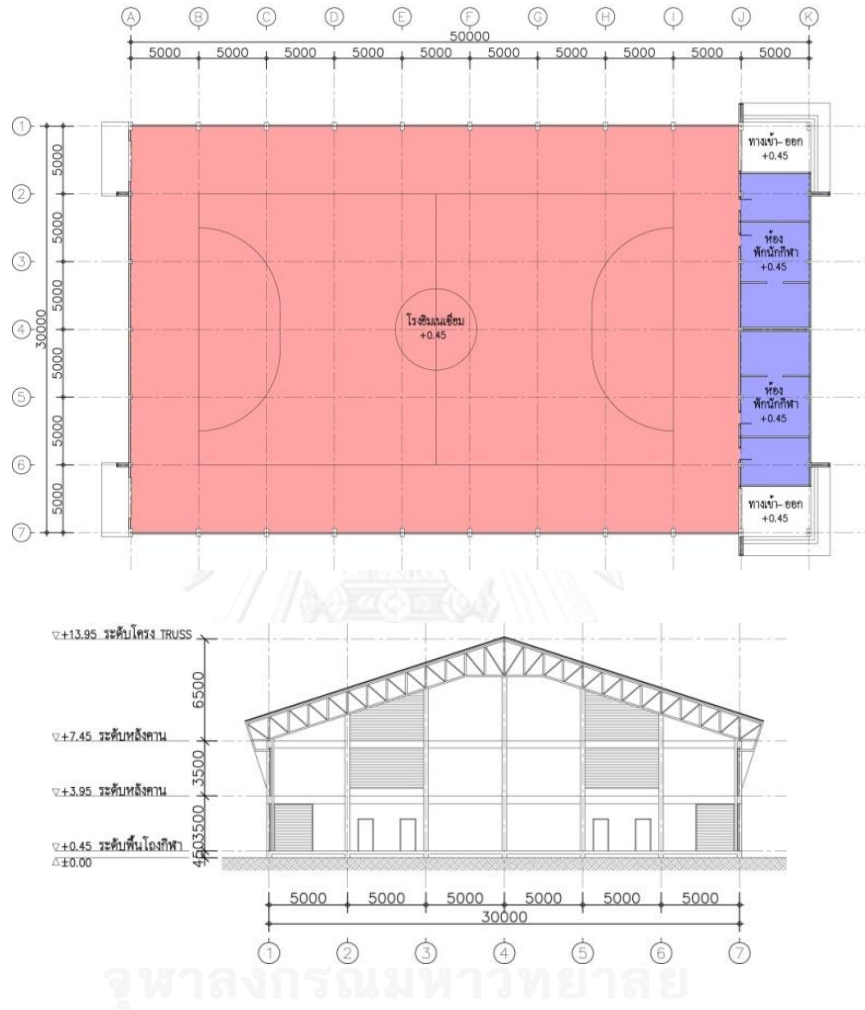
ข้อมูลอาคารเบื้องต้นเป็นอาคารคอนกรีต 1 ชั้น การวางผังอาคารเป็นทรงผืนผ้า ไม่มีการนำการแสงนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร

ภาพที่ 6.3 โรงกีฬาอเนกประสงค์ 500 คน กรมยุทธโยธาทหารบก

แบบที่ 4 โรงกีฬาอเนกประสงค์ขนาด 30 x 50 เมตร กรมพลศึกษา

ข้อมูลอาคารเบื้องต้นเป็นอาคารคอนกรีต 1 ชั้น การวางผังอาคารเป็นทรงสี่เหลี่ยม ไม่มี
การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร

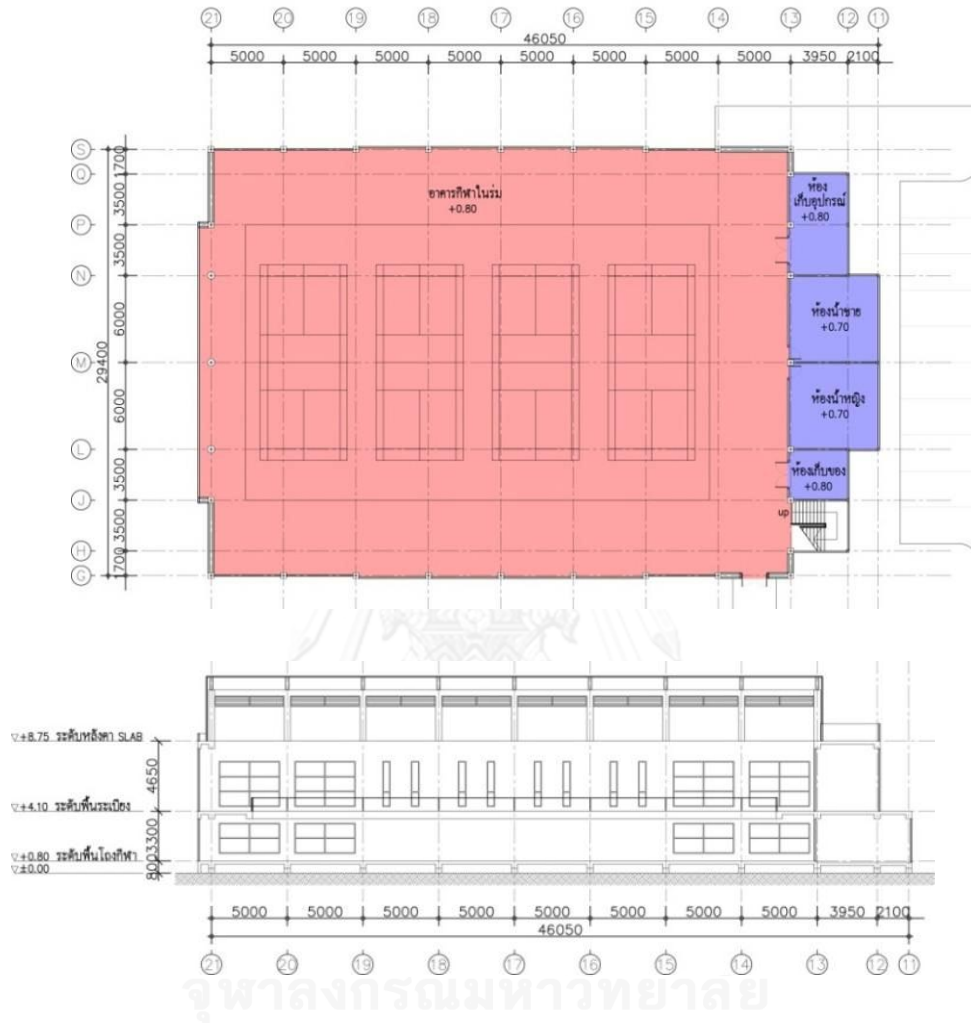
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาพที่ 6.4 โรงกีฬาอเนกประสงค์ขนาด 30 x 50 เมตร กรมพลศึกษา

แบบที่ 5 อาคารกีฬาในร่ม กรุงเทพมหานคร

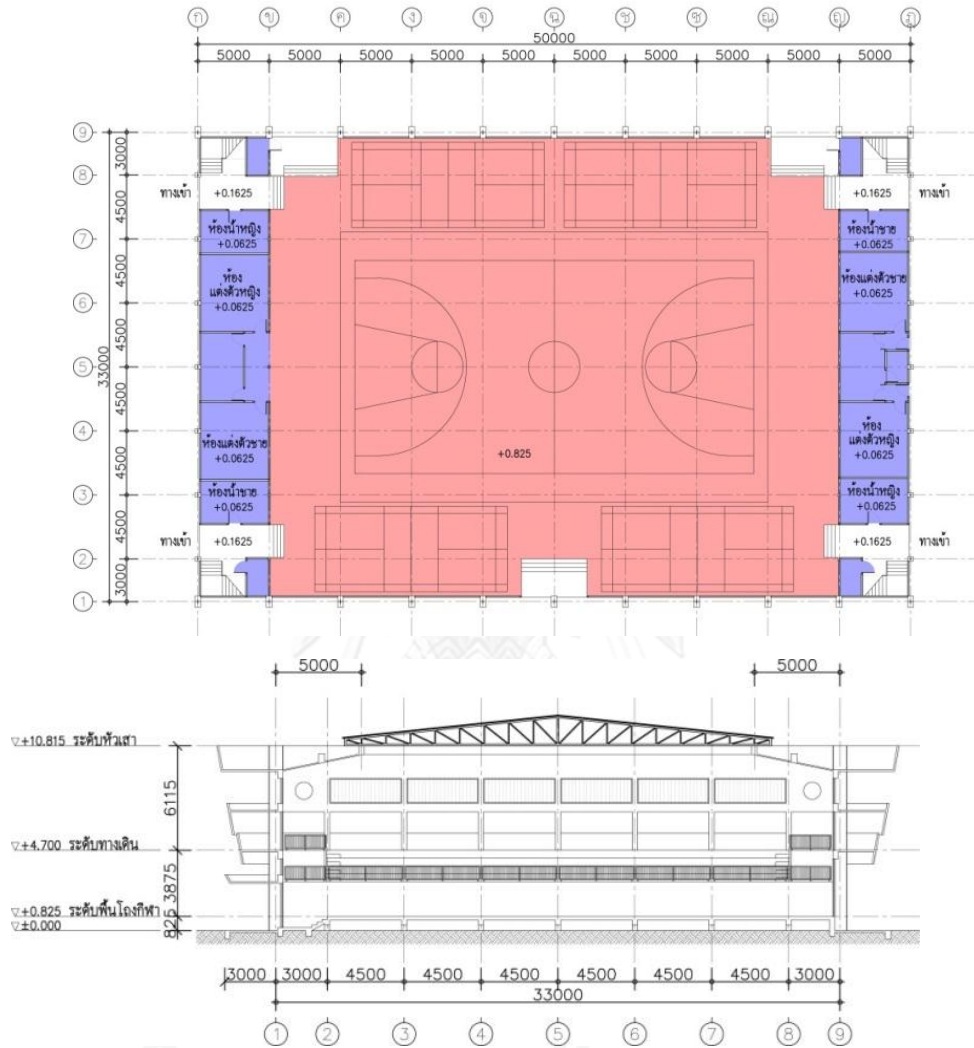
ข้อมูลอาคารเบื้องต้นเป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น การวางผังอาคารเป็นทรงสี่เหลี่ยม มีการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร

ภาพที่ 6.5 อาคารกีฬาในร่ม กรุงเทพมหานคร

แบบที่ 6 อาคารฝึกซ้อมกีฬาในร่ม กรุงเทพมหานคร

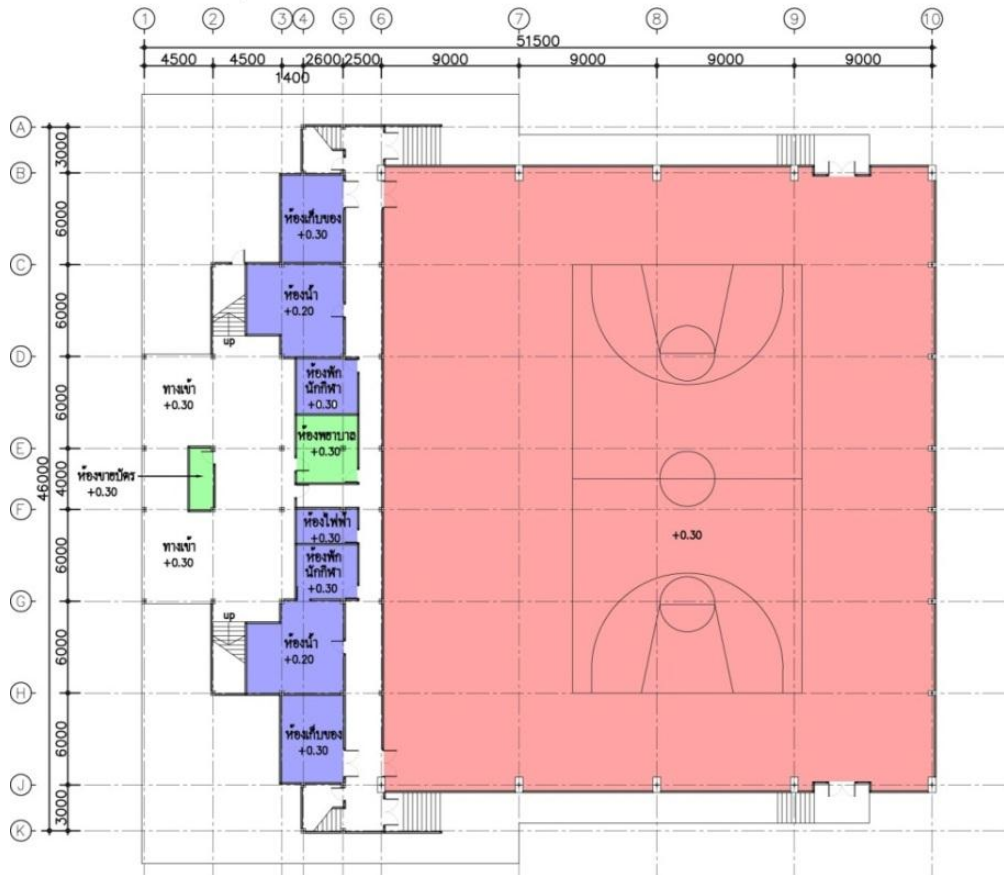
ข้อมูลอาคารเบื้องต้นเป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น การวางผังอาคารเป็นทรงสี่เหลี่ยม มีการนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร

ภาพที่ 6.6 อาคารฝึกซ้อมกีฬาในร่ม กรุงเทพมหานคร

แบบที่ 7 อาคารโรงพลศึกษา 1000 ที่นั่ง การกีฬาแห่งประเทศไทย

ข้อมูลอาคารเบื้องต้นเป็นอาคารคอนกรีต 2 ชั้น การวางผังอาคารเป็นทรงสี่เหลี่ยม ไม่มี
การนำแสงธรรมชาติเข้ามาใช้ในอาคาร

ภาพที่ 6.7 อาคารโรงพลศึกษา 1000 ที่นั่ง การกีฬาแห่งประเทศไทย

ภาคผนวก ง ตำแหน่งดวงอาทิตย์และมุมที่เกี่ยวข้องสำหรับละติจูด 14 องศาเหนือ

Date	Solar time	Solar Position		Profile (Shadow Line) Angles																HOR	Solar Position		Solar time			
		ALT	AZ	N	NNE	NE	ENE	E	ESE	SE	SSE	S	SSW	SW	WSW	W	WNW	NW	NNW		AZ	ALT				
DEC	7	8	63			23	11	9	8	8	10	17	62								82	63	8	7		
	8	20	58			59	33	24	21	21	25	35	66								70	58	20	8		
	9	32	50			82	54	39	33	32	36	44	64								58	50	32	9		
	10	43	38				74	56	46	43	44	49	62	83							48	38	43	10		
	11	50	22					73	59	53	50	52	59	72							40	22	50	11		
	12	53	0					90	74	62	55	53	55	62	74						37	0	53	12		
	13	50	22									52	50	53	59	73					40	22	50	13		
	14	43	38									49	44	43	46	56	74				48	38	43	14		
	15	32	50									44	36	32	33	39	54	82			58	50	32	15		
	16	20	58									35	25	21	21	24	33	59			70	58	20	16		
	17	8	63									17	10	8	8	9	11	23			82	63	8	17		
	JAN+NOV	7	9	67			23	12	10	9	10	12	21								81	67	9	7		
		8	22	62			55	33	25	22	23	27	40	75							68	62	22	8		
		9	34	53			78	53	40	35	34	39	49	70							56	53	34	9		
		10	45	42				72	57	48	45	47	53	66							46	42	45	10		
		11	53	24				89	73	61	55	53	55	62	75						37	24	53	11		
		12	56	0					90	75	65	58	56	58	65	75					34	0	56	12		
13		53	24									55	53	55	61	73	89			37	24	53	13			
14		45	42									53	47	45	48	57	72			46	42	45	14			
15		34	53									49	39	34	35	40	53	78		56	53	34	15			
16		22	62									40	27	23	22	25	33	55		68	62	22	16			
17		9	67									21	12	10	9	10	12	23		81	67	9	17			
FEB+OCT		7	12	76			56	22	15	12	12	14	19	40							79	76	12	7		
		8	26	71			84	48	33	27	26	28	35	55							65	71	26	8		
		9	39	64				69	51	43	39	40	47	61							51	64	39	9		
		10	51	52				85	69	58	52	51	55	64	78						39	52	51	10		
		11	61	32					85	74	66	62	62	65	72	83					29	32	61	11		
		12	65	0						90	80	72	67	65	67	72	80				25	0	65	12		
	13	61	32										65	62	62	66	74	85		29	32	61	13			
	14	51	52										64	55	51	52	58	69	85	39	52	51	14			
	15	39	64										61	47	40	39	43	51	69	51	64	39	15			
	16	26	71										55	35	28	26	27	33	48	84	65	71	26	16		
	17	12	76										40	19	14	12	12	15	22	56	79	76	12	17		
	MAR+SEP	7	14	87			39	21	16	14	15	19	31	76							76	87	14	7		
		8	29	82			66	43	33	29	30	35	47	76							61	82	29	8		
		9	43	77			81	61	50	44	44	48	58	76							47	77	43	9		
		10	57	67				76	66	59	57	59	66	76							33	67	57	10		
		11	69	49					81	74	71	70	72	76	83						21	49	69	11		
		12	76	0						90	85	80	77	76	77	80	85				14	0	76	12		
13		69	49											76	72	70	71	74	81	21	49	69	13			
14		57	67											76	66	59	57	59	66	76	33	67	57	14		
15		43	77											76	58	48	44	44	50	61	81	47	77	15		
16		29	82											76	47	35	30	29	33	43	66	61	82	16		
17		14	87											76	31	19	15	14	16	21	39	76	87	17		
APR+AUG		6	3	101	14	5	4	3	3	4	5	14									87	101	3	6		
		7	17	98	66	31	22	18	18	32	20	27	51								73	98	17	7		
		8	32	95	82	53	39	33	46	35	44	64									58	95	32	8		
		9	46	92	88	68	55	48	61	49	57	72									44	92	46	9		
		10	61	89		78	69	63	75	63	68	78									29	89	61	10		
		11	75	83		86	81	77	90	76	78	83									15	83	75	11		
	12	86	0											65	65	65	66	90		4	0	86	12			
	13	75	83											83	78	76	75	77	81	86	15	83	75	13		
	14	61	89											78	68	63	61	63	69	78	29	89	61	14		
	15	46	92	88										72	57	49	46	48	55	68	44	92	46	15		
	16	32	95	82										64	44	35	32	33	39	53	58	95	32	16		
	17	17	98	66										51	27	20	18	18	22	31	73	98	17	17		
	18	3	101	14										14	5	4	3	3	4	5	87	101	3	18		
	MAY+JUL	6	5	109	14	7	5	5	5	6	11	56									86	109	5	6		
		7	19	107	49	28	21	19	20	24	36	73									72	107	19	7		
		8	33	105	68	47	36	33	34	39	52	79									58	105	33	8		
		9	47	104	77	61	51	47	48	53	64	83									44	104	47	9		
10		61	106	81	71	64	61	62	67	75										30	106	61	10			
11		74	114	83	78	76	74	76	80	85										16	114	74	11			
12		84	180	84	84	86	87	89												6	180	84	12			
13		74	114	83											85	80	76	74	76	78	16	114	74	13		
14		61	106	81											75	67	62	61	64	71	30	106	61	14		
15		47	104	77											83	64	53	48	47	51	61	44	104	47	15	
16		33	105	68											79	52	39	34	33	36	47	58	105	33	16	
17		19	107	49											73	36	24	20	19	21	28	72	107	19	17	
18		5	109	14											56	11	6	5	5	7	86	109	5	18		
JUN		6	5	113	14	8	6	5	6	8	14										85	113	5	6		
		7	19	111	45	27	21	19	20	25	40	84									71	111	19	7		
		8	33	109	63	45	36	33	35	41	56										58	109	33	8		
		9	46	109	72	58	50	46	49	55	68										44	109	46	9		
	10	60	113	77	68	62	60	62	68	78										30	113	60	10			
	11	73	125	80	75	74	73	76	81											17	125	73	11			
	12	81	180	81	81	84	86	90								90	86	84	81	9	180	81	12			
	13	73	125	80												81	76	73	74	75	17	125	73	13		
	14	60	113	77												78	68	62	60	62	68	30	113	60	14	
	15	46	109	72												68	55	49	46	50	58	44	109	46	15	
	16	33	109	63												56	41	35	33	36	45	58	109	33	16	
	17	19	111	45												84	40	25	20	19	21	27	71	111	19	17
	18	5	113	14												14	8	6	5	6	8	85	113	5	18	

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายศรีเชียร ตั้งกมลสุข เกิดวันที่ 5 สิงหาคม พ.ศ. 2526 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาสถาปัตยกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ในปีการศึกษา 2550 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตร สถาปัตยกรรมศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2553

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY